

KATOLIKUS KULTÚRKÖNYVTÁR
VIII. KÖTET

A RÓMAI INDEX

NEVEZETESEBB TILTOTT KÖNYVEK JEGYZÉKE

A KÖNYVBÍRÁLATRÓL ÉS A KÖNYVTILALOMRÓL SZÓLÓ
LEGÚJABB EGYHÁZI TÖRVÉNYEK ISMERTETÉSÉVEL

ÍRTA:

MÜLLER LAJOS S. J.

BUDAPEST

A „MAGYAR KULTÚRA” KIADÁSA

(VIII., Horánszky-utca 20.)

1926

Budapestini. Imprimi potest.
Adalbertus Csávossy S, J.
praep. prov.

Nihil obstat.

Theophilus Klinda
censor dioec.

Nr. 287. Imprimatur.
Strigonii, 28. Januarii 1926.

Dr. Julius Machovich
vie. Efen.

BEVEZETÉS.

Nincs az Egyháznak törvénye, mely bölcsőbb, szükségesebb volna, a mégis hála és elismerés helyett több félreismerést és becsmérést aratna, mint a könyvbírálatról s a könyvtalalomról szóló. A modern ember benne annak a rég letűnt kornak elavult maradványát látja, midőn még a világ kiskorúságát élte s dadáskodásra szorult, fellázad ellene, mint amely a bálványozott gondolat — és sajtószabadságot sérti. Nem akarja belátni azt, amit még a racionalista *Harnack* is vall s elismer, hogy „van a szabadságnál valami magasabb is és ez az igazság.”

A jelen kor fia az Egyház sajtótörvényeiben csupa korlátot lát s nem akar tudomást vermi arról, hogy ez a korlát szédítő örvényeket szegélyez. Ugyanaz a francia forradalom, melynek első törvénycikke: „A gondolatok és vélemények szabad közlése az embernek egyik legértékesebb joga,” csakhamar 20 újságíró és 50 szerzőt hurcolt a nyaktiló alá azzal az egyszerű megokolással, hogy „az ilyen írók élete vád a természet ellen.” És a teljes sajtószabadság minden szabadságot vérbefojtott s néhány zsarnoknak emelt trónt.

Azt minden józanul gondolkozó kénytelen beismerni, hogy az állam az alapjait, létét támadó sajtótermékeket területéről kitilthatja; nem vonják kétségbe a klubok s társaskörök jogát, hogy szellemük, s elveikkel ellenkező lapokat bojkottáljanak, csak az Egyháztól akarják megvonni a szabadságot, hogy legszentebb érdekeinek védelmére óvó intézkedéseket tegyen.

Senki sem emelt kifogást a háború alatt a hadvezetőség ellen, amely a harctéri híreket s tudósításokat ugyan-

csak megcenzúrázta, mert Azt a haza érdeke így kívánta. De botránosnak tartják, ha az Egyház az örök haza érdekében vívott harc sikeréért valami hasonló, bár jóval enyhébb eljárást foganatosít. Az ellen sem tiltakozik senki, ha a gyógyszerész hatósági rendeletre a halálkoponyával megjelölt, veszélyes mérgeket tartalmazó edényeit zárja, rejti, s csupán orvosi rendeletre árusít azokból, de teljes s korlátlan szabadságot követelnek arra nézve, hogy bárki az emberi nem legfőbb javait, a hitet s erkölcsöt romboló, lélekgyilkos tanokat közforgalomba hozzon.

A legtöbb nehézséget azonban itt is nem annyira a rosszakarat, mint sokkal inkább az elfogultság és a tudatlanság okozza.

A modern ember, aki felett — szinte tudtán kívül — a napilapja gyámkodik, nem tud a közkeletű jelszavak varázserejétől szabadulni. Nem vesz magának időt és fáradságot, hogy alaposabban tájékozódjék és fogalmait tisztázza.

Az „Index” előtte egyszer már gyűlöletes, megvetendő valami, legfeljebb arra jó, hogy reklámul szolgáljon s az érdekes, felvilágosító, s pikáns dolgokra irányozza a nagy közönség figyelmét. Hányan vállalkoznak napjainkban arra, hogy a dolognak komolyan szemébe nézzenek s fontolóra vegyék azokat a szinte kényszerítő okokat, melyek az Egyházat a saját sajtótörvényeinek meghozására bírták?

Az Egyház mindazáltal kitart a maga konzervatív álláspontján, a maga bölcs „maradisága” mellett. Istennek e földi országa bizonyos értelemben mindig maradi lesz, bármennyire nógatják a „haladásra” ellenségei s türelmetlen gyermekei. Marad az igazság mellett, mely sohasem változik, marad a szeretetben, mely azt követeli tőle, hogy a lázas, folyton a tilos s ártalmas után epedő, kapkodó embert óvja, védje, ápolja s a veszélytől eltiltsa. Az Egyház marad, mert az emberi természet is marad, melynek orvoslására s nemesítésére hivatott. Fejlődjék bár az emberiség s művelődjék bármily fokban, szellemi táplálékának ellenőrzése bár módosulhat, de épen úgy nem válik soha feleslegessé, mint ahogy a hatóság az élelmiszerek

hamisítását szűnös-szüntelen üldözni lesz kénytelen, A könyvbírálat, az Index mindig modern marad, mert miként *Grillparzer* találóan megjegyzi, „sajtószabadság csak ott lehet, ahol az ország fele írni, a másik fele olvasni nem tud.”

E könyvben tehát szándékozunk az Egyház legújabb sajtótörvényeit megismertetni s leközljük az Indexet, amennyiben az az intelligens, modern embert csak érdekelheti.

Ha lesznek is olyanok, kik az erre fordított fáradságot lemosolyogják, de lesznek mindig írók is, kik Egyházuk törvényeit tiszteletben tartani és így *ismerni* akarják. Ezek nem fogják az Egyháztól zokon venni azt, amit jó barátjuktól hálával fogadnak: közrebocsájtandó műveikről való véleményt, ítéletet. De vannak s lesznek hívek is, kik mielőtt valami szellemi táplálóhoz nyúlnak, mely hitöket, lelkeket érinti, szent joguknak és kötelességüknek ismerik, hogy az Egyház jóváhagyó, illetőleg tiltó ítéletében maguktartására nézve irányítást keressenek. Legalább az ily írók s olvasók szívesen fogják venni az egyházi sajtótörvények ismertetését s az Indexet, vagyis a névszerint is eltiltott könyvek jegyzékét.

Adná Isten, hogy kis munkánk minél több balvéleményt oszlatna el s minél közelebb hozná a lelkeket az Egyház szelleméhez s szívéhez.

I.

Történelmi áttekintés.

Az ó-korban.

A könyv bírálat s tilalom körülbelül olyan régi, mint amely régóta az ember gondolatait írásban közli s másokéval kicseréli.

Már az ó-korban a bölcs *Plato* sürgeti, hogy minden könyvet közrebocsátása előtt tudósoknak, arra rendelt okos embereknek adjanak át; ezek alaposan vizsgálják meg s ha teljesen veszélytelennek találják, csak akkor adják a nép kezébe.

Athénban, a klasszikus műveltség s haladás tűzhelyén, a tanács tűzhalálra ítélte *Protagoras* könyveit, mert szerzőjük kétségbevonta az istenek létezését.

Rómában Marcus Aemilius tudomást szerezvén arról, hogy a városba nagy csomó könyv érkezett, elrendeli, hogy mindazokat a könyveket el kell égetni, melyek új vallási felfogást tartalmaznak.

Rómában egyébként maguk a törvények is úgy intézkedtek, hogy minden vallás-, erkölcs- és államellenes könyvet meg kell semmisíteni. Ezek értelmében maga *Augustus* császár a klasszikus irodalom fénykorában több, mint 2000 könyvet hamvasztatott el. És ebben nem; volt személyválogatás. *Cicerónak*: „De natura Deorum” című könyve is csak alig került el ezt a sorsot. A hatalmas *Julius Caesar* száműzetésbe küldötte *Ovidiust* az „Ars amatoria” című erkölcsrontó műve miatt.

Ez történt azokban az időkben, mikor még nyomtatott könyvek nem léteztek, s az írni-olvasni tudás is ritkaság számba ment. Mennyivel megokoltabb a védekezés napjainkban, midőn a könyvnyomtatás a legveszélyesebb eszméket szinte boszorkányos gyorsasággal tudja szét-

röpiteni, elterjeszteni. És ha a pogányok belátták a rossz könyvek romboló hatását, s csupa államférfiúi bölcseségből s hazaszeretetből igyekeztek azok terjedésének útját állani, mennyivel »inkább elvárhatjuk ezt az Egyháztól, a hit s erkölcsnek *Istentől* megbízott, hivatalos örétől.

A keresztény középkorban.

Az Egyház átvévén isteni *Mesterétől* a nagy megbízást: „*Elmenvén az egész világra, hirdessétek az Evangeliumot minden teremtménynek!*” (Márk 16. 15.) nemcsak abban látja kötelességét, hogy az üdvösséges tant hirdesse, hanem abban is, hogy a hamisat, kárhözatosat elvesse. Az egyik jog s kötelesség magában zárja a másikat.

Midőn az Úr Péternek átadja a pásztorbotot: „*Legeltesd az én bárányaimat s juhaimat*” (v. ö. Jn. 21. 15—; 17.), nem csak arra adott felhatalmazást, hogy a nyáját jó legelőre terelje, hanem arra is, hogy a veszélyestől elterelje.

Az Egyház nem csupán azért „*az igazság oszlopa s erőssége*”, ahogy azt Sz. Pál nevezi, (I. Tim. 3. 15.) mert hit s erkölcs dolgában nem tévedhet, hanem azért is, mert a hamisra, rosszra kötelességszerűen rámutat, azt tiltja s megbélyegzi.

így, csak így tud az Egyház az lenni s maradni, amivé isteni Alapítója rendelte, t. i. „szorgos és óvatos öre a hittételeknek, melyeken semmit sem változtathat, hozzájuk nem adhat, belőlük el nem vehet, hanem minden igyekezettel azon van, hogy az ősieket hüen s bölcsen kezelve épen megtartsa.” (Lerini Vince.)

Ezt a feladatát Egyházunk be nem tölthetné, ha csak jogában nem volna a téves és erkölcstelen iratok terjesztését minden lehető módon megakadályozni.

És ezt a jogát az Egyház tényleg kezdettől fogva gyakorolta is. Születése napját, mondhatnók, a rossz könyvek alkotta máglya fénye mellett ünnepelte. Alig térnek meg az első hívek, közülök azok, kik eddig „*hiábavalóságokat gyakoroltak*” babonásokoknak hódoltak „*összehordtak a könyveket és megégették mindnyájuk előtt. Számbavétetvén azok értéke, összesen ötvenezer*

tízre találták azt” (Ap. cs. 19. 19.) Hogy ennek a vagyontérő könyvhalmaznak elhamvasztása az apostolok felhívására s utasítására történt, kételkedni alig' lehet. Hiszen az apostolok mindig s mindenütt különös súlyt helyeztek arra, hogy a hamis iratokat, a tévely e gyűnyagát a hívek kezéből eltávolítsák.

Azért inti Sz, Pál *Timoteust*, *Efezus* püspökét, oly nyomatékkal: „*Oh Timotheus! a nálad letett kincset őrizd meg, távoztatván a hiábavaló szójúításokat és a hamisan úgynevezett tudomány ellenvetéseit, melyet követvén, némelyek a hittől elszakadtak*” (I. Tim. 6. 20. 21.)

A keresztény őskorhói eredő u. n. „Apostoli konstitúciókban” mint törvényt olvassuk: „Tartózkodjál a pogányok minden könyvétől . . . Mi közöd neked azokhoz a beszédekhez vagy törvényekhez vagy hamis prófétákhoz, melyek az embereket az igazi hittől elterelik?” Nem tartjuk feladatunknak, de meg ”könyvünk” terjedelme sem engedné meg, hogy felvonultassuk itt az olvasó szeme előtt a zsinatok s pápák hosszú, szinte szakadatlan sorozatát. s részletesen ismertessük azt a védőháhorút, melyet ezek vívtak a rossz könyvek ellen. Csupán néhány jellemzőbb s érdekeseim adataira kell szorítkoznunk.

Kezdetben, miként már említettük, úgy, az egyházi, mint a világi hatóság a veszélyes tanokat hirdető könyveket nem Indexre, hanem máglyára tette. Tekintve az írott könyvek csekély számát, ez, az eljárás amily gyökeres, ép oly eredményes volt. Innen van, hogy az első századokban, száz számra felburjánzó eretnekségnek még a nevét is csupán a cáfoló iratokból ismerjük. A hamis tanokat hirdető könyvek azonban nyomtalanul eltűntek a föld színéről.¹

A 325-ben összeült első *niceai* zsinat felkéri a jelenlevő *Nagy Konstantin* császárt, hogy *Arius* „*Thalia*” című könyvét, mint amely eretnekségének mérgét tartalmazza, égettesse el. És a császár csakugyan az eredeti példányt máglyára vetteti, s halálbüntetés terhe alatt

¹ Hippolitus 235-ben „*Omnium heresum refutatio*” című munkájában 33 eretnekséggel viaskodik; sz. *Epiphanius* († 403.) „*Adversus hereses*” című könyvében 80 eretnekség — s szakadársággal veszi fel a harcot.

megtiltja, hogy a netán fennmaradt másolatát valaki olvassa. Azt a csekélyke kárt, melyet a tudomány az effajta könyvek elégetése folytán szenvedett, gazdagon kárpótolta milliónyi lélek üdvének biztonsága, melyet az eretnekség veszélyeztetett.

Zackariás pápa (741—752.) volt az első, aki sz. *Bonifác*, a németek apostola, által felterjesztett, a szentek tisztelete ellen irányuló iratnak egy példányát a Szent-szék archívumába helyezteteti „a téves tan örök szégye-nére.” Így azután nem kerülhetett avatatlanok kezébe. A többi példány azonban tüzre lett ítélve. Ezt az eljárás-módot *Zackariás* utódai is magukévá tették.

Hazánkban csupán az 1279-ben *Budán* tartott zsinat végzéseiben találunk először a könyvtilalom némi nyomára. Azután a reformációig valami lényegesebb adatra nem akadunk. *II. Lajos* 1524-ben azonban erélyes intézkedéssel lép az egyházi tan épségének védelmére. Rendeletet intéz *Szeben* város előljárásihoz, melyben jószágvesztés terhe alatt megparancsolja, hogy *Luther* könyveit házról-házra felkutassák s nyilvánosan eléges-sék s többé senki se merje azokat árusítani, venni vagy olvasni. Hasonló rendeletet intézett ugyanezen év augusztus 15-én *Szalkay László* esztergomi érsek *Szeben* és *Brassó* városok papságához. A fennidézett királyi ren-deletet 1524 október 27. és 30-án *Sopron* városában isi végrehajtották.

1570-ben *Miksa* király elrendeli az unitáriusok szakra-mentáriusok és zwingliánusok iratainak kikutatását s megsemmisítését. Az 1611-ben tartott *nagyszombati* zsinat a papságot arra kötelezi, hogy „az eretnekek műveit csak engedéllyel nézegessék.”

A könyvnyomtatás óta.

Ha már a könyvnyomtatás feltalálása előtt is az Egyház lelkiismeretes gondot fordított az írásban ter-jesztett hamis tanok elfojtására, mennyivel szükségesebbé vált a szorgosság, mióta a sajtó a téves s veszélyes eszmék közlését módfelett megkönnyítette.

A változott viszonyokkal azonban az Egyház véde-kező harcmódoának is lényegesen át kellett alakulnia.

A fizikai eszközök helyébe mind inkább szellemi és erkölcsi fegyverek lépnek. Az Egyház most már első sorban a könnynyomdákra irányítja figyelmét.

1479 márc. 17-én *IV. Sixtus* pápa „*Accepimus litteras*” című bróvéjében *Köln* városának teljhatalmat ad, hogy a hitellenes iratok *nyomatói*, vásárlói s olvasói ellen eljárjon.

1487 nov. 1-én *VIII. Ince* pápa „*Inter multiplées*” kezdetű bullát bocsát ki, melyben minden nyomdásznak kiközösítés terhe alatt kötelességévé teszi, hogy a kezükre bízott munkákat már a *nyomatás előtt* egyházi cenzúrának vessék alá. A már kinyomtatott műveket pedig *Rómában* a pápai palota mesterének (Magister s. Palatii), egyebütt pedig a megyés püspöknek kellett átvizsgálnia. A kifogásolt könyveket azután a nyomdászoknak, ugyancsak kiközösítés terhe alatt, meg kellett semmisíteniök.

Hasonló rendeletet adott ki *Leó* pápa 1515 május 4-én („*Inter sollicitudines*”).

Minthogy pedig a reformáció szellemi s erkölcsi forradalma a tekintély elvét lerombolta, s főleg a Szent-szék intézkedéseit gúnytárgyává tette, azért az idézett pápai bullák épen azokon a vidékeken maradtak teljesen hatástalanok, ahol legnagyobb szükség lett volna rájuk. A gátak átszakadtak s a hit és erkölcsellenes sajtótermékek szennyes áradata rombolva terjedt szét a föld színén.

A pápák erre a lelkek védelmére új eszközhöz nyúlnak, amely legalább a még jóakaratóiak s hívők óvására, mentésére alkalmasnak ígérkezett.

IV. Pál pápa 1559-ben nagy gonddal összeállíttatja s nyilvánosságra hozza az Egyház által elítélt s így tiltott könyvek jegyzékét. Ez volt az első kiadása a *római Indexnek*.

Ez az *Index*, melyet nagy szigorúság jellemez, megismerteti elsősorban a büntetéseket, melyekkel az Egyház az általános indexszabályok által, illetőleg a névszeriní tiltott könyvek olvasóit sújtja. Aztán felsorolja *a)* a szerzőket, kiknek minden műve tiltva van, *b)* a szerzőket, akiknek csak különösen felemlített munkái vannak elítélve, *c)* a névtelen vagy álnév alatt kiadott tilos könyveket.

Ugyanezt az Indexet *IV. Pius* 1561 jún. 24-én némi enyhítéssel s pótlással újra kiadta.

A kérdéssel a *tridenti* sz. zsinat is foglalkozott, anélkül, hogy azt nyugvó pontra vihette volna. Felkérte tehát *IV. Pius*t, hogy az Index ügyet végleg rendezze. A pápa csakugyan eleget is tett a zsinat kívánásának, a zsinati atyák munkáját kiváló teológusokból álló bizottsággal átnézte s az új, jóval tökéletesebb Indexet „*Dominici gregis*” kezdetű kísérő bullával 1564 márc. 24. közrebocsátotta.³

Az Index napjainkig mintegy 40-szer látott újból napvilágot. Lényegében ugyanaz maradt, de alkalmazkodott az idők szükségleteihez s felölelte magába az időközben elítélt újabb könyveket. A cél mindég a lelki veszély elhárítása volt s maradt. Minthogy pedig az ősi régi tévelyek ma már senkinek kárt nem okoznak, s hajdanában elmérgesedett békebontó viták jelenleg már senkit sem sértenek, azért *XIII. Leo pápa* „*Officiorum ac munerum*” kezdetű, 1897 január 25-én kelt apostoli iratával az 1600-ik év előtti összes könyveket s az újabb korból származók közül is több százat töröltetett.

A legújabb Index 1924-ben jelent meg. 289 oldalon kb. 4000 könyvcímet sorol fel. Találunk benne görög, lengyel, orosz, zsidó, syr s arab nyelven írott művekre s a latin nyelven írottak között úgy szólván a világ összes nemzetének írói előfordulnak. 30—40 írónóval is találkozzunk, többnyire a 18—19. századból.

A magyar nyelv csak néhány rövid cikkel szerepel. Ennek oka távolról sem az, mintha irodalmunk hit s erkölcs szempontjából kifogástalan volna, hanem inkább az, hogy nálunk a veszélyes s ártalmas könyvek feljelenését illetőleg kisebb érzék s kevesebb lelkiismeretesség mutatkozott.

Jegyzet: Az Index intézményét, mint hathatós pajzsot, az államok is nem egyszer felhasználták saját ellenségeikkel szemben. így, hogy tovább ne menjünk, *Mária Terézia* s *József* császár Indexszel igyekeztek a veszélyes eszmék terjedését gátolni. Az általuk tiltott könyvek jegy-

¹ Ennek az indexnek címe: Index librorum prohibitorum eum regulis confectis per Patres a Tridentina Synodo delectos auctoritate S. D. X. Pii P. M. comprobatus.

zeke a „*Catalogus librorum a Commissione Aulica prohibitorum*” címet viselte. Újabbán *Németországban*, az 1878. okt. 21. hozott birodalmi törvény alapján, adtak ki Indexet, amely már 1884-ben 800 tiltott könyvet s röpiratot sorolt fel.

Az Index Kongregáció.

Röviden meg kell emlékeznünk arról a szervről is, melyet a Szentszék az Index állandó vezetésére s kiegészítésére hosszú évszázadokon át alkalmazott. Ez az ú. n. Index Kongregáció, melyet V. Pius pápa 1571-ben alakított. Tagjai: több bíboros, az asszisztens, a titkár, aki rendszeren sz. *Domonkos* rendjéből való, azonkívül több tanácsos és relator (referens).

Nincs módunkban, hogy ennek a tekintélyes egyházi testületnek felette érdekes történetét s működésének nagy-szerű technikáját részletesen ismertessük. De mégis jellemzőül rámutatunk azokra a bölcs szabályokra, melyeket XIV. Benedek, a nagy jogász-pápa „*Sollicita et provida*” kezdetű 27 szakaszból fölépített apostoli iratában számára adott.

Ha valaki bizonyos könyv elítélését kéri, a titkár ezt tudomásul veszi, a könyvet beszerzi, esetleg hitelesen lefordíttatja s a pápától vagy a bíboros prefektustól kijelölt két tanácsossal megvizsgáltatja. Ha ezek csakugyan úgy találják, hogy a könyv Indexre való, megválasztják a relátorok (referensek) közül azt a szakembert, aki róla az „*Előkészítő kongregációban*” részletes jelentést fog” tenni. Az „*Előkészítő-kongregációt*”, mely az asszisztens böi s hat tanácsosból, áll, a titkár hívja időnkint egybe. A tanácsosokat a könyv anyagának megfelelően ugyancsak hozzáértő szakemberekből kell a titkárnak összeválogatnia. Ezek mozt már meghányják-vetik azt az előterjesztést, bírálatot, melyet a relator a szóbanforgó műről eléjük terjeszt. A titkár az elhangzott véleményeket mind Össze jegyzi, a bíborosok kongregációjához terjeszti fel. Ez dönt azután végleg a könyv sorsáról. A. döntést a titkár* jóváhagyás végett a pápához viszi, akit az egész ügymenetről informál. Feletébb jellemzők azok az utasítások is, melyeket a pápa említett apostoli iratában a tanácsosok s relátorok (referensek) számára ad.

a) Nem feladatuk, hogy a feljelentett könyvet, iratot

elítéljék vagy felmentsék. Az ő dolguk csupán őszinte szakvéleményt adni róla, melynek alapján a bíborosokból álló kongregáció ítélni fog.

b) Ha minden óvatosság ellenére előfordulna, hogy a könyvet oly relátornak vagy tanácsosoknak osztanák ki, akiknek képzettsége a könyv meg bírálására nem elegendő, akkor az illetők *súlyos hím terhe alatt* kötelesek ezt a titkárnak bejelenteni, hogy az helyettök mást küldjön ki. A pápa maga kijelenti, hogy az ily őszinteség minden dicséretet megérdemel.

c) Teljesen elfogulatlanul kell véleményt adniok s minden mellétekintetet nemzetiségre, családra, iskolára stb. félretenniök.

d) Szigorú kötelességük az *egész* könyvet bírálat alá venni, nem pedig abból egyes szavakat vagy mondatokat kikapkodni. Különös tekintettel legyenek mindég arra, hogy, a, _ szerző művét mi célból írta.

e) Ha megtörténnék az, hogy kifogástalan katolikus író művében többféle értelemben vehető helyekre akadnak, inkább a szerző mellett, mint ellene adjanak véleményt.

Jóllehet az egész kongregáció a legszigorúbb titoktartásra van kötelezve, főleg pedig a följelentőt s relátort soha el nem árulhatja, mindazonáltal a titkár az esetleg jelentkező szerzőnek tudomására hozhatja, hogy könyve ellen mi a kifogás.

Hogy pedig a kongregáció a feljelentett írókkal előzetesen nem tárgyal, azokat ki nem hallgatja, annak egyszerűen oka az, mert nem őket akarja elítélni, megbélyegezni s így nincs is ok, hogy *szándékuk s felfogásuk* felől érdeklődjék. A mű kárhovatásánál egyesegyedül annak veszélyes volta s a benne előforduló tévedések jönnek tekintetbe, melyek a tapasztalás szerint még a legszentebb s legbölcsebb szerzők műveibe is becsúszhatnak. 1917 március 25. az Index Kongregáció, mint önálló testület bevégezte dicső pályafutását. XV. Benedek pápa ugyanis a jelzett napon kelt „*Alloquentes*” kezdetű rendeletével a „*Suprema sacra Congregatio S. Officii*” nevet viselő legfelsőbb egyházi hatósággal egyesítette s azóta mint ennek szakosztálya: „*Sectio de Indice*” folytatja a régi szellem-

ben s a régi irányelvek szerint áldásos működését. Ezidőtől fogva a Szentszék hivatalos közlönyében az „*Acta Apostolicae Sedis*”-ben az Indexre vonatkozó határozatokat a „Suprema S. C. S. Officii” rovatában kell keresnünk.

A könyvtilalomról általában.

Természettörvény.

Van törvény, mely minden emberi törvényt megelőzőtt, csak oly régi, mint maga az ember. Szerzője s szenté-sítője az, ki az embert alkotta. Minden más törvény csakis akkor jogos, igazságos és érvényes, ha ebbe a törvénybe nyújtja le gyökereit, ezen alapul. Ahol az emberi törvény nem intézkedik, ott a természettörvényt kell megkérdezni s meghallgatni azt, amit a lelkiismeret, mint szócső által nekünk mond. De még ott is, ahol az emberi törvény valamit előír vagy megenged, a bennünk megnyilatkozó természettörvényt figyelmen kívül hagyni nem lehet. övé az elsőség, ha az emberi törvénnyel összeütközésbe jő.

Nagyon gyakori ez az igazság főleg a könyvtilalom szempontjából. Vannak ugyanis könyvek, melyeknek olvasása legalább egyesekre nézve, magával a természettörvénnyel ellenkezik. Örök elvülhetetlen tétele ennek: „Ne ölj!” Gyilkolni nem szabad sem testet, sem lelket, sem a magunk lelkét-testét, sem a másét. Már pedig számtalan könyv van, mely a hitet s jó erkölcsöt oly körmönfont ügyességgel s annyi ördögi csábással ostromolja, hogy olvasásuk az emberiség átlagára nézve való-ságos lelki öngyilkosság. Ily esetben mit sem változtat a dolgon, van-e írott törvény, mely az effajta könyv olvasását tiltja avagy sincs; benne van-e az Indexben avagy kimaradt. — Felmentést a természettörvény alól senki sem adhat.

A természettörvény értelmében mindenki *súlyosan vét*, aki valamely könyv olvasása által magát bizonyosan a halálosbűn veszélyébe dönti. *Bocsánatosán* vétkezik, aki csupa könnyelműségből oly könyvet olvas, amely reája kisebb s kevésbbé biztos bűnveszélyt jelent, Sőt, kevésbbé veszélyes könyvet megfelelő óvatossággal *minden bűn*

nélkül olvashatunk, ha arra *megfelelő komoly okunk van.*

A természettörvény tehát egy részről *általános*. Kivé-
tel nélkül mindenki alája van vetve, aki csak az emberi
természetben osztozik. De másrészt *viszonylagos*, miként
a veszély is, amely a természettörvény tilalmának egye-
dűli oka, különböző egyénekre nagyon eltérő lehet.
Könnyen megeshetik, hogy egy regény (ép úgy mint vala-
mely tánc vagy színdarab) tüzesvérű, órzékiségre nagyon
hajlamos fiatalemberre vagy leányra biztos bukást
jelent, míg hidegvérű idősebb egyén nagyobb izgalom
nélkül elolvashatja. Némely orvosi, vagy erkölcsstani
könyv, lexikon, gyermekek kezében éles kés volna, míg
ellenben komoly, higgadt, felnőtt egyén nagy haszonnal
forgathatja.

Egyházi törvény.

Másként áll a dolog az egyházi törvénnyel. Az. egyházi
törvény ugyanis természeténél fogva *általános*. Az emberi
törvényhozó abból a feltevésből indul ki, hogy a rossz
könyv — kivételektől eltekintve — *mindenkinek* káros
s így *mindenkit* eltilt annak olvasásától. Ha azonban
egyesekről beigazolódik, hogy rossz könyveket lelki kár
nélkül olvashatnak, sőt a közjó érdekében olvasniok kell,
ám akkor az Egyház készségesen megadja erre nekik a
kivételes felhatalmazást.

Tehát tiltott könyvet engedelem nélkül olvasni még
annak sem szabad, aki *bizonyosan* tudná, hogy az reája
veszélytelen. A könyvtilalom törvényének ugyanis még
egyéb célja is van mint egyesek lelki védelme, bizton-
sága.

Először is útját akarja vágni minden *képzeldésnek*
és *önámításnak*. Mit is érne az olyan törvény, mely az
alattvalókra bízná annak megállapítását, vájjon az
reájuk is vonatkozik-e avagy sem; amely a polgárok ízlé-
sére, kénye-kedvére hagyná, vájjon alávéssék-e magukat
neki, avagy nem? Nem volna-e hiábavaló sőt nevetséges
az ilyen vagy hasonló hatósági rendelet: „Szigorúan” tilos
mérget elárusítani — és csakis azoknak adható, akik venni
óhajtának”, „senkinek sem szabad fegyvert hordozni,
kivéve azokat, kiknek ex úgy tetszik . . .”

A könyvtalalom törvényének további célja a rossz könyvek kiadásának s terjedésének lehető akadályozása. Minél kevesebben olvassák az ily könyveket, annál kisebb lesz a kedv s vállalkozás azok megírására és kinyomtatására.

Jegyzet: Az új törvénykönyv — kivételes esetektől eltekintve — melyekre annak helyén rámutatunk, nem ismer többé különbséget a „könyvek” s egyéb kisebb terjedelmű nyomtatványok között. Azért mi is, jóllehet az alábbiakban a nyelvszokást követve s rövidség kedvéért könyv\ ékről beszélünk, de mindennemű — akár egyetlen lapot alkotó — sajtóterméket értünk alatta.

Az egyházi könyvbírálat.

A katolikus Egyházat felelőségének érzete már régtől fogva arra indítja, szinte kényszeríti, hogy Istentől kapott jogára, hatalmára támaszkodva ne csak a rossz könyveket elítélje s tiltsa, hanem azok megjelenését előzetes könyvbírálat (*praevia censura*) által lehetőleg gátolja. Már a XV. században nyomára akadunk, hogy ezt a jogot némely püspök rendszeresen gyakorolta. X. *Leo*, a protestantizmus által támasztott irodalmi zür-zavarban az előzetes könyvbírálatot minden főpásztor szigorú kötelességévé tette. *A tridenti* sz. zsinat is hasonló értelemben határozott. A módját s körülményeit nevezetesen XIII. *Leo* pápának 1897-ben kiadott „*Officiorum et, munerum*” kezdetű apostoli irata határozta meg. Az új Codex az 1384—1405. kánonokban a régi szabályokat csók egyhen-másban módosította.

Mielőtt azonban részletekbe bocsátkoznánk, némely megjegyzést kell tennünk előljáróban.

Minő szándék vezeti az Egyházat az előző könyvbírálatban?

Bizonyára a legszentebb szándék s legkevésbébbé sem a gyámkodás vagy sértő gyanakvás. Hiszen minden írónak magának kell leginkább óhajtania, hogy műve az igazságot szolgálja, s attól szemernyit sem térjen el. Másrészt a tapasztalás nagyon is igazolja, hogy épen a vallást érintő dolgokba mily könnyen csúszhatnak be a félreértés s tévedés, amely csak annál veszélyesebb, ha azt nagytekintélyű író nyomtatott könyvben adja közre. Valóságos, hálára

méltó jótétemény tehát a szerzőkre nézve, ha könyvüket a nyomtatás előtt az Egyház diszkrét s jóakaró bírálat alá veti s az esetleg javítandókat megjelöli. Ha azután a könyv hit s erkölcs szempontjából kifogástalan, az Egyház készséggel adja meg neki a jóváhagyást, mely a katolikus közönséget megnyugtatta, a szerzőt pedig ország-világ előtt, mint Egyházának hű s engedelmes gyermekét mutatja be.

Mit akar mondani a jóváhagyás (approbáció)?

Nem jelent egyebet, mint azt, hogy a (mű *hit s erkölcs* szempontjából tévesét nem tartalmaz s így lelki veszély nélkül olvasható. Ellenben mit sem mond a könyv irodalmi s tudományos értékéről s irányáról. Mindennek megítélése nem az egyházi könyvbírálat célja s feladata. Már ez maga is igazolja, hogy az Egyház a könyvbírálatnál saját illetékessége körét túl nem lépi.

Mit kell az egyházi könyvbírálatnak alávetni?

Az új Codex értelmében cenzúra-kötelesek a következők:

Az egyházi hatóság engedélye nélkül sem egyháziak, sem világiak nem adhatják ki a Szentírást s a hozzá tartozójegyzeteket és magyarázatokat. Nem tehetnek közzé a hittudomány bármely szakába vágó könyveket; imádságos és hitbuzgalmi könyveket s általában oly nyomtatványokat, melyekben a vallás és erkölcs érdekelve van. Nem készíthetnek a nyilvánosság számára szentképeket, akár van rajtuk imaszöveg, akár nincs.

Sőt az egyháziak egyáltalán *semmi nyomtatványt* sem publikálhatnak felettes hatóságuk jóváhagyása nélkül. Engedélyre van akkor is szükségük, ha *profán* lapokba cikkeket akarnak közölni. A lapszerkesztésre is különös engedélyt kell kérniök. Sőt oly lapokba, folyóiratokba, melyek a *keresztény világnézettel hadilábon állnak* (pl. nálunk a Világ, Népszava^ még világi katolikusoknak is csupán kivételes, fontos okból, melyet a *püspök is, mint ilyet elismer, szabadna írniök.*

Az engedélyt, jóváhagyást az elsorolt esetben az Új kódex értelmében *vagy* a szerző püspöke, *vagy* a megjelenés *vagy* a nyomtatás helyének püspöke adhatja meg. Ha

egyik ezek közül a jóváhagyást megtagadná, a másiktól csak ennek a körülménynek felemlítésével szabadna azt kérni.

Némely könyv kiadásához nem elég a püspöki engedély, hanem magasabb hatósághoz kell fordulnunk. Nevezetesen a boldoggá s szentté avatási ügyekről csupán a szertartások sz. Kongregációjának engedélyével szabad bármit kinyomatni; a különböző kongregációk határozatainak kiadásához: az illető kongregáció felhatalmazására van szükség. Csupán a Szentszék engedélyezi a búcsúkkal egybekötött imák hiteles gyűjteményének s az apostoli bucsuk jegyzékének kiadását. A Szentírás nemzeti nyelven csupán pápai jóváhagyással, *a püspökök* felügyelete mellett, a Szentatyák s katolikus tudósok műveiből vett *jegyzetekkel* adható ki.

A liturgikus könyveket, Utániakat ugyan a Szentszék engedélyezi, de a püspököknek kell hitelesíteniük, hogy az új kiadás az eredeti jóváhagyott szöveggel teljesen egyező. Eddig a Szentszék csupán a következő utániakat approbálta: a Mindenszentek, a haldoklók, a lorettói sz. Szűz, Jézus neve, Jézus szíve s sz. József litániáját. Csakis ezeket szabad tehát nyilvános istentiszteletnél használni.

A jóváhagyott könyv fordítása s új kiadása új approbációra szorul. Ellenben nem kell új cenzúra alá vetni azokat a külön lenyomatokat, melyek folyóiratokból vannak véve. Ez feltételezi, amit az új törvény külön fel nem említ, hogy az illető lapoknak, folyóiratoknak már meg van a püspök által kinevezett cenzora.

A *szerzeteseknek* könyveik kiadásához még a saját rendi-főelöljárójuk engedélyét is ki kell kérniök.

Jegyzet: Minthogy a könyvbírálatról szóló törvény mindenütt csupán *nyomtatott* könyvek stb. *kiadásáról* beszél, nem kell engedélyt kérni az oly iratokra, melyeket *litográfia* útján sokszorosítanak, sőt nyomtatványokra sem, amelyek csak *magánhasználatra* vannak szánva.

A törvényszegés súlya.

Halálosan vét a szerző, aki cenzuraköteles művét csupa hanyagságból vagy megvetésből egyházi jóváhagyás nélkül bocsájtaná közre, főleg ha kényes természetű kérdésekről, dolgokról tárgyal. Aki azonban a már egyszer

jóváhagyott munka újabb kiadásakor nem kér engedélyt, rendszeren csak *bocsánatosán* vétkezik. Ellenben *nem vétkezik* az, aki egyébként kifogástalan, cenzúra-köteles Könyvet olvas, melyet jóváhagyással el nem láttak. De mégis kivételt alkotnak e szabály alól a Szentírás könyvei a hozzájuk tartozó jegyzetekkel, a Szentírás nemzeti nyelvű fordításai, továbbá az oly nyomtatványok, melyek új jelené-, sekről, kinyilatkoztatásokról, látomásokról, jövődölésekről, csodákról tárgyalnak, vagy új ájtatosságokat akarnak meghonosítani melyekre feltétlenül egyházi jóváhagyás kell, hogy hiba nélkül olvashassuk azokat.

Az egyházi könyvtilalom.

Ki tilthat el könyveket?

A római Szentszék, mint a legfőbb lelki hatalom az egész Egyházra kiterjedő könyvtilalmat adhat. És tényleg az 1396-ik kánon kimondja, hogy „azok a könyvek, amelyeket az apostoli Szentszék elítélt, minden helyen s bármely nyelvre fordítva, tiltva vannak”. A könyvtilalmi törvények tehát a görögkatolikusokra is kiterjednek.

Püspökök, tartományi zsinatok s szerzetek legfőbb előjárói is tulajdon alattvalóikat eltilthatják egyes könyvek olvasásától. Tőlük ugyan szabad a fellebbezés a római Szentszékhez, de olyképen, hogy míg a Szentszék nem dönt, a könyvek tilosak maradnak.

Kik kötelesek könyveket feljelenteni?

Voltaképen minden keresztény hívő bizonyos fokban tartozik a hit s erkölcs épsége felett őrködni s így a rossz könyvek s egyéb nyomtatványok feljelentésére vállalkozni, ha azt nagyobb nehézség nélkül teheti. Evég'ből nem kell egyenesen a Szentszékhez fordulnia, hanem a feljelentéit püspöküknél vagy a pápai követnél is megteheti.

A feljelentés különös kötelezettsége terheli azonban a lelkipásztorokat, püspököket, apostoli követeket s a katolikus egyetemek rektorait, mint a hit s erkölcs épségének hivatott ellenőreit. (1397. kánon).

A feljelentő ne csupán a könyv címét, szerzőjét adja

tudtul, hanem az okot is, amely miatt az illető könyvet veszélyesnek és így eltiltandónak véli.

A hatóság, melynél a feljelentés történt, a legszigorúbb hivatalos titoktartásra van kötelezve s a feljelentő nevét senkinek el nem árulhatja.

Mit jelent a könyv elítélése?

A könyv felett kimondott kárhoztató ítélet, az Indexre tétel nem jelenti szükség-képen azt, hogy az a könyv eretnokséget vagy erkölcstelenséget tartalmaz. Lehet az illető mű gyanús, könnyen félreérthető s így a *jelen viszonyok között* a hívek lelkére veszélyes.

Ha az idők s viszonyok változtával a veszély megszűnik, az Egyház a könyvet az Indexről leveszi s annak olvasását a híveknek megengedi.

A könyvtilalom hatályai.

A szerzöt illetőleg.

Amint a Szentszék valamely könyvet elítél, Indexre tesz, a szerző lelkiismeretben köteles ennek az ítéletnek magát *őszinte* engedelmességgel alávetni s művét a közforgalomból lehetőleg azonnal kivonni. Ha erre vállalkozik, a Szentszék az erről szóló jelentést hivatalos lapjában dicsérőleg tudomásul veszi s kihirdeti.

A szerzöt egyébként semmi gáncs vagy büntetés nem éri, sőt amennyiben engedelmes lélekkel meghódol, tanújelét adja bölcsességének és erényének, amely még a tudományánál is ragyogóbb dicsőkörral övezi.

Fenelon 1699-ben *Gyümölcsoltó Boldogasszony* ünnepén épen a szószékre készült, midőn testvére a sekrestyében kezébe nyomja *XII. Ince* pápa apostoli levelét, mely „*Maximes des Saints*” című művének elítélését tartalmazta. *Cambrai* lángeszű érseke erre felszállott a szószékre s az ünnep jelentősége helyett az engedelmesség erényét dicsőítette fenséges beszédben. Aztán pásztorlevelet is bocsátott közre, melyben ezeket mondja: »Szentséges Atyánk könyvemet elítélte. A pápai ítéletével őszintén, teljesen s minden hátsógondolat nélkül egyetérték. Titeket is híveim, figyel-

meztetlek a tökéletes meghajlásra s a fentartás nélküli engedelmességre, hogy a Szentszék iránti hűség csorbát ne szenvedjen. És ebben utolsó lehettemig példát akarok nektek adni. Isten őrizzen, hogy valaha rólam megemlékezvén, ne mondhassátok: pásztorunk engedelmesebb volt valamennyi báránynál, s maga alávetésében batárt nem ismert”.

De mindez nem volt elég alázatosságának. Az esetet, melyről imént szoltunk, „gyönyörű monstreaia készítésevel akarta megörökíteni. Két angyal tartja ezen a tulajdonképeni útmutatót. Ezek egyike tiltott könyveket tapos, köztük *Fenelonét is*.

1849-ben *Rosmini Serhati Antal* gróf (1797—1855) két könyve (Delle cinque piaghe délia S. Chiesa es „La Costituzione”) Indexre került. A liberális újságok — rendes taktikájuk szerint — üvöltöttek a Szentszék ellen s az egekig magasztalták a papfilozófust, hogy így az Egyház iránt dacba behajszolják. Rosmini erre így nyilatkozott:

„Legnagyobb fájdalomra némely lap könyveim elítélése miatt az Index kongregációnak szemrehányásokat tesz. Minthogy én a kongregáció határozatának egyszerűen, legteljesebb őszinteséggel, tökéletes külső és belső engedelmességgel meghódolok, miként ez az Egyház minden hű fiának kötelessége, bárki megértheti, mennyire helytelenítem azokat a tiszteletet sértő cikkeket. Kijelentem, hogy azokkal egyet nem: értek s dicséretüket, mellyel engem illetnek, visszautasítom”.

A könyvet illetőleg

Az Egyház által elítélt, Indexre tett könyvet (újra) kiadni, olvasni, megtartani, árusítani, más nyelvre fordítani vagy mással bármi módon közölni nem szabad. (1398. kanon).

Bővebb megértésre szolgálnak a következő megjegyzések:

a) A könyv *kiadója* elsősorban maga a szerző, aki kéziratát publikálás céljából másnak átadja, továbbá a nyomdász s a szoros értelemben vett kiadó, aki a nyomdással gyakran nem azonos.

b) A törvény a könyv személyes, *fizikai olvasását* tiltja. Nem terjed ki tehát azokra, kik csupán a felolvasást

hallgatják, avagy a betanult szöveget kívülről előadják; továbbá azokra sem, kik bár személyesen olvassák a könyvet, de a nyelvet, melyen írva van, nem értik.

c) A könyvet az „*tartja meg*” aki azt birtokolja. Mit sem változtat a dolgon, hogy azt saját könyvtárában őrzi vagy másnak kölcsönzi. Legfeljebb egyelőre olyannál helyezhetjük letétbe a tiltott könyvet, kinek annak tartására hatalma van, de csakis addig, míg magunk ugyanerre engedélyt nem szereztünk.

A könyv megtartójának számít az is, aki annak nyelvét nem érti.

A könyvtárosok azonban nem nevezhetők a könyv megtartóinak, minthogy azt nem a saját nevökben s nem maguknál őrzik.

Akinek tehát tiltott könyv van a birtokában, köteles azt vagy megsemmisíteni (elégetni) vagy más felhatalmazottnak átadni vagy pedig az ily könyv birtoklásához szükséges engedélyt az egyházmegyei hatóságtól megszerezni.

d) „*Közli*” pedig a könyvet, aki azt másnak kölcsönzi, felolvassa avagy más számára részleteket belőle kiír. Nincs azonban a törvény szándéka ellen az az általános szokás, amelynél fogva a katolikus iskolákban, könyvekben, folyóiratokban megfelelő magyarázattal, kritikával kapcsolatosan a tiltott könyvek; tartalmát is megismeretik s belőlük mutatványokat közölnek.

A törvényszegés súlya.

Nagy vétket követ el a *kiadó*, aki oly könyvet bocsájt közre, mely ártalmas tartalmánál fogva mások romlását okozhatja. Aki azonban egyébként ártalmatlan könyvet (pl. imakönyvet) a megkívánt jóváhagyás nélkül ad ki, a súlyos büntől könnyebben menthető.

Az *olvasó* akkor vétkezik halálosan, ha a tiltott könyv *jelentékeny* részét elolvassa. Ennyinek számítható akár 3-4 oldal is, ha az épen a könyv mérgeét tartalmazza. Egyébként kb. 30 oldalt (kis alakú könyveknél kb. 60 oldalt) szoktak erkölcsstani írók jelentékenynek minősíteni.

A könyv *megtartója* súlyos bünt követhet el, ha azt egy hónapnál tovább kellő mentő ok nélkül birtokában

őrzi. Megfelelő okból s így büntelenül tartaná magánál a tiltott könyvet, az olyan, aki csak arra használná a haladékot, hogy a könyvet erre felhatalmazottnak átszolgáltatassa, avagy maga számára az engedélyt annak birtoklására megszerezze. De még ily esetekben sem szabad a könyvet egy hónapnál jóval tovább maguknál tartanunk.

Az egyházi büntetés.

A könyvtilalom törvényének áthágása tehát, mint fent kifejtettük, *rendesen súlyos* bűn ugyan, de egyházi büntetéssel *nem* kapcsolatos, miért is minden gyóntatóatya által feloldozható. Miért is nagy tévedésen alapszik az a meglehetősen általános balhit, hogy aki Indexen levő könyvet olvas, az Egyházból ki van közsítve.

Vannak azonban tényleg esetek, — de ezeknek száma aránylag igen csekély — midőn a Szentszék a könyvtilalmi törvény megsértőit a kiközösítés pallósával is fenýíti.

Ugyanis a 2318-ik kánon értelmében a pápának különös módon fentartott kiközösítést vonnak magukra azok, akik hitehagyottaknak (aposztáták), eretnekeknek és szakadároknak aposztaziát, eretnekséget, szakadárságot védelmező könyveit kiadják, valamint azok, akik ugyanezeket a könyveket vagy egyéb, apostoli (pápai) levél által *ncvszerint tiltott* könyveket védelmeznek, tudatosan, kellő engedély nélkül olvasnak vagy maguknál tartanak.

Nem fentartott kiközösítésbe esnek pedig azok a kiadók, illetőleg szerzők, akik a Szentírás könyveit avagy a hozzájuk tartozó jegyzeteket s magyarázatokat egyházi jóváhagyás nélkül közrebocsájtják.

Itt azonban nyomban meg kell jegyeznünk, hogy a könyveknek pápai irattal elítéltetése a tilalomnak csupán ünnepélyesebb formája, aminek azonban, mint az *Index Librorum Prohibitorum* 1924 évi kiadása a XXI. lapon megjegyzi semmi különös kihatása nincs. Hogy a könyv *kiközösítés* terhe alatt tilos-e, ezt a pápai irat szövegéből lehet csupán megállapítani. Az „*apostoli teljhatalmunkból*”, az „*apostoli tekintélyünkkel*” vagy effajta kifejezések egyházi büntetésre engednek következtetni. Hilgers S. J., ki e téren elsőrangú szaktekintély: „Die Büchler-

verböte in Papstbrieffen” című tanulmányában (Herders Freiburg: in B.) 41 könyvet sorol fel, amelyek *pápai levelek* folytán *kiközösítés terhe* alatt tilosak. Az *Index Librorum Prohibitorum* sajnos, ezeket nem tünteti külön fel.

Mi az- alább közlött jegyzékben az ily könyveket Hilgers nyomán *K. t. a.* (kiközösítés terhe alatt) betűkkel jelöljük meg.

Azt sem szabad felednünk, hogy kiközösítésbe avagy egyéb egyházi büntetésbe csupán az esik, akinek az illető büntetésről *tudomása van*, de azzal nem törődik, azzal *dacba száll*. Jóhiszeműeket s tudatlanokat ugyanis sohasem fenýít az Egyháznak jóságos, anyai keze.

Az általános szabályok által tiltott könyvek.

Napjainkban, midőn a sajtó óráról-órára ezer számra szórja szét termékeit, teljes képtelenség volna minden könyvet feljelenteni, illetőleg névszerint eltiltani, Indexbe iktatni, amely hitre s erkölcsre veszélyes s így kihívja maga ellen az Egyház ítéletét. Ez bírta reá a Szentszékét, hogy a hívek lelki védelméről *általános* tiltó szabályokkal is gondoskodjék. Tiltva van tehát az egyházi törvény által nemcsak az a néhány ezer könyv, mely az Indexben névszerint fel van sorolva, hanem az a sok millió is, melyek tartalmuknál fogva a felsorolandó általános szabályok alá esnek. És így nagyon tévedne az, aki valamely nyilván rossz könyv olvasására azért vélné magát feljogosítva, mert azt névszerint az Indexben nem találja. Az ily könyv nagyon is tiltva lehet az *általános* szabályok által, amelyek folytán a veszélyes sajtótermék olvasása, megtartása stb. éppen oly bűnössé válhatik, mintha az az Indexben névszerint fel volna sorolva.

Azért tehát, ha alapos gyanúnk támad, hogy valamely könyv az általános tiltó szabályok alá eshetik, vagy hagyjuk abban az olvasást, vagy pedig kérjünk előbb lelkiismeretes szakembertől (plébánostól, gyóntatótól) felvilágosítást.

Az általános tiltó szabályokat az új törvénykönyv az 1399-ik kánonban sorolja fel. Eszerint tiltottak:

1. a Szentírás eredeti szövegének és régi (keleti vagy római) katolikus fordításainak nem katolikusok által készült kiadásai, valamint bárminő nyelvű fordítás is, melyet nem katolikusok készítettek, vagy adtak ki.

Tilosak tehát az angol bibliatársulat potom áron terjesztett bibliakiadásai.

Imakönyvek, melyek a Szentírás egyes szakaszait, pl. a sz. mise evangéliumait, leckéit tartalmazzák, avagy az ú. n. „bibliák” a szokásjog alapján ezentúl is pápai engedély nélkül püspöki jóváhagyással jelenhetnek meg.

2. bármely szerző könyve, mely eretnekséget vagy szakadárságot védelmez, vagy magának a vallásnak alapjait (pl. Isten létét, a lélek halhatatlanságát, a kinyilatkoztatás, — csoda — jövendölés lehetőségét) támadja s felforgatni igyekszik.

3. minden oly könyv, mely a vallást, jóerkölcöket kifejezetten, szántszándékkal támadja.

E címen tiltva vannak tehát a liberális, szocialista, istentagadó, materialista könyvek, folyóiratok, újságok.

4. nem katolikusoknak oly művei, melyek egyenesen a vallással foglalkoznak, kivéve ha *bizonyosan* nem tartalmaznak semmit a vallás ellen.

Nem katolikusok alatt itt nem csupán a protestánsok és szakadárok, hanem zsidók, hitetlenek, mohamedánok, pogányok is értenődök. Vallással pedig nem csupán szorosan vett hittanok foglalkoznak, hanem mindama könyvek is, melyek a Szentírásról, egyházjogról, egyháztörténelemről, liturgiáról, aszkézisről tárgyalnak, imákat, ájtatossági gyakorlatokat tartalmaznak. Alig hihető ugyanis, hogy az ily *nem* katolikusoktól írt könyvekbe helyyel-közzel tévely ne keveredjenek.

Ellenben a *nem* katolikusoknak *nem* a vallással foglalkozó könyveit szabad olvasni még akkor is, ha bennök itt-ott valami tévelyre bukkanunk.

5. a cenzúraköteles, de jóváhagyás nélkül megjelent könyvek közül: a Szentírás könyvei, a hozzájuk tartozó jegyzetek és magyarázatok, a Szentírásnak nemzeti nyelvű fordításai, valamint mindazok a könyvek, vagy könyvecskék, melyek új megjelenéseket, kinyilatkoztatásokat, látomásokat, jövendöléseket, csodákat beszélnek el. avagy új ájtatosságokat akarnak meghonosítani.

Mínt hogy pedig ebben a pontban a törvény kifejezetten új megjelenéseket stb. tartalmazó *könyvek s könyvecsskékről* beszél, nem tilosak az újságok, iratkák, melyek a tárgyról szólnak.

Nem tilosak továbbá a jótartalmú, de *nem* approbált ájtatossági vagy imakönyvek, mínt hogy ezekről a törvény szövege nem tesz említést.

6. azok a könyvek, melyek valamely katolikus hit-tételt támadnak vagy gúnyolnak; a Szentszék által elítelt téves tanokat védelmeznek, az istentiszteletet ócsárolják, az egyházi fegyelmet akarják felforgatni s amelyek gúny tárgyává teszik az egyházi rendet, papi s szerzetesi állapotot.

7. bárminemű babonaságot, jóslást, bűbájosságot, szellemidézést (spiritizmust) vagy más effajta dolgot tanító vagy ajánló könyvek.

8. azok a könyvek, amelyek a párbajt, öngyilkosságot, a házassági elválást megengedettnak hirdetik, a szabadkőművességet s a hozzá hasonló társaságokat az Egyházra, polgári társadalomra ártalmatlanoknak s előnyösöknek tüntetik fel.

Ily „társaságok az anarchisták, nihilisták, (túlzó) feministák, szociáldemokraták, carbonarik stb.

9. erkölcstelen, szemérmetlen dolgokat tervszerűleg tárgyáló, elbeszélő vagy tanító könyvek.

Számtalan regény van ezáltal eltiltva, amely bűnös szerelem csábos leírásában merül ki vagy az alacsony szenvedélyek izgatására utazik.

Elleniben nem tilosak azok az anatómiai, orvosi s erkölcstani könyvek, melyeknek célja a józan s bölcs felvilágosítás s oktatás.

10. a Szentszék által jóváhagyott liturgikus könyvekkel nem egyező kiadások.

11. apokrif, vagy a Szentszéktől eltiltott vagy visszavont búcsúkat terjesztő könyvek.

12. azok a bármi módon nyomtatott szentképek, melyek a mi Urunk Jézus Krisztust, a boldogságos Szüzet, angyalokat, szenteket avagy Isten más szolgálait az Egyház szellemétől s rendeleteitől eltérő módon ábrázolják.

Mínt hogy a törvény egyenesen „nyomtatott” képekről beszél, úgy látszik, a tilalom nem terjed ki a festményekre, szobrokra,

érmeke. Az Egyház, szellemétől azok a szentképek térnek el, melyek alkalmat adnak hitbeli tévedésre, avagy az érzékiséget csiklandják. Ha valamely szentképen nem találjuk rajta az egyházi jóváhagyást, de egyébként kifogástalan, a kiadó ugyan vétett, de a hívek hiba nélkül megtarthatják azt.

A névszerint tiltott könyvek.

Az általános szabályok által eltiltott tömérdek könyv közül némelyek — rendszerint feljelentés folytán — az Egyház hivatalos fóruma elé kerülnek, s ez névszerint is kimondja felettük az eltiltó ítéletet, s Indexre teszi azokat.

Némely veszélyesebb, botrányosabb könyvet maga a pápa apostoli levéllel kárhoztat. Ezek védelmezői, olvasói, megtartói, mint említettük a kiközösítés büntetését vonják magukra. A többi könyv felett csupán a sz. Officium ítélkezik, mely hivatal 1917-ben az Index Kongregáció helyébe lépett. Az ily könyv olvasása stb. egyszerűen halálos bűn terhe alatt tilos.

Az intelligens modern embert érdeklő névszerint tiltott könyvek jegyzékét kis munkánk második részében a „Római Index” cím alatt fogjuk adni.

Ehelyütt csak néhány gyakorlati megjegyzésre szorítkozunk: a) Ha valamely könyv el van tiltva, nem szabad abból még az ártalmatlan részeket sem elolvasni, ha csak a veszélyesek nincsenek eltávolítva. Ellenkező esetben az emberi kíváncsiság nagy kísértésnek és veszélynek volna kitéve.

b) Több kötetből álló munkáknál, melyek különböző dolgokról tárgyalnak, csupán a veszélyes kötet esik a tilalom alá!

c) Amennyiben valamely szerzőnelv minden műve tiltva van, csupán a vallást támadó könyvei értendők alatta. Azok a munkái, melyekben a vallással nem foglalkozik, csupán akkor tilosak, ha egyéb okból, általános, vagy különös egyházi határozattal el vannak tiltva. A szerzőnek a kárhoztató ítélet *után* megjelent könyvei legalább is gyanúsak s nem olvashatók, míg ártalmatlanságukról alkalmas módon meg nem győződünk. Az ily alakban adott tilalom csupán a szoros értelemben vett könyvekre, nem

pedig a kisebb terjedelmű dolgozatokra, cikkekre, tárcákra stb. vonatkozik.*

d) Midőn az Egyház egyeseknek, mint Sue Jenőnek, az idősb s ifjabb Dumasnak, Sand írónőnek, D'Annunzionak stb. „*Összes szerelmes regényét*” kárhóztatja, nem magát a szerelmet akarja elítélni, hanem csupán a nyílt vagy leplezett bűnpártolás s csábítás ellen emeli fel tiltakozó szavát, amelyre a szerelmet felhasználják. És minél nagyobb művészettel gyilkolják halomra a lelkeket s rabolják el az embernek, főleg a fiatalságnak legféltettebb kincseit, az ártatlanságot, tisztaságot, annál inkább megérdemlik, hogy legalább az Egyház apostoli nyíltsággal, bátorsággal megbélyegezze őket, mint a világ legveszedelmesebb banditáit.

Kik olvashatnak tiltott könyveket?

Az egyházi könyvtalalom törvénye alól kivételt alkotnak a következők.

1. Az összes bíborosok, felszentelt püspökök s az egyházmegyék kormányzói tiltott könyveket olvashatnak, megtarthatnak.

2. Mindazok, kik theologiai vagy a Szentírást illető tanulmányokkal bármi módon foglalkoznak, felhasználhatják a Szentírás tiltott kiadásait is, feltéve, hogy azok hűek, épek s előrebocsátott tanulmányaikban, kíséző jegyzeteikben a katolikus dogmákat nem támadják.

Ezek közé kell sorolnunk nem csupán a theologiai tanárokat, az egyetemeken vagy szemináriumokban tanuló theologusokat, hanem esetleg világiakat is, kik legalább egy időre ilyenmű tanulmányokra adták magukat s a jelzett kiadásokra szükségük van.

Az új törvénykönyv nem ad többé engedélyt a tanároknak s tanulóknak, hogy a klasszikusoknak meg nem tisztított kiadásait az iskolákban használhassák. Ha a világi törvény őket mégis erre kényszerítené, a tanárnak rajta kell lennie, hogy az erkölcsre túlvészélyes helyek lehetőleg mellőzve legyenek.

* Nincs kizárva, hogy valamely szerző, akinek az Egyház — helytelen iránya miatt „minden munkáját” kárhóztatta, oly művet is írt, amely még a lelkiismeretes közvélemény előtt is teljesen kifogástalan. Méltán feltehető, hogy *erre* a könyvére „a tilalom nem terjed ki. Ilyennek tartják pl. Zola „Az álom” c. az idősebb Dumasnak „A három testőr” s a „Monte Christo” című regényeit.

Itt újólag: hangsúlyozzuk azt, hogy a természettörvény alól soha senki felmentést nem adhat. Mindenkire nézve tilos tehát olyasmit olvasni, ami öt előreláthatólag: romlásba dönti.

3. Végül azok is olvashatnak tiltott könyveket, kiknek erre engedélyük van. Ebből a szempontból a következő kérdések várnak feleletre.

Ki adhat engedélyt?*

A római pápa, mint az Egyház legfőbb törvényhozója mindenkinek bármely könyv olvasására adhat engedélyt, amennyiben t. i. az illető könyvet a természettörvény sérelme nélkül olvashatja.

A megyés főpásztorok s szerzetes előjárók tulajdon alattvalóiknak ugyan szintén adhatnak engedélyt, de csakik egyes könyvek olvasására s *sürgős esetekben*.

Amennyiben a Szentszéktől e tekintetben bővebb felhatalmazást kaptak, ügyelniük kell, hogy lelkiismeretük szerint kinek és mit engedélyeznek. (1402. kánon).

Akinek tehát egyes esetekben vagy rövidebb időre van szüksége engedélyre, forduljon bizalommal megyés főpásztorához vagy annak általános helynökéhez. Rendszeresen megírt folyamodványában adja elő okait, melyekre kérését alapítja. Jelezze címét is, hova a válasz küldendő. A laikus jól teszi, ha kérvényét plébánosa útján, esetleg annak ellenjegyzésével terjeszti fel.

Aki hivatásánál fogva egész életére s minden könyvre nézve óhajtana, engedélyt nyerni, annak a pápához kell fordulnia, kb. a következő alakban:

Beatissime Pater,

N. N. magister (praeceptor, professor . . .) dioeceseos N. ad pedes Sanctitatis Vestrae provotutus devotissime petit, ut sibi ad conscientiae suae tranquillitatem in Studiis et pro munere suo implendo (vel: in honestoruni studiorum subsidium) concedatur facultas legendi omnes libros a S. Sede prohibitos etiam ex professo contra religionem tractantes. Et Dens.**

* Sürgős esetekben, fontos okból — midőn pl. a jó ügy védelme halaszthatatlan cáfolatot követel, az engedélyt fel is tételhetjük. Utólag¹ azonban igazoljuk eljárásunkat az egyházhatóság előtt.

** A hálaadásnak s áldásnak kezdő szavai ezek, melyeket nem kell folytatni.

Jóllehet a kérvény a pápához van intézve, a levél külső címzése a következő:

Ad Saonam Congregationem S. Officium

Italia

Roma
Cancellaria Apostolica

Hogyan értendő a kapott engedély?

a) Aki tiltott könyvek olvasására kapott engedélyt, az kisebb sajtótermékeket is, minők a folyóiratok, napilapok stb. szabadon olvashat.

b) Akár a Szentszéktől, akár a megyés főpásztortól kaptuk az engedélyt, ezt — minthogy személyre szól — bárhol használhatjuk.

c) A Szentszéktől kapott engedély még nem hatalmaz fel arra, hogy az egyházmegyei hatóságtól eltiltott könyvet is olvashassuk, ha csak a pápai engedélyben az külön fel nincs említve.

d) A tiltott könyvek tartására felhatalmazottaknak szigorú kötelességük óvakodni, nehogy azok mások kezébe jussanak.

Tiltott könyvek árusítása.

Az 1404. kánon értelmében a könyvkereskedőknek nem szabad oly könyveket (lapokat, folyóiratokat stb.) tartaniuk, kölcsönözniök vagy árusítaniuk, amelyek szántszándékkal fajtalan dolgokról tárgyalnak. Erre, mint magába a természettörvénybe ütköző dologra, senkitől sem kaphatnak engedélyt.

Egyéb tiltott könyvek eladására kérhetnek a Szentszéktől felhatalmazást. Amennyiben ezt elnyerték, kiszolgáltathatják, sőt beszerezhetik a tiltott könyveket, de csak azok számára, akikről okosan feltehető, hogy joguk, engedélyük van az ily könyvek olvasására, megtartására.

II.

Tiltott könyvek jegyzéke.

F e l s o r o l j u k :

- a) a magyar és német nyelven megjelent összes tiltott könyveket;
- b) *valamennyi* tiltott könyvet, amely az utolsó 35 év alatt látott napvilágot, s az „*Index Librorum Prohibitorum*”-ha fel van véve;
- c) a világirodalomnak azokat a tiltott könyveit, amelyek főleg a szépirodalommal, hittudománnyal s bölcsélettel foglalkozó modern, műveit embert érdekelhetik;
- d) egynémely elítélt könyvet is közlünk, amelyek az utolsó hivatalos Indexben (1924) még nem találhatók. Ilyeneknél a forrást megadjuk.

Jelmagyarázat:

A *sarkos zárójelbe* foglalt név azt jelenti, hogy az illető szerző magán a könyvön nem szerepel.

A *sarkos zárójelben* lévő évszám a mű elítéltetésének évét tünteti fel.

Kerek zárójelben egynémely a könyvre vonatkozó megjegyzést közlünk.

AAS = Acta Apostolicae Sedis. (Az apostoli Szentszék hivatalos közlönye.

Br. á. = Brèveje által (tiltva.)

Bu. á. = Bullája által (tiltva.)

t = jelzi, hogy az illető mű pápai határozattal, tehát ünnepélyesen van elítélve.

K. t. a. = kiközösítés terhe alatt (tilos).

* jelzi, hogy a mű csak a *javitásig* van Indexre téve.

L. = lásd.

A latin szövegben előforduló „*páter*”, „*filius*” szavakat „*atyával*” és „*fiúval*” fordítottuk, minthogy ezt szabatosabbnak találtuk az egyéhként magyarosabb „*idősbb*” és „*ifjabb*” kifejezésnél. Az „*Omnes fabuláé amatoriae*” kitélt „*Minden szerelmes regénye*” kifejezéssel véltük leginkább megközelíteni.

A.

- Abauzit, Firmln: L. Réflexioius impartiales sur les évangiles.
- Abbadie, Jaques: Traité de la vérité de la religion chrétienne. Traité do la divinité de N. S. Jesus-Christ. [1695.] [1702.]
- A. B. C. (l') dix-sept dialogues traduits de l'anglais de nir. HueL [1776.] (Szerző: Voltaire.)
- Abhandlungen von dem Ursprünge und Altertum der mehrera und minderm Stadt Easel, wie auch der rauraohisehen und baselisch eu Kirche. [1761.] (Szerző: Johann Jakob Spreng.)
- Abrégé do l'histoire ecclésiastique de Fleury traduit de l'anglais. (Haicine.)
- Abrégé de l'histoire (ecclésiastique do Fleury traduit de l'anglois. [1770.] (Szerző: Jean-Martin de Prades; munkatárs: Nagy Frgy esi, porosa kir.)
- l'Abrégé, de la morale de l'évangile . . . [1708. es 1713.] (XI. Kelemen Br. ós XI. Kelemen Bu. á.) L. Quesnel.
- Achterfeldt, Johann Heinrich: Lehrbuch, der christkatholischen Glaubens- und Sittenlehre in Fragen und Antworten, zunächst für das Bistum Ermland. [1838.]
- Acta eruditorum — Aotoiriwn eruditoirum isoippiemeaita — Xova acta eruditorum— Ad nova acta eruditorum supplementa. [1702—1764.]
- tActe d'appel interjette pair le procureur général de Lorraine et Barrais. [1701.] (XL Kelemen Br. á.)
- Acton, Lord: Zur Geschichte des vatikanischen Conciles. [1871.]
—, Sendschreiben an einen deutschen Bischof des vaticaniseheu Conciles. [1871.]
- Adveniat regnum tuum, 1. Letture o Preghiere cHristiane. — 2. Rituale del Christiano. — 3. L'anno christiano. Roma 1904/5. [1912.]
- Adauctus J.: Dominatori, de'ila elhiesa L. Penzo
- tAdeodatus presbyter (álnév): Conpresbyteris et clero per foederatum Belgium . . . [1707.] (XL Kelemen Br. 'á.) L. Tibbel.
- Ahjrens, Henri: Cours de droit naturel ou de philosophie du droit, fait d'après l'état actuel de cette science en Allemagne. [1842.]
- Aktenstücke (authentische) wegen dem zu R»»n the ils betriebenen theils abzuwenden getrachteten Verdaminung'surtheil über das Stattlerische Buch: Demonstratio catholica. [1797.] (Szerző: Benedikt Stattler.)
- Albani, Joannes Franciscus (álnév): Neniae poutincis . . . [1721.] L. Ludewig J. P.
- Aleiphron, or the minute philosopher. [1742.) (Szerző: George Berkeley.)
- Alexander, Xatalis: Dissertatio polemica de confessione sacramental i adversus libros quattuor Joannis Dallaei. [1684.] (XI. Ince Br. a.)
Dissertationum ecclesiasticarum trias. [1684.] (XI. Ince Br. á.)
Selecta historiae ecclesiastlcae capita et in loca eiusdem insignia dissertationes Mstoricae, chronologicae, critieae, dogma ticae. [1687.] (XI. Ince Br. á. Az 1754-iki Roncoglia jegyzeteivel elláttott kiadás szabad.)

- †Alexander, Natalis: Summa d. Thomae viimdicata et ei dem angeiico doctori .asserta. [1684.] (XI. Ince Br. á. Az Indexkoiiregáció 1754-ben a kifickiösítés büntetését megszüntette.)
- Alfleri, Vittorio: Satire. [1823.]
—, Delia tiranuide. [1823.]
- Alfleri, Vittorio: Panegirico di Plinio a Traiano. [1827.]
—, Del principe e delié lettere. [1827.]
- *Alletz, Pons Augustin: Dictionnaire des conciles. [1859.] (Javításig.)
- Alstedius, Joannes Henri eus: Minidéin munkája. 11757.1
- Alting, Henrieus: Minden munkája. [1757.]
- Alting, Jacobus: (Minden theoloigiái, exegetikai filológiai stb. munkái. [1757.]
- Altmeyer, Jean-Jacques: Cours de philosophie de l'histoire fait publiquement a l'université de Bruxelles. [1841.]
- Alvi, Ciro: S. Francesco d'Assisi. Romanzo. [1904.]
- Amabed: Les lettres, traduites par l'abbé Tamponét. [1779.] (Álnév.) (Szerző: Voltaire.)
- A «labile, Luigi: Il santo ofihcio délia inquislziioiie in Xapoili... [1893.]
- Anibraziejus, Juozupas: Trumpas rymofcataliku katekizmas. [1907.]
- Ame (de l') et de son immortalité. [1771.] (Szerző: Jean Baptiste de Mirabaud.)
- Amiee, I.-F.: Manuel de philosophie expérimentale. [1834.]
- Amieo (l') sincere dei giovanni. [1891.]
- Amman«, Franz Sebastian: Der aufgehende Morgenstern und der anbreohende Tag in. den öhristenherzen, oder der Geist Christi in seiner Kirche. [1840.]
—, Die römisch-heidnische Kirche, oder das römische Papstthim als das erneuerte HeMenthum. [1846.]
- *Amor poenitens ... L. Neercassel Joannes.
- Amstelius ■G-Jobörtus: Expostulatio prima adversus eos, qui dieunt se de consortio Jesu esse. [1707.]
—, Expostulatio altera ... [1707.] (XI. Kelemen Br. á.)
- An (l') deux mille quatre cent quarante. Réve s'il en fût jamais. [1773.] (Szerző: Louis-iSébaistien Mercier.)
- Analyse radsonnée de Bayle ou abrégé méthodique de ses ouvrages. [1777.] (Szerző: François-Marie de Marsy et Jean-Baptiste-René Robinet.)
- Anelli, Luigi: I refoimatori nel secolo XVI. [1892.]
- Angelini Francesco: Storia d'Italia ad uso délie elassi liceali, magistral! e tec« ich e» parte seeund'a (età modern a del 1492. al 1883.) [1894.]
- [Anelli, Luigi]: Storia délia chiesa per un vx-chio cattolico. [1876.]
- Annales (les) de Loigny, paraissant le I-er vendredii de chaque mois. [1890.]
- Annales de Philosophie Chrétienne (fondées par A. Bomiety), Secrétaire de Rédaction L. Labertihonnière. Paris 1905—1913. [1913.]
- Annuaire de l'institut canadien pour 1868 et 1869. [1870.]
- Annuaire de la société étudiants de l'université libre de Bruxelles. 1840. [1841.]

- Aiisault: Le culte de la croix avant Jésus-Ghrist. (Extrait du Correspondant.) [1892.]
- , Mémoire sur le culte de la croix avant Jésus-Christ. [1892.]
- , Le culte de la croix avant Jésus-Christ; réponse à M. de Harlez, professeur; à l'université de Louvain (Extrait de la Science catholique.) [1892.]
- Apocalisse (l') ed il mistero euearistieo . . . (Angeli Berzinek, a szerző halála után Augustino Damoiseau által kiadott műve.) [1895.]
- Apologie de monsieur Jansenius, évêque d'Ipre et de la doctrine de s. Augustin expliquée dans son livre intitulé: Augustinus. [1654.] (Szerző: Antoine Amauld (fiú).)
- Apologie (seconde) pour monsieur Jansenius, évêque d'Ipre et pour la doctrine de s. Augustin expliquée dans son livre intitulé: Augustinus. [1654.] (Szerző: Antoine Arnauld (fiú).)
- Apologie des lettres provinciales de Louis de Montalte contre la dernière réponse des pp. jésuites. [1703.] (Szerző: Matthieu Petit-Didier.)
- Apparition (l') de la Très Sainte Vierge de la Salette. [1923.]
- Appunti aile riflessioni critiche di un critico .. . [1891.]
- Arasieve, Candide: La religion e i parti ti estremi; studii. [1881.] (Álnév.)
- Archinard, André: Les origines de l'église romaine. [1853.]
- Ardigo, Roiberto: La psicologia come scienza positiva. [1872.]
- [Arnauld, Antoine (fiú)]: Apologie de monsieur Jansenius. [1654.]
- , Considérations sur la lettre composée par mir. l'évêque de Vabres. [1654.]
- , Difficultez proposées à m. Steyaert. [1705.]
- [Almauld, Antoine (fin)]: Éclaircissemens sur l'autorité des conciles.. ouvrage posthume de M***. [1715.]
- , Histoire du formulaire. [1732.]
- , Mémoire sur le dessein, qu'ont les jésuites. [1654.]
- , Propositiones theologicae duae. [1657.]
- , Response au p. Annat. [1654.]
- , Response à la lettre d'une personne de condition. [1654.]
- Arnauld, Antoine (atya): Plaidoyé en parlement pour l'université île Paris contre les jésuites. [1608.]
- [Arnauld, Antoine (atya)]: Le franc et véritable discours au roy. [1602.]
- Art (l') de counôître les femmes avec une dissertation, sur l'adultère, par le chevalier P l a n t e - A m o u r . [1826.] (Szerző: François Bruys.)
- †Atti e décret! del eoncilio diocesano di Pistoja dell' anno 1786 [1794.] (VI. Pius Bu. á.)
- Aube, Benjamin: Histoire des persécutions de l'église jusqu'à la fin ' des Antonius. [1882.]
- , Histoire des persécutions de l'église. La polémique païenne à la fin du IIe. Siècle. [1883.]
- , Les chrétiens dans l'empire romain de la fin des Antonius jn.s- qu'au milieu du IIIe. siècle. [1883.]

- Aube, Benjamin: L'Église et l'État dans la seconde moitié du 18e siècle. [1886.]
- Audisio, Guglielmo: Delia società politica e religiosa rispetto al secolo decimouono. [1877.]
- Aug-ustin (S): Les deux livres à Pollentius sur les mariages adultères, [1765.] (Szerző: Denis Pilé.)
- Aulard, F.-A. et Debidour, A.: Histoire de Franco à l'usage des écoles primaires et des classes élémentaires des lycées et collèges. 11897.]
- Avancini, Damiano: Modernisant); roimauzo. [1914.]
- Avis fraternels aux ultramontains concordatistes. [1817.] (Szerző: Pierre-Micheel Saint-Martin.)
- Avocat (l') du diable, ou mémoires historiques et critiques sur la vie et sur la légende du pape Grégoire VII, avec des mémoires de même gout sur la bulle de canonization de Vincent die Paul. [1752.] i(Szerző: Adam.)
- Ayala-Rosso, Mario: Le temporalité délia cliiesa e la qestionone roniana. [1875.]
- Azevedo Aranjó e Garaa, Manuel de: Analyse critica do liibello accusatorio que o sr. bispo Conde redigiu contra a faculdade de tfeologia da universidade de Coimbra. [1890.]
- , ExplicaçOes ao publico a proposito do incidente occorrido entre o senhor (bispo Conde e a faculdade de theologia da universidade de Coimbra, [1890.]

B.

- Baccinata overo ibattarella per le api barberinè... L. Pallavieino Ferrante.
- *Baco, Franciscus: De dignitate et augmentis scientiarum libri IX. [1668.] (Javitásig.)
- *Bailly, Ludovicus: Theologia dogmatica et morális ad usum seminariorum. [1852.] (Javitásig.)
- Baissae, Jules: Les origines de la Religion. [1877.]
- Baissae, Jules: Histoire de la diablerie chrétienne. I. Le diable; la personne du diable; le personnel du diable. [1886.]
- Bajus, Michael: Opera cum bullis pontincum et alias ipsius causam spectantiibus collecta; studia A. P. theologi. [1697.] (Szerző: Gabriel Gerberon.)
- Baltzer, Johann Baptist: Neue theologische Briefe an Dr. Anton Günther, ein Geriebt für seine Ankläger nebst vorangehender Duplik auf des Di". Clemens „Replik". [1859.]
- Baluziuis, Stephanus: Vitae paparum avenioriensium. Az 1699-iki párisi kiadás szabad. [1698.]
- Balzac, Honoré de: Minden szerelmes regénye. [1841, 1842, 1864.]
- Barbeyrae, Jean: Traité de la morale des pères de l'église etc. [1767.]
- Barbier, (Emmanuel: Ne mêlez pas Léon XIII au libéralisme. [1908.]
- , Le progrès du libéralisme catholique en France sous le pape Léon XIII; histoire documentaire. [1908.]
- Barclalus, Guilelmus: De potesitaite papae. [1613.]
- Barclaius, Joannes: Pietas sive publicae pro regibus .ac principibus.

- et privatae pro Guiljelmo Barclaiio parente v indicia e adversus cairdinalis Bellanmini tractatum de potes ta te summi pontificis in. rebus temporalibus. [1613.]
- Baronius, Roiberitus: Mindéin munkája. [1668, 1679, 1757.]
- Baronius, Vincéméi us: Sanctorum *Augustini* et *Thomae* vera et una mens do libertate humana... [1672.] '(Javitásig-.)
- , *Libri quinque apologetici...* [1672.]
- , *Theologia morális* summa bipartita. [1672.]
- Barrault, Emile: Occident et Orient, études politiques, morales, religieuses. [1837.]
- Barré, Louis: Nouvelle biographie classique eon tenant jusqu'à l'année 1840 la liste des principaux personnages de tous les pays. [1857.]
- Bajrzelotti, Giacomo: David Lazzaretti di Arciodosso dette- il santo i suoi seguaei e la sua leggenda. [1886.]
- Basnage, Jaques- Minden munkája. [1757.]
- Basnagius, Samuel: De rebus saeris et ecclesiasticis exeretationes historico eritieae in qui-bus cartdinalis Baronii annalas ab anno Christi XXXV, in quo Casanbonus desiit, expenduntur. [1703.]
- , Morale théoloigique et politique sur les vertus et les vices de l'homme. [1716.]
- , Annales politico-ecclesiastici annorum DCXLV a Caesaré Augusto ad Phoeam risque, in quibus res imperii ecclesiastici observatu digniores subii'ciuntur oculis, erroresque eveltunMr Baronii. [1727.]
- Batiffol, Pierre: L'eucharistie, la présence réelle et la transsubstantiation. [1907.]
- Bauclair, P.-L. de: Anti-conti-act social, dans lequel on refute... les principes posés dans le contract social de J. J. Rousseau. [1766.]
- Bauer, Edgar: Der Streit der Kritik mit Kirche und Staat. [1845.]
- Bauny, Etienne: Pratique du droit canonique. [1640.]
- ; Somme des péchez. [1640.]
- , De sacramentis ac personis sacrLs. [1640.]
- Bayle, Pierre: Minden munkája. [1757.]
- [Bayle, Pierre]: Critique japénérale de l'histoire du Calvinisme. [1684.]
- , Nouvelles lettres de l'auteur de la critique générale.
- , Nouvelles de la république des lettres. [1692.]
- , L. Fox de Brugg-s, Jean: Commentaire philosophique. [1713.]
- Bayly, Lewis: Practice of piety. [1722.]
- Bazin: La philosophie de l'histoire. [1768.] (Álnév. Szerző: Voltaire.)
- Beantwortung acht wichtiger, einem mainzer Theologen vorgelegten Fragen über den Ursprung, die Geschichte dies Fasten- und iAhstinenz.gebotes. [1786.] (Szerző: Joh. Jung.)
- Beeattini, Francesco: I storia dell' inquisizione. [1817.]
- Beck, Joseph: Freiherr J. Heinrich von Wessenberg, sein Leben und Wirken. [1866.]
- , J. Heinrich von Wessenberg, ein deutsches Lebensbild. [1866.]
- Begey e Favero: S. E. Monsignor Arcivescovo L. Pncheir-Passavalli, Prédira to:re apostolico, Vicario di S. Pietro. Ricordi e lettére (1870—1897). [1913.]

- Bekanntmachung und Beleuchtung den Badener Conferenz-Artikel von dem kleinem Rathe des Kantons Luzern an die Bürger deselben. [1835.]
- Benthami, Jérémie: *Traité de législation civile et pénale.* [1819.]
 —, *Three tracts, relative to Spanish and Portuguese affairs.* [1826.]
 —, *Traité des preuves judiciaires.* [1828.]
 —, *Deontology or the science of morality.* [1835.]
- [Bentley, Richard]: *Phileleutherius Lipsienisis: Remarks.* [1740.]
 (Álnév.)
- Béranger, Pierre-Jean: *Chansons.* [1834.]
- Berchtold: *Joseph: Die Unvereinbarkeit der neuen päpstlichen Glaubensdekrete mit der bayerischen Staatsverfassung.* [1871.]
- Berchtold, Joseph Anton: *Das Gebet des Herrn, nachgeföhlt.* [1859.]
- Bergson, Henri: *Essai sur les données immédiates de la conscience.* [1914.]
 —, *Matière et mémoire; essai sur la relation du corps à l'esprit.* [1914.]
 —, *L'évolution créatrice.* [1914.]
- Berichtigung (Zur) der Ansichten über die Aufhebung der Ehelosigkeit bei deu katholischen Geistlichen (aus Schlesien). [1829.]
- [Berkeley, George]: *Alciphron.* [1742.]
- Bernheim; Préface (Lacaze Félix: *A Lourdes avec Zola-hoz.*)
- fBerruyer, Isae-Joseph: *Histoire du peuple de Dieu.* [1757. es 1758.]
- OP. B. A IL. rész XIV. Benedek, a III. rész XIII. Kelemen B. á. K. t. a.
 —', *Réflexions sur la foi, adressées à mr. l'archevêque de Paris.* [1764.]
- Bert, Paul: *L'instruction civique à l'école-.* [1882.]
- [Berzi, Angelo]: *L. Apocalisse ed il mistero eucaristico.*
 —, *L. Vangelo (piccolo): Dens charitas est.*
- Beugnot, Auguste-Arthur: *Histoire de la destruction du paganisme en occident.* [1837.]
- Beza, Theodorus: *Icomes., id est verae imagines virorum doctrina simul et pietate illuistrum.* [1624.]
- Bianchi-Giovini, Aurelio: *Biografía di fra Paolo Sárpi.* [1837.]
 —, *Istoria critica délia chiesa greeo-moderua e délia, chiesa russa di L'Eranauno Giuseppe Schmitt; versioné dall' originale tedesco.* [1844.] (A fordításhoz csatolt jegyzetek miatt tilos.)
 —, *Esame cit'itico degá at ti e doeumenti relativi alla favoia della papeissa Giovanna.* [1646.]
 —, *Pontificato, di San Gregorio il Grande. l'1846.*
 —, *Storia degli Ébrei.* [1846.]
 —, *Cnitica degli evangeli.* [1853.]
 —, *Storia dei papi.* [1856.1]
- Bianco, Guksepp: *Le psieopatie contagiose, saggio nosologico.* [1870.]
- Bingham, Joseph: *Origines eeelesiasticae or the antiquities of the christian church.* [1773.]
- Bisthums-Synode (die) und die Erfordernisse' und Bedingungen einer heilsamen Herstellung derselben. [1849.] (Szerzö: J. H. von Wessenberg.)

- [Biwanko, Igiiaz Joseph]: L. Unzufriedenen (die) in Wien.
 LBlackburne, Richardus]: Vita Thoimae Hojbbes. [1702.]
- [Blanchard, Pierre Louis]:
 —, L. Communiom (de la) in divinis avec Pie VII.
 —, L. Contove'rse pacifique.
 —, L. Convention du 11. juin 1817.
 —, L. État (l') politique et religieux de la France.
 —, L. France (la) en 1814. et 1815.
 —, L. Béipoinse à une brochure intitulée: La secte connue sous le nom de' petite église.
- Blanchard, Platon: Catéchisme de la nature, ou religion et morale naturelles. [1823.]
- Blondellus (Blonde!), David: Minden munkája. [1757.]
- IBlumauer, Aloys]: Glaubensibekanntnis eines mit dem Tode ringenden Mannes. [1786.]
- Bodin, Félix: Résumé de l'histoire de France jusqu'à nos jours. [1834.]
- Boggio, Pier Carlo: La chiesa e lo stato in Piemonte. [1855.]
- Boillot, Joseph-Maircelin: Mélanges^ sur quelques questions, agitées de mon temps et dans mon coin de pays. [1890.]
- Bois, Jules: Le satanisme¹ et la magie. [1896.]
- Boissonade, J.H.A.: La bible dévoilée. [1873.]
- *Bolgeni, Vioenzo: Dei limiti délie due potestà ecclesiastica e secolare, ddisertazione postuana. [1850.] (Javitásig.)
- Bolleville, le Prieur de: Réponse au livre» intitulé: Seutimens de quelques théologiens die Hollande sur l'histoire critique du vieux testament. [1687.] (Álnév. Szerző: Richaird Simon.)
- Bolzano, Bernard: Eihauungsredfen für Akademiker. [1828.]
- †Bolzano, Bernard]: Lehrbuch der Religionswissenschaft. [1828.]
- Bonihelli, Rocco: L'infahibilità del romano pontifice ed il concilio eouenico vaticano, dialogo tea un teologo ed un racionalista. [1877.]
- , Storia critica dell' origine e svolgimento del dominio temporale del papi soritta su documenti originali ed autentiei. [1877.]
- Bonaiuti, Ernesto: Storia del Christianesimo. Lezioni raeolte e' compilaite dal Dott. Alessandxo Gaddi. Anno Accademico 1916—1917. [1917.] (V. ö.: Buonaiuti, Ernesto.)
- , La genesi délia dottrina agostiniana intomo al pccato originale. [1918.]
- , Saut' Agostino. [1918.]
- iBonavino, Cristoforo]: L. Franchi, Ausonio.
 —, L. Signor (al) canonico Girolamo de Gregorj.
- Bonghi, Ruggero: La Vita da Gesù illnstrata da 86 disegni de migliori artisti. [189S.]
- Bon eel, J.: Considérations sur le célibat des pa-êtres. [1837.]
- Bonnefon, Jean de: Le pape de demain. [1889.]
- Bonnefoy, Jehan de: Le' catholicisme de demain. [1909.] (Álnév.)
- , Les leçons de la défaite ou la fin d'un catholicisme. [1909.]
- , Vers l'unité de croyance. [1909.]
- Bonomelli, Gérerai a: Roma e l'Italia. [1889.]

- Book of common prayer. [1714.]
- Bordas-Deinoulin, Jeani-Baptiste: Les pouvoir« constitutifs de l'église. [1856.]
- , Mélanges philosophiques et religieux. [1866.]
- , Oeuvres posthumes publiées avec une introduction et des notes par F. Huet. [1866.]
- Bordas-Demoulin, Jean-Baptiste, et Huet, François: Essais sur la réforme catholique. [1866.]
- Bordier, Henri et Charten, Edouard: Histoire de France depuis les temps les plus anciens jusqu'à nos jours d'après les documents originaux et les monuments de l'art de chaque époque. [1868.]
- Borelli, Giambattista: Studi filosofico-sociali (Tre parti). [1882.]
- Bosseboeuf, L.A.: L'en cyclique „Immortale Dei“, le syllabus et la société moderne. [1886.]
- , Le syllabus sans parti-pris. [1886.]
- Bossi, Luigi: Roseoe, William, Vita e pontificato di Leone X. (Roseoe 12 kötetes művének átdolgozása.)
- Bossuet, Jacques-Bénigne: Projet de réponse à m. De Tencin, archevêque d'Einbrun, comranignée aax ecclésiastiques diu diocèse de Troyes pour leur instruction. [1745.]
- Botsaecus, Joannes: Minden munkájú. [1757.]
- Botta, Carlo: Storia d'Italia dal 1789 ai' 1814. [1825.] (Javításig.)
- *—, Histoire de peuples d'Italie. [1827.] (Javításig.)
- , (Storia d'Italia coutinna'ta da quella del Guicciardini sino al 1789. [1833.]
- Bottaro, Bartolomeo: Salmi. [1850.]
- Bouillet, Marie-Nicolas: Dictionnaire' universel d'histoire et de géographie. [1852.] (A lû-ik párisi kiadás szahad.)
- Boulanger, Nicolas-Antoine: L'antiquité dévoilée' par ses usages. [1823.]
- Bourdillon, Joseph: Essai historique et critique sur les dissensions des églises de Pologne. [1768.] (Álnév.) (Szerző: Voltaire.)
- Bourelly, G. Marco: Cento biografie di fainchilli illustri italiani. [1868.]
- Boutauld, Micheil: Méthode pour converser avec Dieu. (Az 1810-iki Casterman-fële kiadás szabad.)
- Bovio Giovanni: Cristo alla festa di Purim. [1895.]
- , S. Paolo. [1895.]
- , II millennio. [1895.]
- Boyle, Robert: Some considerations touching the style of the holy scriptures. [1695.]
- , Of the seraphic love or motives and incentives to the love of God. [1695.]
- , Of the high veneration man's intellect owes to God. [1695.]
- Bozzeli, François: De l'union de la philosophie avec la morale. [1845.]
- Braun, Thomas: Katholische Antwort auf die päpstliche Bulle über die Eiropfäigmis Mariae. [1857.]
- , Katholisches Andenken. [1859.]
- , Katholische Kirche ohne Papst. [1871.]

- (Braun, Thomas), Peter Paul: Krieg und Frieden, oder der Hermetismus und seine Gegner. [1845.] (L. Frank.)
- Brazil (o) mystificado na questao religiosa. [1876.]
- Breitinger, Join ami. Jakob: Bericht, oh ein Sekt länger währe als (hundert Jahr, auch was der alte und neue Glaub. [1626.]
- Brémond, Henri: Sainte Chantal (1572—1641) Collection „Les Saints“. [1913.]
- Brendel, Sobald: Handbuch des katholischen und protestantischen Kirchenrechts ... namentlich im Königreiche Bayern. [1824.]
- Brenner, Friedrich: Über das Dogma; zugleich Beantwortung der Frage: AVer wird selig? [1835.]
- , Nachtrag zur Schrift: Über das Dogma. [1835.]
- > Offener Brief an Herrn Pastor Troll. [1835.]
- Briefe eines Baiern an seinen Freund über die Macht der Kirche und des Paibstes. [1770.] (Szerző: Andreas Zaupser.)
- Brière, Henri: Lettre adressée à monsieur l'abbé Pouelée, officiai diocésain de Chartres. [1878.]
- (Brière Henni) Perdrix, Georges: Le vrai mot, [1878.] (Álnév.)
- Briffault, Eugène: Le secret de Rome an XIXme siècle, 1° le peuple, 2° la cour, 3° l'église illustrée de 200 dessins par lies artistes les plus distingués. [1862.]
- Broussais, Francois-Joseph-Victor: De l'irritation et de la folie, ouvrage dans lequel les rapports dû physique et du moral sont établis sur les bases de la medicine physiologique. [1830.]
- Bruite, Edouard: Mes adieux à Rouie; lettre à m. Guyard; grand vicaire de mgr. de Trélissac, évogue de Montauhan. [1845.]
- Bruno, Giordano: Minden munkája, [1600.]
- (Bruys, François): L'Art de connaître les femmes. [1826.]
- Buccellati, Antonio: L'allucinato, ionian zo in tre libri. [1877.]
- Buehmann, Jako'b: Die unfrei und die 'freie Kirche in ihren Beziehungen zur Sklaverei, zur Glaubens- und Gewissenstyannei und zum Dänion ism us, [1873.]
- Buddeus, Carl: Jesus Christus und die Essener, nach den Visionen der Augustiner-Nonne Anna Katharina Emmerich. [1886.]
- Buddeus, Joannes Franciscus: Minden munkája. [1750.]
- Buen Odon de: Tratado elemental de geología, [1895.]
- , Tratado elemental dt' zoológia. [1895.]
- Bugnion, Catéchisme de l'église du Seignewr. [1862.]
- Buhle, Johann Gottlieb: Geschichte der neueren Philosophie. [1828.]
- Buisson, Ferdinand: La .religion, la morale et la science; leur coTiflit dans l'éducation contemporaine. [1903.]
- Bulgarini. G. B.: Antonio Stoppani et la Civiltà cattolica. [1885.]
- , Di una nuova accusa, mossa dal cardinale Zigliara al sistema filosofico di Antonio Rosmini. [1885.]
- Bunsen Christian Charles Josias: Hippolytus and his age, or the doctrine and practice' of the church of Rome under Conimodus and Alexander Severus and ancient and modern Christianity and divinity compared. [1853.]
- Buonaiutti, Ernesto: Saggi di filología e storia del nuovo testamento. [1910.] (A^t. ö.: Bonaiuti, E.)

- Buonaiuti, Ernesto: Minden munkája és Irata. [1924.]
- Burdach, Karl Friedrich: Die Physiologie als Erfahrungswissenschaft. [1851.]
- Bureau, Paul: La crise des temps nouveaux; préface de m. Alfred Oroiset. L1908.]
- Bournet, Gilbert: The history of the reformation of the church of England. [1692.]
- History of his own time's. [1731.]
- , La vraie religion démontrée par l'écriture sainte. [1765.] (Angolból fordította de la Serre.)
- I Burnet, Gilbert]: A defence of naturell and revealed religion. 1174(5. |
- Burnouf, Emile: Le catholicisme contemporain. [1881.]
- , La science des religions. [1881.]

C.

- Cabanis, Pierre-Jean-Georges: Rapports du physique et du moral de l'homme. [1819.]
- Cabet, Etienne: Le vrai christianisme suivant Jésus-Christ. [1848.]
- Cadurna, Carlo: Religione, diritto, libertà... edizlone postum a, cura ta dal generale Oadorna, con cenni biografici del senatore M. Tabarxini. [1893.]
- Cahagnet, Louis-Alphonse: Magnétisme, arcanes de la vie future dévoilés. [1851.]
- , Guide du magnétiseur ou procédés magnétiques d'après Mesmer, Puysegur et Delenze. [1851.]
- Caillot: Union générale dans le clergé séculier du sacerdoce et du mariage. [1874.]
- Caiamassi, Luigi: L'Italia neU'età di mezizo. [1894.]
- Il eompendio della storia d'Italia di Eugenio Comba, interamente rifatto: Il medio evo-I tempi moderni. [1894.]
- Calixtus, Georgius: Minden munkája. [1693.]
- Caliet, Auguste: L'enfer. [1862.]
- Canal, Melchior: Éléments de psychologie concrète et de métaphysique. [1909.]
- Cappelletti, Ginseppe: Contro io anonimo autore del libello intitolato: Il meehitaris.ta di s. [Laza.ro](http://laza.ro) di Veneria. [18>3.]
- , I gcsuiti e la repubblica di Venezia, doeuenti diplomatie pubblioati per la prima volta con annotazioni storiche. [1873.]
- , Breve corso di storia di Venezia. [1874.]
- Caramuel, Joannes: Apologem pro antiquissima et universalissima doctrina de probabiliitate. [1664.]
- Caron. Louiis-Hilaire: La vraie doctrine de la sainte église catholique sur le salut des hommes. [1856.]
- Carové, Friedrich Wilhelm: Über das Coelibatgesetz des römisch-katholischen Klerus. [1835.]
- , Kosmorama; eine Reihe von Studien zur Orientierung in Natur, Geschhiehte, Staat, Philosophie nnd Religion. [1835.]
- , Der Saiut-Simonismus und die neuere französische Philosophie. [1835.]

- Carové, Friedrich Wilhelm: Die letzten Dinge des römischen Katholizismus in Deutschland. [1836.]
- Carpzovius, Joannes Benedictus (atya): Isagoge in libros ecelesiarum siive capitula tio nem imperatoriaca iuridico-historieo-poJiticus. [1655.]
- , Decdsiones illustres saxonicarum rerum et qxiaestionum forensium, partes Ires. [1655.]
- , Practica nova iiiiperialis saxoniea rerum criminalium in partes III divisa. [1655.]
- , Centuriae kmdeiarum positionum de iuribus foeminarum sinß-ulairiibus. [1661.]
- , Jurisprudencia eecleslastica seu consistorialis rerum et quaestionum in princepis electoiris Saxouiae senatu eeclesiastico et consistorio supremo decisarum deñinitioes exhlbens. [1714.]
- [Carpzovius, Benedictus]: L. Montesperato, Ludovicus de: Vindieiae pacificationis osnahrueenis et monasteriensis etc. [1654.] (Álnév.)
- Carpzovius, Joannes B-uedietus (atya): Isagoge in libros eeclesiarum lutheranarum symbolicos. [1679.]
- Carpzovius, Joannes Benedictus (flu): L. Schickardus, Wilihelmus: Jus regium Hebraeorum. [1678.] (Álnév.)
- *Carriere, Franciscus: História ehronologica pontificum romanorum cum praesig-natioine futurorum ex S. Malaohia. [1697.] (Javításig.)
- Carrière, Moritz: Religiöse Reden und Betrachtungen für das deutsche Volk. [1857.]
- Cartesius, Renatus: L. De scart es, Rena tus.
- Casalis, Bernardo: Libra di lettura per il popolo italiano. [1881.]
- Casangian, Placido: Risposta finale degli orientali agli occidentali. [1873.]
- Casangiaii, Placido: Riposta finale degli orientali agli occidentali. XVI, ad cardinalis Baromi! prolegomena in annales et primam eorum partem. [1614.]
- Eplstolae quotquot reperiri potuerunt nunc primum iunetim editae; adiecta est epistola de morbi ejus mortisque causa; deque iisdeni narratio Raipihaelis Thorii. [1640.]
- Cassani, Giacouio: Delle principal i questioni politiiche-religiose; vol. I.: Dei napporti fra. la chiesa e io stato. [1872.]
- , Rinnovamento (il) cattolico. [1872.]
- Casus morális. Pisis 1886. [1886.]
- Catéchisme de rhonnête-homme ou dialogue entre un caloyer et un homme de !bieu traduit du grec vulgaire. [1765.] (Szerzó: Voltaire.)
- Catéchisme catholique. Berne 1876. [1877.]
- Catéchisme raisonné sur la liturgie; unité et variété. [1864]
- Catéchisme spirituel . . . L. [Surin Jean Joseph.]
- Cateehismo (P. A. S.) di storia sacra. [1911.]
- Causa Arnaldina seu Antonius Amaldus a censura anno 1656 sub nomine faultatis theologiae parisierisis vulgata vmdicatis. l'1699.] (Szerzó: Pasquier Quesnel.)
- Causes intérieures de la faiblesse extérieure de l'église en 1870. [1879.] (Szerzó: Caroline-Elisabeth von Sayi-Wittgenstein.)

- Causa (pro) italia ad episcopos catholicos actore presbytère catholico. [1861.] (Szerző: Carlo Passaglia.)
- Cauzons, T.h. de: Histoire de l'inquisition en France. [1912.]
- Caverni, Raffaello: De' nuovi studi délia fil'osofia, discorsi a un giovane studente. [1878.]
- Caylus, Charles-Gabriel de Thubières de: Les oeuvres, Cologne MDCOLI. [1753.]
- [Caylus, Charles-Gabriel de Tlmbières de]: Lettre de monseigneur l'évêque d'Auxerre à monseigneur l'évêque de Soissons. [1723.]
- , Lettre de monseigneur l'évêque d'Auxerre à monseigneur l'évêque de Montpellier. [1745.]
- , Lettre (seconde) de monseigneur l'évêque d'Auxerre à monseigneur l'évêque de Montpellier. [1746.]
- , Mandement de monseigneur l'évêque d'Auxerre, qui défend de réciter l'office imprimé sur une feuille volante etc. [1729.] (XIII. Benedek Br. á.)
- , Mandement de monseigneur l'évêque d'Auxerre à l'occasion du miracle opéré dans la ville de Seignelay de ce diocèse le 6 janvier 1733. [1734.] (XII. Kelemen Br. á.)
- Cazal, Edmond: Sainte Thérèse. [1921.]
- Ce qu'on fait de l'Église; étude d'histoire religieuse, avec une supplique à S. S. le Pape Pie X. [1913.]
- Cecchetti, Bartolomeo: La repnblia di Venezia e la eorte di Roma neī rapporta delta religione. [1875.]
- Cenni biografici de'l dottore Ferdinando Boccolari da Luzzara. [1870.]
- Cerati; Des dangers du célibat, [1834.]
- , Des usurpations sacerdotales, ou du clergé en opposition avec les principes actuels de la société. [1834.]
- Cerfvol de: La gamologie, ou l'éducation des filles destinées au mariage [1782.]
- Cerutti, Giuseppe: La chiesa cattolica e l'Italia, storia ecclesiastica e civile dalla venu ta . . . di san Pietro . . . all' anno 30 del fortunosa pontiiffeato di Pio IX. [1878.]
- Chabauty, E. A.: Résumé du système de la rénovation. [1894.]
- , Discussion du système de la rénovation; revue mensuelle. [1896.]
- , État de la question eschatologique ou des choses finales au XIXe siècle. L'encyclique sur les études bibliques et ce système. [1896.]
- , Études scripturales, patriotiques, théologiques et philosophiques sur l'avenir de l'église catholique, selon le plan divin, ou la Régénération de l'humanité et la rénovation de l'univers. [1896.]
- , Le système de la rénovation n'a pas été condamné en lui même par l'église. [1896.]
- Chaillot, J.-Louis: Pie VII et les jésuites d'après des documents inédits. [1882.]
- Chais, Charles: Lettres historiques et dogmatiques sur les jubilés et les indulgences. [1760.]
- Chandelle (la) d'Arras, poèVne héroï-comique en XVIII chants. [1766.] (Szerző: Henri Joseph Dulaurens.)
- Charp: Histoire naturelle de l'âme, traduite de l'anglois de m.

- Charp par feu m. H. ** de l'académie des sciences. [1757.] (Álnév.)
(Szerző: Julien Off'ray de La Mettrie)
- Charron, Pierre: De la sagesse, en trois livres. [1605.]
- Chevalier, J.P.: L'âme au point de vue de la science et de la raison.
[1866.]
- Chevignard, Antoine-Théodore: Nouveau spectacle de la nature.
[1825.]
- Chiesa cattolica (la) romana e la chiesa greco-russa ortodossa., ed in
che differiscano fra loro. [1871.]
- Chouilly, L.: Carnet du petit Citoyen. Résumés d'instruction morale
et civique. — Cours moyen supérieur. [1912.]
- Chrismann, Philippus Nerus: Regula lidei catholicae et collectio
dogmatum credendorum. [1869.]
- Christianisme (le) dévoilé, ou exaium des principes et des effets de
la religion chrétienne. [1823.] (Szerző: Paul Thyry d'Holbach.)
- Cicchitti-Suriani, Filippo: La religione nella seienza e la tirannide,
délia ooscienza, eon prefazione di G. B. Savarese. [1885.]
- Cicuto, Antonio: Il concilio vaticano. [1873.]
- Clapmarius, Annoldus: Minden munkája. [1608-1632.]
- Claraz, Jules: Le mariage des prêtres. [1912.]
- Claude, Jean: Minden mimikája. [1671., 1684., 1757.]
- Claudius: La science populaire; simples discours sur toutes chose!.
[1848.]
- Clericus (Le Clerc) Joannes: Minden munkája. [1733.]
- [Clericus, Joannes]: Liberins de Saneto Amore. Epistolae theolo-
glcae. [1684.] (Álnév.)
- Clericus germanicus: Der Modernisteneid; ein Appell an deutsche
Priester. [1911.] (Álnév.)
- Code de la Nature, ou le véritable esprit de ses lois de tout tems
négligé ou méconnu. [1761.] (Szerző: Morelly.)
- Coenobium, Elvis ta. internazio<nale di liberi studi. [1907.]
- Cohen, Joseph: Les déicides. [1861.]
- Coleccion diplomatica de varios papcles antiguos y modernos sobre
dispensas matrimoniales y otros puntos de disciplina eclesiástica.
[1822.] (Szerző: Juan Antonio Lloren'te.)
- Collection de lettres sur les miracles écrites à Genève et à Neufcha-
tel [1771.] (Szerző: Voltaire.)
- JCollins, Anthony]: A discourse' of free thinking. [1715.]
- Combat (le) de l'erreur contre la vérité. l'1753.] (Szerző: N. Péan.)
- Combe, George: Nouveau manuel de Phrenologie. [1837.]
- Combe, Gilbert-Joseph-Emile: Le grand coup avec .sa date probable,
c'est-à-dire le grand châtimeut du monde et le triomphe univer-
sel d l'Église.
- , Étude sur le secret de la Sal ette, augmentée de la brochure de
Melanie et autres pièces justificatives. II901.]
- , Le secret de Melanie, bergère de la Salette, et la crise actuelle.
l'1907.]
- Commentaire sur le livre des délits et des peines par un avocat de
province. [1768.] (Szerző: Voltaire.)
- Commentatio ad loca quaedam n. testament! quae de Antichrisio

- agunt aut agere putantur expendenda eruditiss. [1672.1] (Szerző: Hugo Grotius.)
- Communion (de la) in divinis avec Pic VII. [1822.] L. Blanchard.
- Compayré, Gabriel: Éléments d'instruction morale et civique [1882.]
- Compère (le) Mathieu ou les bigarrures de l'esprit humain. [1804.] (Szerző: Henri-Joseph Dulaurens.)
- Comte, Auguste: Cours de philosophie positive. [1864.]
- Condillac, Etienne de: Cours d'étude pour l'instruction du prince de Parme. [1836.]
- Condorcet, Marie-Jean-Antoine-Nicolas de: Esquisse d'un tableau historique des progrès de l'esprit humain. [1827.]
- Confesseur (le) par Tahibé***, auteur du Maudit. [1866.] (Szerző: Jean Hippolyte Miction.)
- Confiance (la) chrétienne appuyée sur quatre principes inébranlables, d'où s'ensuivent nécessairement; les principales vérités qui regardent le salut des hommes. [1703.] (Szerző: Gabriel Gerberon.)
- Connor, Bernardus: Evangelium medici, seu medicina mystica. [1719.]
- Conringius, Hermannus: Mindéin munkája. [1757.]
- Considérant, Victor: Destinée sociale. [1836.]
- , Considérations sociales sur l'architecture. [1837.]
- Considérations sur la lettre composée par m. l'évêque de Vabres. [1654.] (Szerző: Antoine Arnauld (fiú).)
- Constant: La hible de' la liberté. [1841.]
- Contagion (la) sacrée ou histoire naturelle de la superstition, ouvrage traduit de l'anglais. [1821.] (Szerző: Paul Thyry d'Holzbach.)
- Continuation de l'histoire universelle de messire Jacques Bénigne Bossuet. [1742.] (Szerző: Jean de la Barre.)
- Controverse pacifique sur les principales questions qui divisent et troublent l'église gallicane. [1827.] (Szerző: Pierre-Louis Blanchard.)
- Convention du 11 juin 1817 entre sa majesté très-chrétienne et sa sainteté Pie VII. développée. [1882.] (Szerző: Pierre-Louis Blanchard.)
- Coppola, Baö'aele Maria: Del sangne purissimo e verginale délia gran madré di Dio Maria santissima; operetta dogmatico-asectica. [1875.]
- Coquelin, Charles: Dictionnaire de l'économie politique. [1719.]
- Coquerel, Athanase: Le christianisme expérimental. [1850.]
- Corbató, José Dominigo Maria: El inmaculado san José; apuntes vindicativos de su concepción purísima, su honor de esposo, sus derechos de padre, su primacia restauradora; artículos publicados en La senal de la victoria. [1907.]
- Coreni, Teofilo: Lo spiritismo in senso eristiano. [1890.]
- Corradinus, Annibal: Miles macédoniens plautino sale perfrictus. [1676.] (Álnév. Szerző: Henrieus Noris.)
- Correspondance de deux ecclésiastiques catholiques sur la question: Est-il temps d'abroigea: la loi du célibat des prêtres? [1836.]
- Coscia, Nicola: Mille dei pivi originali e concettosi canti popolari. [1882.]

- Cossan, Charles de: Révélations sur les écrivains de l'ancien testament. [1842.]
- Costa, Adaigisa: Dei doveri della donna; pensieri. [1876.]
- Costa, Jérôme a: Histoire de l'origine et du progrès des revenus ecclésiastiques. 11692.] (Álnév. Szerző: Richard Simon.)
- Coubé, 'Stephan: Ames jim'es. [1913.]
- Coule vain, Pierre de (Álnév.): Le roman merveilleux. [1915.]
- Cousin, Victor: Cours de l'histoire de la philosophie. [1844.]
- Crellius, Johannes: Miniden — eiddig jórész kiadatlan — exegetikai dialektikai és polemikus munkái. [1757.]
- Crisafuoli, Vincenzo: Studi sul l'apostolica sicola legazia. [1852.]
- Criscuoli, Antonio. Istituzione di dogmatica teologia. [1853.]
- Critique générale de l'histoire du Calvinisme de rar. Maimbourg. [1684.] (Szerző: Pierre Bayle.)
- Croce, Enrico: Itinerario di Dante Alighieri. [1870.]
- Croiset, Alfred, L. B u r e a u , Paul: La crise des temps nouveaux; préface. [1908.]
- Cudworth, Ralph: The true intellectual system of the universe, wftieiroMi the reason and philosophy of .atheism is confuted. [1739.]
- Culte privé des mains divines de notre Sauveur. [1896.]
- Cunha, José Anastasio da: A voz de raa. [1836.]
- *Cuniberti, Felice: La vita di n. s. Gesù Christo; opera postuma. (Javitásig.) [1866.]
- Cura salutis gibe de statu vitae mature ac prudenter deliberandi meitiliodus, per decern die rum veneris spiritus saneti, sanetissimae Dei matris boni consilii, s. Ignatili et Xaverii honori instituentiaui sötáni devotionem propo:sita. [1721.] (Szerző: Gabriel Hevenesi.)
- Curci, Carlo Maria: La nuova Italia ed i vecchi aelanti. [1881.]
- ; Il Vaticano regio, tarlo superstite della chiesa cattolica. [1884.]
- , Lo S'candalo del „Vaticano regio” duce la provvideirza buona a qualehe cosa. [1884.]
- , La vita di Gesù Christo; esame oritico sulle parabole e sui miraeolt per David Strauss. [1886.] (Álnév.)
- Curti, G.: Storia svizaeira par le souole del popolo. [1860.]
- Cyprianus (S.): Opera reecognita et il lus trat a a Joanne Fello, oxoniensi episeopo. [1685.]
- Cyprien (S.): Les oeuvres de saint Cyprien traduites en franco is... par m. *Pierre Lombért*. [1672.]

D.

- d[Alembert, Jean le Rond]: Encyclopédie ou dictionnaire raisonné des sciences. [1759.] (XIII. Kelemen Br. á.)
- *—, Mélanges de littérature. [1767.] (Javitásig.)
- D'Alma, Jean: La controverse du quatrième évangile. [1908.] (Álnév.)
- Dalsum, H. A. van: Er is geene tegensitelling tüsseiben de beginsielen van de fransohe Kevotutie en die van het Eviangelie. [1913.]
- Dainiron, Jean Philibert: Essai sur l'histoire de la philosophie en France au dix-neuvième siècle. [1834.]

- Damoiseau, Augustinus: Documenta quaedam s. scripturae cum doctrina s. Hildegaidis de rationalitate et de antiquo dierum. [1895.]
- Dannenmayr, Matthias: Institutio historiae ecclesiae. [1820.]
- Q'Anumzio, Gabriele: Minden szerelmes regénye. L1911.]
- , Minden drámai munkája. [1911.]
- , Prose scelte. [1911.]
- Danton, G.: Historia general de la masoneria desde los tiempos remotos hasta nuestra época; con un prólogo por el eminente escritor don Emili o Castelar. [1897.]
- D'Argens, Jean-Baptiste de Boyer: La philosophie du bon sens. [1752.]
- [D'Argens, Jean-Baptiste de Boyer]: Lettres cabalistiques. [1742.]
- i, Lettres chinoises. [1742.]
- , Lettres juives. [1743.]
- , Mémoires secrets de la république des lettres. [1755.]
- Darstellung des ältesten Christenthums aus den Schriften der ältesten Kirchenväter. [1838.] (Szerző: Johann Baptist Langenmayer.)
- Darwin, Erasmus: Zoonomia or the laws of organic life. [1817.] (Szerző: Charles Darwin nagyatyja.)
- Daumer, Georg Friedrich: Die Geheimnisse des christlichen Altertums. [1857.]
- David, Louis-Olivier: Le clergé canadien, sa mission, son oeuvre. [1896.]
- D'Azzi, C. Romano: Un vas to inganno: la risurrezione dei morti; studio critico. [1908.] (Álnév.)
- Debidour, A., L. Aulard, F. A.: Histoire de France etc. [1897.]
- Débonnaire, Louis, L. Fleury, Claude: Neuvième discours sur los libertés de l'église gallicane. [1753.]
- Debay, Aug.: Philosophie du mariage. [1852.]
- De Boni, Filippo: Del papato, studi storici. [1852.]
- De Castro, Francisco: O invento Abel Parente no ponto de' vista do direito criminal, da moral publica, e da medicina clinica. [1895.]
- De Castro Giovanni: Arnolfo da Brescia, e la rivoluzione romana del XII secolo. [1876.]
- De Dominicis, Saverio Fausto: Galilei e Kant, o l'esperieira c la critica nella filosofia moderna. [1874.]
- De Doniinis, Marcus Antonius: Minden munka ja. [1617., 1618., 1620., 1621.]
- Defensa de la yglesia católica contra la ibula doigmática de Pio IX en 8 de diciembre de 1854. [1859.]
- Défense de la dissertation sur la validité des ordinations des 'Anglois. [1728.] (XIII. Benedek Br. által.)
- Défense de l'église romaine contre les calomnies des protestans. [1703.] (Szerző: Gabriel Genoueron.)
- Défense (la) de mon oncle. [1771.] (Szerző: Voltaire.)
- *Défense des nouveaux chrestiens et des missionnaires de la CM ne ... (Javitásig.) [1694.]
- [Defoe, Daniel]: History (political) of the devil as well ancient as modern. [1743.]

[Delisle de Bail es] (Is o a r d, Jean-Baptiste-Claude). L. Ralph, Emmanuel: Mémoires de Candide .sur la liberté de la presse etc.

[1804.]

Delmont, Théodore: Co,mrs élémentaire: de philosophie. [1889.]

Deltuf, Faul: Essai sur les oeuvres et la doctrine de Machiavel [1868.]

Denis, Charles: Un carême apologétique sur les dogmes fonda-meai-taux. [1903.]

—, L'église et l'état; les leçons de l'heure présente. [1903.]

Denizart-Rivail, Hippolyte-Léon. L. Kardec, Allan.

De Récalde J.: Histoire de la Compagnie de Jésus d'après les documents. L. Mir Miguel. [1923.]

Dereser, Antonius. L. T l i a d' d a e u s a. s. Adam o.

De' Ricci, Scipione: Memorie scritte da lui medoslmo e pubblicate con documenti da Agenore Gelli. [1865.]

De Rosa, Luigi: Il pessimismo di senitimento o „dolore del mondó” („világf-ájdalom”, „Weltschmerz”). Parte prima, prolegcmeaii. [1898.]

*Descartes, Renatus (René): Meditationes de prima phllosophia, in quibus Dei existentia et animae humanae a corpore dis'tiiiólio demoinsitratur. [1663.] (Javitásig.)

*—, Epistola ad patrein Dlnet S.]. [1663.] (Javitásig.)

*—, Epistola ad Gishertum Voëtium. [1663.] (Javitásig.)

*—> Notae in programma quoddam. [1663.] (Javitásig.)

*—, Opera plhilosophica. [1663.] (Javitásig.)

*—, Les passions de l'âme. [1663.] (Javitásig.)

—, Meditationes de prima philosophia. [1720.]

Des Houx, Henri: Souvenir d'un journaliste français à Rome. [1886.]

D'Espagne, Jean: Les oeuvres. [1676.]

—, Les erreurs populaires [1675.]

[D'Holbach, Paul Thyry]: Le christianisme dévoilé. [1823.]

—, La Contagioin sacrée. [1821.]

—, Histoire critique de Jésus-Christ. [1782.]

—, Le Militaire philosophe. [1771.]

—, La Morale universelle. [1837.]

—, Le bo,n Sens. [1775.]

—, Système social. [1775.]

—, L. Mirabaud: Système de la nature. [1770.]

—, Dialogo molto euiroso. L. Pallavieino.

Diaz, Rodriguez, M.: Sensaciones de via je. [1897.]

Di Bartolo, Salvatore: I criteri te'oloigáci. (Az 1904-iki római kiadás saabad.)

Di Bernardo, Domenico: Il divorzio considerato nella teória e nella pratica. [1878.]

*DictSonnaire de l'économie politique, contenant l'expositioni das principes de la science etc. (sous la direction de Ch. Coque]in et Guillaumin). [1856.] (Javitásig¹.)

Dictionnaire philosophique portatif. [1765.] (Szerző: Voltaire.)

Dictionnaire politique; encyclopédie du langage et de la science politiques; (par Garinier-Paiges; publiés par. E. Duclerc et Pagnerre.) [1853.] (Javitásig.)

- Diderot: L. Encyclopédie ou dictionnaire raisonné des sciences. 11759.] (XIII. Kelemen Bar. á.)
- Dieu, Ludovicus de.: Minden munkájja. [1669.]
- Difesa del purgatorio dalle moderne opinioini. [1824.]
- Difficultez proposées à ma*. Stelláért. (Szerző: Antoine Amiajuidl [fíú.]
- Dimnet, Ernest: La pensée catholique dans l'Angleterre contemporaine. [1807.]
- Discours (die franc et véritable) an roy. [1602.] (Szerző: Antoine Axinauld [atya.]
- Discourse (a) of free-thinking. [1715.] (Szerző: Anthony Collins.)
- Discursos sobre una Constitution religiosa considerada com o parte de la civil nácionál, su .alitor un americano, los da á luz Jua'a Antonio Llorente. [1822.]
- Dissertatio de eoemae administra ti one, u/bi pastores non sunt; item an semper commiunicandum per symbola. [1672.] (Szerző: Hugo Grotius.)
- Dissertationes (H. Grotii et alioruni) de studiis instiituendis. [1660.]
- Dittes, Friedrich: Lehrbuch der Psychologie. [1879.]
- Doctrine de l'écriture sur l'adoration de Marie. [1822.] (Szerző: Jean-Augustin Bost.)
- Doctrine de Saint-Simon exposition. 11885.]
- [Döllinger, Johann Joseph Ignaz von]: (L. Janus, Der Papst und das Concil. [1869.]
- Dolonne, Abbé: Le Clergé contemporain et le Célibat. [1912.]
- Dompierre, Jean de: Comment tout cela va unir; l'avenir jusqua'à la ím des temps; histoire anticipée des derniers âgée du monde. [1901.] (Álnév.)
- D'Orient, A.: Des destinées de l'âme. [1873.] (Álnév. Szerző: A. Vial.)
- Dorscheus, Johannes Georgius: Minden .munkája. [1657., 1757.]
- Draper, John William: History of the conflicts between religion and science. [1876.]
- Drelincourt, Charles: Minden munkája. [1630.]
- Droits (les) des hommes et les usurpations des autres, traduit de l'italien. [1769.] (Szerző: Voltaire.)
- Dubois, Pierre: Le catéchisme véritable des croyans. [1836.]
- , Le croyant détrompé. [1836.]
- Duchesne, L.: Histoire ancienne de l'Eglise. [1912.]
- Du Chesne, Marti nus: Disquisitions dnae de gratui a praedestiuatio'ne et de -gratia se ipsa effoaci. [1697.] (Álnév. Szerző: Gabrie'i Gerberon.)
- fDudevant, Amiantine-Lueile-Au'rore]. L. Sí and, George: Minden szerelmes regénye. [1863.]
- Dufour, Pierre: Histoire de la prostitution chez tous les peuples du monde. [1852.] (Álnév. Szerző: Paul Lacroix.)
- Duí'renoy, Adélaïde-Gille-tte Billet: Biographie des jeunes demoiselles ou vies des femmes célèbres depuis les Hébreux jusqu'à nos jours. [1826.]
- Duggan, James: Steps towards reunion. [1898.]
- Du Manoir: Défense des deux brefs de n. s. p. le papa Innocent XII

- aux évoques de Filandre contre le docteur Martyn Steyaert. [1703.]
(Álnév. Szerző: Pasquier Quesnel.)
- Dumas, Alexandre: Minden szerelmes regénye. [1863.] (atya.)
- Dumas, Alexandre: Minden szerelmes regénye. [18(13.)] (flu.)
- , La question du divorce. [1880.]
- Du Moulin, Charles. L. Mo 11 ñae us, Carolas: Minden munka-'a.
[1658.]
- Du Moulin, Pierre. L. M o l i n a e u s , Petrus: Minden, munkája.
[1757.]
- Du Noyer, Anne-Marguerite: Lettres historiques et galantes. (1722.)
- Dupin, André-Marie-Jean-Jacques: Manuel du droit public
ecclésiastique français. [1845.]
- , Libertés de l'église gallicane. [1860.]
- Dupin, Antoine: Le Dogme de la trinité dans les trois premiers
siècles. [1908.] (Álnév. Szerző: Turm el.)
- fDupin, Ludovicius Ellies: De antiqua ecclesiae disciplina disson-
tationes Mstorieae. [1688.] (XI. Ince Br. á.)
- , Nouvelle bibliothèque des auteurs ecclesiastiques. [1757.]
- , Traité de la doctrine chrétienne et orthodoxe. [1704.]
- , Histoire du concile de Trente. [1723.]
- , Traité théologique' et philosophique de la vérité. [1741.]
- s Methodus studii theologici recte instituendi. [1742.]
- [Dupin, Louis Ellies]: Histoire de l'église en abrégé. [1719.]
- »Histoire profane' depuis son commencement jusqu'à présent.
[1723.]
- , Mémoires historiques, pour servir à l'histoire des inquisitions.
[1738.]
- †—, Traité de la puissance ecclésiastique et temporelle. [170-8.] (XL
Kelemen Br. à.)
- , Traité historique' des excommunications. [1716.]
- Du Plessis-Momay, Philippe. L. Mornaeus Philippus: Minden
munkája.
- Dupuis, Charles-François: Origine de tous les cultes, ou religion
universelle. [1818.]
- Dürschmidt Heinrich: Die klösterlichen Genossenschaften in Bayern
und die Aufgabe der Reichgesetzgebung. [1875.]
- Du Verger (de) Hauranne, Jean: Théologie familière. [1654.]

E.

- Earle, John Charles: The spiritual body; an essay in prose and
verse. [1878.]
- , The forty days, or Christ between his resurrection and ascen-
sion. [1878.]
- Éclaircissements sur l'autorité des conciles généraux et des papes
contre la dissertation de m. de Sehelstrate. Ouvrage posthume
de M***, docteur de la maison et société de Sorbonne. [1715.]
(Szerző: Antoine Arnauld.) (fiú.)
- Eco cleft'i Apeunini nmibri ... [1845.]

- Eco (I') di Savanarola, foglio mensile diretto da italiani cristiani. [1847.]
- Église ce qu'on fait de l'; étude d'histoire religieuse, avec une supplique à S. S. le Pape Pie X. [1913.]
- Église l' et la république, avec une préface par Corentin Guyho. [1877.] (Szerző: J.-Louis Ohailot.)
- Eichthal, Gustave de: Les évangiles; examen critique et comparatif des trois premiers évangiles. [1863.]
- Ellendorff, Johann Otto: Der Primat der römischen Päpste, aus den Quellen dargestellt. L1841.]
- Ellero, Pietro: Le questione sociale. [1877.]
- , Scritti minori. [1877.]
- , Scritti politici. [1877.]
- Emancipatore (l') cattolico. Giornale della società nazionale emancipatrice. [1869.]
- Emmanuel a Conceptione. Enchiridion iudiciale ordinis fratrum minorum. [1695,]
- Emonerius, Stephanus: Splendor veritatis moralis collatus cum tenebris mendacii et nubilo aequivocationis ac mentalis restrictionis; addita depulsione calumniarum quibus Ioannes Baraeus Leonardum Lessium oneravit. [1681.] (Álnév. Szerző: Theophilus Raynaudus.)
- Encyclique du 8 decembre 1864 et la liberté adressé aux évêques. [1865.]
- Encyclopédie moderne. Dictionnaire abrégé des sciences des lettres, des arts, de l'industrie, de l'agriculture et de commerce. Nouvelle édition augmentée de près du double, publiée sous la direction de m. Léon Liémier. [1854.]
- Encyclopédie progressive', ou collection de traités sur l'histoire, l'état actuel et les progrès des connaissances humaines [1827.]
- ''Encyclopédie ou dictionnaire raisonné des sciences, des arts et des métiers par une société de gens de lettres, mis en ordre et publié par m. Diderot et m. D'Alembert. [1758.] (XIII. Kelemen Br. á. 1759. K. t. a.)
- Enfantin, Baithélemy-Prospere: Science de l'homme; physiologie religieuse, cuius partem alteram constituit opusc. inscriptum: Mémoire sur la science de l'homme, par H. Saint-Simon. [1859.]
- Enluminures, (les) du fameux almanach des pp.]ésuistes intitulé: La déroute et la confusion des jansénistes. [1654.] (Szerző: Louis-Isaac Le Maistre de Sacy.)
- Entretiens sur le décret de Borne contre le nouveau testament de Châlons accompagné de réflexions morales. [1710.] (Szerző: Pasquier Quesnel., XI. Kelemen Br. á.)
- Epistola eximio ac adanodiuum reverendo domino Henrico Liiberto Fromoaido... [1641—1642.] (VIII. Orbán Br. á.)
- Erigena. Joannes Scotus: De divisione naturae libri quinque diu desiderati; accedit appendix ex ambiguis s. Maximi, graece et latine. [1684.]
- Errotika bihlion. [1804.] (Szerző: Honoré-Gabriel Piquetti de Mirta beau.)

- Esame della confessione auricular« e della vera chiesa di Gesu Cr isti. [1817.]
- Esperienza (l') etica dell' Evangelic-... Introduzione, traduzioue & note di Adolfe Omodeo, Bari. Laterza. L1D24.]
- Esprit (de F). Szerző: Claude Adrien Helvétius. [1759.] (XIII. Kelemen Br. á. K. t. a.)
- Esprit (l') de Jésus-Christ sur la tolérance. [1760.] (Szerző: Frédéric-Guillaunie de La B roue.)
- Esprit (de l') des loix. L175L] (Szerző: Charles de Secondât de Montesquieu.)
- Esprit (l') du pape Clément XIV par le r. p. B***, confesseur de co souverain pontile; traduit de l'Italien par l'abbé C. [1775.] (Szerző: Joseph de Lanjuillais.)
- Esprit (l') ou les principes du droit canonique. [1702.] (Szerző: Fr.-Charles Huerne de La Mothe.)
- Esprit (l') de monsieur de Voltaire. [1760.] (Szerző: Claude Villaret.)
- Esquiros, Alphonse: Les vierge« folles. [1844.]
- , Les vierges martyres. [1844.]
- , Les vierges sages. [1844.]
- [Esquiros, Alphonse): L. Évangile (l') du peuple. [1841.]
- Essai sur la formation du dogme catholique. [1843.] (Szerző: Christine Trivutzio.)
- Essai sur la tolérance chrétienne. [1761.] (Szerző: Jacques Tallhié et Gabriel-Nicolas Maultrot.)
- Essai historique sur la puissance temporelle des papes. [1823.] (Szerző: Pierre Claude-François Daunou.)
- Etat (F) et les cultes, ou quelques mots sur les libertés religieuses. [1850.]
- État (F) et les cultes, ou quelques mots sur les libertés religieuses. do la conduite de quelques-uns de ses théologiens et de leurs sentimens contre la souveraineté et la sûreté des rois, et contre les IV articles du clergé de France. [1702.] (Szerző: Pasquier Q'uesnel.)
- Évangile (l') du jour, tourne premier, et tonne septième. [1770.] (Szerző: Voltaire.)
- Évangile (F) de la raison. [1765.] (Szerző: 'Voltaire.)
- Ewerbeck, Hermann: Qu'est-ce que la bible d'après la nouvelle philosophie allemande? [1857.]
- Examen important de milord Bolingbroke, écrit sur la tin de 1736; nouvelle édition corrigée et augmentée sur le manuscrit de l'illustre auteur. [1771.] (Szerző: Voltaire.)
- Explicatio decalogi, ut graece extat, et quornodo ad docalogi locos evangelica praecepta referantur. [1672.] (Szerző: Hugo G-rotius.)
- Exposition de la doctrine chrétienne ou instructions sur les principale vérités de la religion. [1761.] (XIII. Kelemen Br. á. Szerző: François Philippe Mesenguy.)
- Extrait de l'examen de la bulle du pape Innocent X contre la paix d'Ailleimagne coinclue]a>n 1648, où il est traité de la liberté de consciensio par Armand Favien [David Blondel]. [1703.]
- tExtrait d'un livre anglais,, qui n'est pas encore publié, intitulé:

- Essay Philosophico concernant l'entendement humain, communiqué par mr. Locke. [1734.] (XII. Kelemen Br. ú.)
- Eyhel, Joseph Valentinus: Intraductio iu jus ceclesiasticum catholicorum 1784.]
- †—, Was eut ha] ten die Urkunden des christlichen Alterthums von der ührenbeichte? [1784.] (VII. Pius Br. á.)
- †—, Was ist der Paps« 11786.g (VI. Pius Br. á.)
- Eyeckenbooni, ignatius. Adiumbrata ecclesiae romanae catholique verltatis tie gratia adiversus Ioianniis Leyde'ckeri in sira história lansensmi hallucinationes iniustasque criminationes defeusio. [1698. (Álnév. Szerző: Gabriel Gerbe von.)

F.

- Fabre (l' Olivet, Antoine: La langue hébraïque restituée, et le véritable sens des mots hébreux rétabli et prouvé par leur analyse radicale. [1825.]
- Falcioni, Zefiirino: Coup d'oeil sur le christianisme par un iranem. K'on, (ancien secrétaire de la chapelle pontificale. [1880.]
- Fevero, L. Begey.
- Febronius, Justinus: De statu ecclesiae et légitima potestate [lioui.au!](#) pontiis. [1773.] (Álnév. Szerző: Joannes Nicolaus Hontheim.)
- Félicité, Joseph de: La regeneration du monde. [1876.] (Álnév. Szerző: Francois Verduyze.)
- , La résurrection dans le système de la régénération du monde. [1876.]
- Fellus, Joannes L. C y p r i a e (S.): Opera. [1685.]
- IFéncloii, Francois de Salignac: Explication des maximes des saints sur la vie intérieure. [1699.] (XII. Ince Bi á.)
- Féreal, V. de: Mystères de l'inquisition et autres sociétés secrètes d'Espagne. [1850.] (Álnév. Szerző: Mme. de Suberwick.)
- Ferracei, Valeria no: Cennl biograifci délia Serva di Bio Paola Mandator! -Sacehetti. [1913.]
- Ferrari, Giuseppe: Minden munkája. [1877.]
- Ferri, Enrico: L'omicidio nell' antropologia con atlante antropologico -s taiti s tic o.
- , L'omicidio-suicidio, responsabilità giuridica. [1896.]
- , La iscuola criminale positiva; eoiuferenza. [1896.]
- , Soeilogia criminale. [1896.]
- , La teória dell' imputa bi litá, e la negazione del liberó arhitrio. [1896.]
- Ferri, Louis: Essai sur l'histoire de la philosophie en Italie au XIXme siècle. [1874.]
- Ferrière, Emile: L'âme est la fonction du cerveau. [1892.]
- , Les apôtres, essai d'histoire religieuse d'après la méthode des sciences naturelles. [1892.]
- , Le darwinisme. [1892.]
- , Le« erreurs scientiüques de la bible. [1892.]
- , La matière et l'énergie. [1892.]

- derrière, Emile: Paganisme des Hébreux jusqu'à la captivité de Babylon. J 1892.]
- , La vie et l'âme. [1892.]
- , Les mythes de la Bible. [1893.]
- Feydeau, Jtírnesit: Minden szenelnies regénye. [1864.]
- Figuier, Louis: Le lendemain de la mo'rt, ou la vie future selon la science. [1873.]
- Filopanti, Quirico: L'universo; lezioni popolari di filosolia enciclopedica. [1875.] (Álnév. Szerző: Giuseppe Barilli.)
- Filosofia délia fede; appunti. Stanipato in lloa. [19119.]
- Fiore, Gerenia: La genesi délia chiesa. [1881.]
- , Synopsis juris canonici. [1889.]
- Fiorioi délia Lena, Giovanni Battista. La questiome religiosa d'jeri o d'oggi eon quattro punti di riforma cattolica. [1869.]
- Fisehlinus, Ludovicus Melôhiuir: Mysterium primogeniti onmis creaturae; accessit quaestio singularis de Meleiiisedeo. [1719.]
- Flaubert, Gustave: Madame Bovary. [1864.]
- , 'Salammbô. [1864.]
- Flcury, Claude: Institution au droit ecclésiastique. [1693.]
- , Institutiones iuris ecclésiastiei la tin as reddidit et cum animad-veTsonibus lusti Hieningii Boehineri e-didit Ioamves Daniel Gruber. [1729.]
- , Xeuvièmie discours sur les libertés de l'église gallicane [una cum notis, quas Louis Débonnaire adiecit]. [153.]
- *—, Catéchisme historique 'contenant en abrégé l'histoire sainte et la doctrine chrétienne. [1728.] (Javitásig. Az 1859-iki avignoni kiadás szabad.)
- [Flcury, Jules] L. Ohaanpflcury: Minden szerelmes regénye.
- Florenzi-Waddington: Marianna. Lettere filosophehe. [1851.]
- , Delia immortalità tle'll' anima uimana. [1875.]
- , Saggio sulla filosoiá dello spirito. [1875.]
- , Saggio sulla natuira; Dante, il poéta del pensiero. [1875.]
- , Saggi di psicologia c di Uogiea. [1875.]
- Fogazzaro, Antonio: Il Santo. Eomanzo. [1906.]
- , Leila; romanzo. [1911.]
- fForti, Francesco: Lettera sulla direzione degli stndj. [1843.] (XVI. Gergely Br. á.)
- Foscolo, Ugo: La commedia di Dante Allighieri il lustra ta. [1845.]
- iFoseolo, Ugo]: L. Ortis Jacopo, Ultim« lett-re. [182 L]
- Fourier, Charles: Le nouveau monde industriel et sociétaire. [1835.]
- Fox de Bruggs, Jean: Commentaire philosophique sur ces pa-oles de Jésus-Christ: contrains-les d'entrer, traduit de l'anglais par M. J. F. [1713.] (Álnév. Szerző: Pierre Bayle.)
- Fragoso, Damaizio Jacintho: Memoria lida perante o conselho superior da instrueção annual ordinarla de 1885. [1898.]
- France, Anatole: Minden munkája. [1922.]
- Francheville, de: Le siècle de Louis XIV. [1753.] (Álnév. Szerző: Voltaire.)
- Franchi, Ausonio: La filosofia délie scuole italiane, lettere al professore G. M. Bertini. [1852.] (Álnév.)

- Franchi, Ausonio: Appendice alla filosolia délie scuole italiane. [1853.]
 Franchi, Ausonio: La Religione' del seculo XIX. [1853.]
 —, Studi philisophii e religiosi: Del sentiimeinto, v. Bonavino, Christo-
 foro. L1855.]
- Frank, Peter Paul: Krieg und Frieden, oder der Hermesianismus
 und seine Gegner liehst einer klassischen Abhandlung über die
 Verleumdung. [1845.] (Alnév. Szerzó: Thema« Braun.)
- [Frédéric II. roi do Prusse]: Oeuvres du philosophe de Sans-Souci.
- Fréret, Nicolas: Examen critique de« apologistes de lia religion
 chrétienne. [1770.]
- Fridl, Marcus: Englische Tugend-Schul Mariae unter denen von
 Clémente XL gutgeheissenen und bestätigten Regeln des von
 Maria Ward aufgerichteten Institutes Mariae. [1751.]
- Friedelrieh, Joseph: Mittheilungen seliger Geister im Jahre 1855
 durch die Hand der Maria Kahlhaimner im Rapport der Mitthei-
 iingen des heilErzeugele Raphael durch den Mund der Cres-
 centia Wolf. [1856.]
- Friedrich, Johann: Tagebuch während des Vaticanischen Concils
 geführt. [1871.]
 —, Her Kampf gegen die deutschen Theologen und theologischen
 Fakultäten in den letzten zwanzig Jahren. [1875.]
 —, Der mechanismus der vatikanische η Religion, nach dem Fakul-
 tätenbuch der Redemptoristen dargestellt. [1876.]
 —, Geschichte des vatikanischen Konzils. [1877.]
- Frigeri, Antonio: Il progetto del ministro Bonacei. [1894.]
- Frohschammer, Jacob: ueber den Ursprung der menschlichen
 Seelen. Rechtfertigung des Generatianismus. [1857.]
- †—, Athenäum, philosophische Zeitschrift. [1862.] (IX. Pius Br. á.)
- †—, Einleitung in die Philosophie und Gmndriss der Metaphysik;
 zur Reform der Philosophie. [1862.] (IX. Pius Br. á.)
- †—, Über die Freiheit der Wissenschaft. (IX. Pius Br. á.)
- , Das Christenthum und die moderne Naturwissenschaft. [1869.]
- , Das Recht der eigenen Überzeugung. [1869.]
- , Das neue Wissen und der neue Glaube mit besonderer Bertück-
 sichtigung von D. F. Strauss neuester Schrift: „Der alte und
 der neue Glaube.“ [1873.]
- ffuchs, Aloys: Ohne Christus kein Heil für die, Menschheit in
 Kirche und Staat; eine Rede. [1833.] (XVI. Gergely Br. á.)
- Funk, Philipp: Von der Kirche des Geistes. Religiöse Essays im
 Sinne eines mod. Katholizismus. [1915.]

G.

- Gallo, Andrea: Codice éeelesiastieo siculo. [1865.]
- Gallois, Leonard: Histoire aibrégée de l'inquisition d'Espagne. [1827.]
- Gallarati Scotti, Teoimaso: Storia del l' amore sacro e dell' a more
 profauo. [1912.]
- Gambara, Luis: Antropológia criminal. [1910.]
- , Psicologia y antropológia criminal. [1910.]

- Gambara, Luis: Lu sociologia. [1910.]
 —, Sociologia criminal. [1910.]
 Ganjcanelli: Der Kampf gegen den Jesuitismus, ein Oharaktergemälde für unsere Zeit von H. M. E. L1845.]
 Garavaglia, Ambrogio: Delia edueazione religiosa e civile delle fanciulle. [1885.]
 *Garcao Stockler, Francisco de Borija: Poesias lyricas. [1836.] (Javitásig.)
 *Garnier-Pagès, L. Dictionnaire politique. [1853.] (Javitásig.)
 Garrione, Giovanni Battista: Per una protologia seondo i progressi c i biso'giui dellle scienze naturali a conipimentodel elsteina filosofico di Vincenzo Gioberti; note. [1876.]
 Gaspar, Franz: Der 'Vernunftstaat nach seineu Hechten und Pflichten. [1884.]
 Gebt dem Kaiser, was des Kaisers ist, und dein Pabst, was des Pa'bstes ist. [1767.]
 Gedanken über die Punktation des Embser-congresses und die im iStreit befangene päpstliche Nunziatursaehe im römischen deut-schen lleihe von H. I). T.]. 11792.] (Szerzó: Thomas von Halden.)
 Gehringer, Josephl: Liturgik, ein Leitfaden nach dun Grundsätzen der katholischen Kirche. [1850.]
 —, Theorie der Seelsonge. L1850.]
 Geierus, Martinus: Minden munkája. [1757.]
 Gelli, Agenore: L. De' Eicci, Sciplone, Memorie. [1865.]
 Gelli, Sostene: Psicologia del la religione; note ed appunti. [1909.] (Álnév.)
 Gemiti di un airVna pénitente ricavati dalla divina scrittura e da ss. padri. [1847.]
 Génin, François: Ou l'église ou l'état. [1848.]
 *Genovesi, Antonio: Lezioni di commercio o sia d'economia civile. [1817.] (Javitásig.)
 Georgel, Michel: La matière; sa déification; sa réhabilitation au point de vue: intelleutuel et aimant; ses destinées ultime«. [1903.]
 [Gerberon, GabrM]: L. Bajus, Michael Opera. [1697.]
 —, La confiance chrétienne. [1703.]
 —/Défense de l'église romaine. [1703.]
 —, Histoire générale du Jansénisme. [1703.]
 —, L. Du Chesne, Martinus: Disquisitones duae. [1697.]
 —, L. Eyckeinboom, Ignatius: Adumbrata ecclesiae romanae catho-licaeqe veritatis de gratia defensio. [1698.]
 —, L. Sainte-Foy, Flore de: Le .miroir de la piété chrétienne. [1678.]
 —, L. Sanguin, Andreas: Factum circa propositiones etc. 11679.]
 —, L. Van de Veiden, Cornelius: Korte en noodighe onderwijsinghe. [1692.]
 Gejrhardus, Joannes: Minden munkája. [1757.]
 Germain: Défense de l'église romaine et des souverains pontifes contre Melchior Leydecker avec un recueil de plusieurs écrits curieux et importants pour l'histoire et la paix de l'église sur les questions du teins. [1703.] (Álnév. Szerzó: Pasquier Quesuel.)

Gerofilo (il) siciliano; giornale di religione e sacra letteratura [1852.]

*Gery: Apologie historique des deux censures de Louvain et de Douay sur la matière de la grâce, à l'occasion d'un livre intitulé: Défense des nouveaux ehesticns. [1697.] (Javitásig. Álnév.

Szerző: Pasquior Quesuej.)

Gherus iiiiuius. Delitiao C poetai-iKH Gallorum. [1616.] (Álnév.)

L. (Ir uteri us J.

Ghibellinus und Germanicus. (Álnevek.) 45 Thesen zur Gewerkschafts-Encyclicia „Singulari quadam.” [1913.]

[Giacoinelli, Antonietta J: Per la riscossa cristiana. [1913.]

Giacomo del Cuor di Maria: Nuovo saggio intorno aU'azione di Dio sulla libortà deli' uouono second» la vera dottrina di S. Tomimaso.

[1878.]

—, Il iiuovo saggio ... difeso daU'autore. [1878.]

Giannone, Pietro: Dell' istoria civile del regno di Napoli lib ri XL.

[1723.]

Giboon, Edward: The history of the decline and fall of the roniau empire. [1783.]

Gilberto: Garcia Moreno y el p. Berthe. [1895.] (Álnév. Szerző: Eaiuióm. Illaramcndi.)

*Ginguené, Pierre-Louis: Histoire littéraire d'Italie. [1825.] (Javitásig.)

[Ginzel, Joseph Augustin]: L. Die theologischen Studien in Österreich.

Gioberti,)Viineonzo: Minden munkája. [1852.]

Gioja, Giovanni Battista: Esposizione critica della genesi. [1878.]

Gioja, Melchiorre. Del mérita e delle incompensé. [1820.]

—, Nuovo prospetto dello scienze economiche . . . [1820.]

—, Nuovo Galateo. [1826.]

—, Element! di filosofa ad uso de'giovannetti. [1828.]

—, Esertoizio logieo sugli errori d'ideologia e zoológia. [1828.)

—, Ideológia.]1828.]

—, Dissertazione sul probléma quale dei governi liberi meglio convenga alla felicità dell'Italia [1836.]

*Giordani, Pietro: Opère. [1825.] (Javitásig.)

Giornale, letterario. Progress! dello spirito urna no nolle seienza e nelle arti. (Az 1781. és 1782-iM évfolyamok.) [1781—1782.]

Giovanzana, Francesco: Il dogma della imniacolata concezione di 'Maria ss. propugnato nel suo senso ovvio e letterale contro certi cattolici che osano alterarlo; appunti e spiegazioni. [1891.]

—, Sulla esposizione di un punto capitalise imo di dottiin.a tomistica, scolastica, patristica, scritturale; osservazioni. [1891.]

—, Filosofia della rivelazione; saggio. [1891.]

—, Del primato e deli' infallibilità pontiíieia; dissertazione. [1891.]

—, Una rivista «della Civil ta Cattolica e la filosofia della rivelazione. [1891.]

[Giovanzana, Francesco]: Appunti alle riflessioni critiehe di ui critico, che manca affatto di criterio. [1891.]

[Giovanzana, Francesco]: Suli' Origine dello anime umane. [1891.]

- [Giovanzaiia, Francesco]: Proposition i da condannarsi. [1891.]
- Girolamo da' Montefaleo; Il papa-re al tribunal c del Christo o dei saiiiti. [1895.] (Álnév. Szerző: Giaeoino Fosa na.)
- Glaubebsbekännniss eines mit dem Tode ringenden Mannes. [1786.] (Szerző: Aloys Blnmauer.)
- †Glaubensbekenntniss (allgemeines) aller lielig'ioneii 1784, dem gesunden Menschenverstände gewidmet. [1784.] (VI. Pius Br. á.>
- Gnocchi-Viani, Osvaldo: Venere al tribunale della penitenza. [1877.]
- Goblet d'Alviella, Eugene: L'idée de Dieu d'après l'anthropologie et l'histoire; conférences faites eu Angleterre sur l'invitation des administrateurs de la fondation Ilibbert. [1893.]
- [Godard, Léon]: L. Principes (les) de 89 et la doctrine catholique. [1862.] (Az 1803-iki párisi kiadás szabad.)
- Goldastus, Melchior: Minden munkája. [1706.]
- Goldsmith, Oliver: An abridged history of England from the invasion of Julius Caesar to the death of George II. [1823.] (Javitásig.)
- Gonzalez y Sanz, Venancio: La bancarotta del Protestantismo; estudio histórico-sociológico-crítico. [1910.]
- [Gorani, Giuseppe]: Il vero dispotismo. „Miseris suceurrero disco.” [1773.]
- Gorani, Giuseppe: Mémoires secrets et critiques des cours, des gouverneanens et des moeurs de« principaux états de l'Italie. [1823.]
- Gouju, Charles: Lettres à ses frères. [1762.] (Álnév. Szerző: Voltaire.)
- Goursat, Leopold: Les mystères sataniques de Lourdes à travers les âges. [1907.]
- Graf, Arturo: Il diavolo. [1892.]
- , Miti, leggende e superstizioni del medio evo; volume primo. [1893.]
- Gräser, Johann Baptist: Divinität oder das Prinzip der einzig wahren Menschenerziehung. [1838.]
- , Die Erhebung des geistlichen Standes. [1838.]
- , Prüfung der Unterrichts-Methode der praktischen Religion. [1838.]
- , Das Verhältnis der Eleimantarunterrächts z.ur Politik der Zeit. [1838.]
- , Das Verhältnis der Graser'sehen Unterrichtsmethode zum positiven Religions-Unterricht. [1838.]
- Grégoire, Henri: Histoire des confesseurs des empereurs, des rois et d'au-tres princes. [1827.]
- , Histoire des sectes religieuses, qui depuis le commencement du •siècle dernier jusqu'à l'époque actuelle sont nées, se sont modifiées, se sont éteintes dans les quatre parties du monde. [1828.]
- Gregorovius, Ferdinand: Geschichte der Stadt Korn im Mittelalter vom V. bis XVI. Jahrhundert. [1874.]
- , Die Grabdenkmäler der Päpste, Merksteine der Geschichte des Papsttums. [1881.]
- , Urban VIII. im Widerspruch zu Spanien und dem Kaiser, eine Episode des 30. Jähr. Kriegs. [1881.]

- Gregorovius, Ferdinand: Athonais, Geschichte einer byzantinischen Kaiserin. [1882.]
 —, Wamderjähre in Italien; fünfter Bid.: Apulisöhe Landschaften. [1882.]
- Greville, Mine Henry: Instruction morale et civique des jeunes filles. L1882.] (Álnév. Szerzö: Alice Durand.)
- Grignani, Giuseppe: Eisposta all' oünaaione di nionsIgonoT .Lueido Parocchi vescovo di Pavia publicata nel 1873 sull' immacolata concezione di Maria. 1.1875.]
- (irillparzer, Wenzel: Von der Appellation an den römischen Stuhl. [1787.] (Doktor-dissertáció.)
- Grimaldi, Félix: Les congrégations romaines; guide historique et pratique. [1891.]
- Gross, Franz Joseph: Rede wider den Verfolgungsgeist . . . gehalten in der Kathedralkirche zu Strassburg. [1795.]
- Grotius, Hugo: Apologeticus eorum, qui Hollandiáé Wostl'risiaequae et vicinis quibusdam nationibus ex legibus praefuerunt ante . mutationem, quae evenit anno 1618. [1626.]
 —, Poemata, correeta et édita a Gull. Grotio, fratre. [1626.]
 —, De imperio summarum potestatum circa sacra; commentarius posthumus. [1753.]
 —, Annales et historiae de rebus belgicis. [1659.]
 —, L. Dissertatorios de studiis imstituendis. [1660.]
 —, Minden theologiai munkája. [1757.]
- [Grotius, Hugo]: L. Commontatio ad loca quaedam novi tostamenti, quae de Antichristo agunt. 11672.]
 —, L. Dissertatio de eoena administratione. [1672.]
 —, L. Explicatio decalogi. [1672.]
- Gruau de la Barre: Salonion le sage Als de David, sa renaissance sur cette terre et révélation céleste; deuxième et troisième parties, faisant suite à la première: Révélation sur les erreurs de l'ancien testament. [1842.] (L. Cosson, Chai'les de: Révélation sur les erreurs de l'ancien testament.)
- Gruterus, Janus J.: L. Gherus Ranutius. Doll tin e poetaru.m Gallo-rum.
- Guadagnini, Giambattista: Nuovo osanie di «ilcuni testi del eoneilio di Trente. l'1789.]
 —, Appendiei al nuovo osa me. [1789.]
 —, Vita di Arnolfo da Brescia. [1790.]
 —, Due sritti . . . [1791.]
 —, Panenesi al giornalis l a romano . . . [1791.]
 —, Esame délie riflessioui teologichi e critichi . . . [1796.]
 —, Riflessioni sopra la caduta de temporale principato de romano poutifice . . . [1869.]
- Guernica, P. Juan de: „La Perla do la Habana”. Sor Marin Anna de Jesus Castro, Roligiosa Ca pu china del Con ven to de Plasencia. [1916.]
- Guerrazzi, Francesco Domenico: Isabella Orsin i. [1844.]
 —.Beatrice Cenci. [1854.]

- Guettée, Aimé-François-Wladimir: Histoire de l'église de France. [1856.]
- La papauté ischitsanatiqui ou Rouie dans ses 'rapports avec l'église orientale. [1863.]
- Guidotti, Giovanni: I tre papi, ossia la pace fra le chiese Christiane. [1893.]
- Goldenstubbbe, Louis 'de: Pneumatologie positive et expérimentale; la réalité des esprits et de leur écriture directe. [1874.]
- Günther, Anton: Euristieus und Heracles; metalogische Kritiken und Meditation en. [1857.]
- , „Die Juste-Milieus in der deutschen Philosophie gegenwärtig-«!-Zeit. [1857.]
- , Peregrins Gastmahl, eine Idylle in eilf Oktaven aus dem deutschen wissenschaftlichen Volkslehen. [1857.]
- , Süd- und Nordlichter am Horizonte speculativer Theologie. [1857.]
- , Der letzte Symboliker; eine durch die symbolischen Werke J. A. Möhler's und F. C. Baur's veranlasste Schrift, in Briefen. [1857.]
- , Thomas a Scrupulis; zur Transfigurait ion der Persönlichkeits-Pantheisimen neuester Zeit. [1857.]
- , Vorschule 'zur epeculativen Theologie des positiven Christentums, in Briefen. [1857.]
- Günther, Anton und Pabst, Johann Heinrich: Janus-Köpfe für Philosophie und Theologie. [1857.]
- Günther, Anton und Veith, Johann Emanuel: Lydia; philosophisches Taschenbuch als Soitenstück zu A. Rüge's „Akademie“. [1857.]

H.

- Hahn, Guillaume: Les phénomènes hystériques et les révélations de sainte Thérèse. [1885.]
- Haiz, Fidelis: Bas kirchliche Synodal-Institut vom positiv historischen Standpunkte aus betrachtet. [1849.]
- Halam, Henry: The constitutional history of England from the accession of Henry VII to the death of George II. [1833.]
- , View of the state of Europe during the middle ages. [1833.]
- Hamelin, Ferdinand. (Álnév.): Le journal d'un prêtre; roman. [1908.]
- Hannotin, Emile: Doctrine religieuse et philosophique fondée sur le témoignage de la conscience. [1848.]
- , Nouvelle théologie philosophique. [1848.]
- Harduinus, Joannes: Opeira select a. [1737.]
- , Opera varia. [1737.]
- , Commentarius in novum testamentum. [1742.]
- [Harduinus, Ioannes]: Scrupuli doctoris sorbonici. [1695.]
- Harring, Harro: Worte eines Menschen; dem Gläubigen von La Mennais gewidmet. [1836.]
- Havet, Ernest: Le christianisme et ses origines. [1879.]
- Hedderich, Phi lippus: Dissertatio iuris ecclesiastic! publici de potes tate principis circa ultimas voluntates ad causas pia s. [1780.]

- Hedderich, Philippus: *Elementa juris canonici*. [1780.]
- Helm, Joannes: *Die biblische und die babilonisebe Gottesidee. Die isi-aelitiseie Gottesauffassung* im Lichte der ailtürientalischen Religionsgeschichte*. [11]25.]
- , *Wege zum Monotheismus. Festrede zur Feier der dreihundert-einunddreissigjährigen Bestehens der Universität zu Würzburg*. [1925.]
- [Heidegger, Johann Coimrad]: *L. Reflexionen eines Schweizers*. [1769.]
- Heldfeldius, Johannes: *Sextum renata, renovata ae longe ornatius etiaui quam unquam antea exculta sphinx theologico-piililosophica; adornavit. recensuit et in theatrum tothis orbis europaei ex parentis voluntate e produxit Godefridus Heidrfeldius Ioannis F. L1616.*]
- Heine, Heinrich: *De l'Allemagne*. [1836.]
- , *Reisebilder*. [1836.]
- , *De la France*. [1836.]
- , *Neue Gedichte*. Hamburg 1844. [1845.]
- Heivetiorum (de) *iuribus circa sacra, das ist: kurzer hrstorisehea: Entwurf der Freiheiten und der Goriohtsbarriekheit der Eidsgenossen in so genanten geistlichem Dingen*. [1769.] (Szerzö: Joseph Anton Felix von Balthasar.)
- Helvétius, Claude-Adrien: *De l'homme, de SUS facultés intellectuelles et do sou éducation, ouvrage posthume*. [1774.]
- IHelvétius, Claude-Axlrien]: *L. Espxit (de l')*. [1759.]
- HenHüfer, Aloys: *Christliches Glaubensbeikenutniss des Pfarrers von Mülhausen*. [1824.]
- Henry, Dominique-Marie-Jo-sepli: *L'Egypte pharaonique*. [1850.]
- Herbert de Cherbury, Edoardus: *De veritate prout des tinguuitur a revelatione, a verisimili, a possibili et a falso*. [1633.]
- , *De teliigiioie gentilium err<xrumque apud eos causis*. [1707.]
- Hermann, Joseph: *Betrachtung über das Schireiben des P. Pii VI. an düii Fürstbischof von Freysingen vom 13. Oct. 1788*. [1788.]
- tHermes, Georg: *Einleitung in die christkatholisehe Theologie*. [1836.] (XVI. Gergely Bø á.)
- †—, *Christkatholische Dogimatik, nach dessen Tode herausgegeben von J. H. Achterfeldi*, [1836.]
- Herzog", Guillaume: *La sainte Vierge dans l'histoire*. [1909.] (Álnév. Szea'zö: J. Tunnel.)
- Hiebel, Venustianus: *Iustitleatio parvuli siuemartyrio et sacramento baptismi in re suscepto< decedentis publicae disputa tiomi exposita*. [1754.]
- Hilaire de Paris; *Exposition de la règle de S. Francois d'Assise avec l'histoire de la pauvreté*. [1895.]
- , *Regula fratrum minorum juxta romanorum pontificum décréta et documenta Ordinis explanata*. [1895.]
- [--], *L. Sentiments d'un philosophe sur la sciholastique*, [1894.]
- Hinschius, Paul: *Die Orden und Kongregationen der katholischen Kirche in Preussen, ihre Verbreitung, ihre Organisation und ihre Zwecke*. [1874.]

- Hirscher Joannes Baptista: Missa o genuinam notionem eruere... itentavit. [1823.]
- De kirchlichen Zustände der Gegenwart. [1849.]
- Histoire du démêlé de Henri XI, roi d'Angleterre, avec Thomas Bec'teet, archevêque de Cantorbéry. [1757.] Szerző: Etienne Mignot.)
- Histoire de l'église en abrégé par demandes et par réponses depuis Je comimeucenient du monde jusqu'à présent. [1715.] Szerző: Louis Ellles Dupin.)
- Histoire du formulaire qu'on a fait signer en Fraince et de la paix que le pape Clément IX a rendue à cette église en 1668. [1732,]1 (Szerző: Antoine Arnauld [M].)
- Histoire de l'inquisition et som origine. [1694.] (Szerző: Jacques Mar-is oillier.)
- Histoire des papes depuis s. Pierre jusqu'à Benoit XIII inclusive-ment. [1750.] (Szerző: Francois Brays.)
- Histoire ide la réception du concile de Trente dans les différens états catholiques. [1757.] (Szerző: Etienne Mignot.)
- Histoire 'des religieux de la compagnie de Jésus. [1750.] (Szerző: Pasquier Quesuel.)
- Histoire critique de Jésus-Christ, ou analyse raisounée des évangi-les. [1782.] (Szerző: Paul Thyry d'Holbach.)
- Histoire générale du Jansénisme. [1703.] (Szeirző: Gabriel Gerberon.)
- Histoire 'profane depuis son commencement jusqu'à présent. [1723.]1 (Szerző: Louis Ellies Dupin.)
- História pnticolare délie cose passât¹ Ira Paolo V e la repubblica di Venetia. [1625.] (Szerző: Paolo Sarpi.)
- History (political) of the devil as well ancient as modérai. [1734.] (»Saetrzö: Daniel Defoe.)
- Hobbes, Thomas: Minden munkája. [1703.]
- Holzhey, Karl: Kurzgefaßtes Lehrbuch der speziellen Einleitung in das Alte Testament. [19.13.]
- Homme (l') aux quarante ecus. [1771.] (Szerző: Voltaire.)
- [Honheim, Joannes Nicolaus] L. Febronius, Justinus: De statu ecclesiae et légitima potestate romani pontificis. [1773.]
- Hoornbeeck, Johannes: Minden munkája. 11757.]
- Horion, Cr.itLa question sociale et les partis politiques. [1888.]
- Hottingerus, Johannes Heni'icus: Minden munkája. \1757.]
- Houtin, Albert: Mes difücultés avec mon évoque. [1903.]
- , La question biblique chez les catholiques de France au XIXe siècle. [1903.]
- , L'aniéicanlsnie. [1904.]
- , La question biblique au XXe siècle. [1906.]
- , La crise du clergé. [1907.]
- Huber, Johannes: Die Philosophie der Kirchenväter. [1860.]
- , Der Jesuiten-Orden nach seiner Verfassung und Doctrln, Wirksamkeit und Geschichte eharaliteirisiert. [1873.]
- Huet, Francois: Le règne social du christianisme. [1853.]
- , Histoire 'de la vie et des ouvrages de Bordas-Demoulln. [1866.]
- , La science de l'esprit. [1866.]

- Huet, François: L. Bordas-Dumoulin, Jean-Baptiste: Esset i .sur la réforme catholique. — Oeuvres posthumes. J-1866.]
- Hugo, Victor: Notre-Dame de Paris. [1834.]
- , Los misérables. [1864.] -
- Hfihn, E.: La Biblia; Introduz.ione ail' antio e al nuovo testamento. (L'Indagine moderna vol. XIX.) L1916.] (Munkai ára: Hal-va torol! i, L.)
- Humbert, Auguste: Les origines de la théologie moderne, I. La reniai »sa née de l'antiquité chrétienne. (1450—1521.) [1911.]
- Hume, Dávid: Minden munkája. [1827.]
- *Hurtado, Thomas: Besoluciones orthodoxomorales. l'1659.] (Javitásig.)
- Huysxen, Henrics: Disscrtatio iuridica de insüüa vom Gerichts-Stjillstancle. [1693.]

J.

- Iaeobus I, rex Augliae: Iíav'kov óópov, devided into three bookes. [íeo6.]
- , Triplici nod o triplex c uncus, sive apologia pro iuramento fidelitatis adversus duo ibrevia PP. Pauli Quinti et epistolam cardinalis Bellairmini ad G. Blackuellum arehipresbyterum nuper sriptam. [1609.]
- , Méditatio in orationem dominicain, [1619.]
- , Meditatio in cap. XXVII cvangelii s. Matth. v. 27, 28, 29, sive hypotyposis inaugurationis regiae. [1620.]
- Jaeolliot, Louis: La bible dans l'Inde; vie de Jezeus Ohristna. [1869.]
- , Fétichisme — Polythéisme — Monothéisme. [1876.]
- , Les fils de Dieu. [1881.]
- , Genèse de l'humanité. [1881.]
- , Histoire des vierges. [1881.]
- , Le Pariah dans l'humanité. [1881.]
- Iahii. Johannes: 'Appendix iermeneuticae seu exercitationos exegeticae. [1822.]
- , Arehaeologia hihliea in compendium re dac ta. [1822.]
- , Enchiridion hermeneutieae generalis tabularum vetrris et növi foederis. [1822.]
- , Iintroduetio in iibros sacros veteris foederis in compendium iredaeta, [1822.]
- Jaiirschift für Theologie und Kircheirrecht der Katholiken. Ulm. [1817.]
- Jaiisenius, Cornelius, [yperni püspök]: Augustinus. [1654.] (VIII. *Orbán* BT. á. 11642.) K. t. a.)
- , Enchiridion. [1654.]
- Janus: Deir Papst und das CfMicil. [1869.] (Álnév. Szerző: Johann Joseph Ignaz von Döüinger.)
- Jairige, Pierre: Les jésuistes. [1688.]
- *Jaiimann, Ignaz: Größerer Katechismus derr ohriskatholiseihen Lehre... besonders für die Schüler der dritten Klasse [1847.] (Javitásig.)
- Jednata csehszlovák folvóirat K. t. a. 'hivatkozással a 2B18. kánonra. [1922.] (A. A. S. 1922.)

- Jesuarius a Bronte: Consecrator christian! matrimonii. [1878.]
 Jesuitas (los) de pue-rtas ade,riitix), ó un barirido ha eta afuera en Ja
 compauia de Jesus. [1896.] (Szerző: Miguel Mir.)
 Jésuite (le) paar l'aibbé***, auteur du Maudit et de la Religieuse. [1867.]
 (Βζ,οηζο: Joan-Hipp oly te Michon.)
 Jésupret, Jules (fiú): Catholicism© et spin feme. [1892.]
 Ignatius (s.) martyr: Epiistolae genuinae, quae uranc primm luem
 vident ex bibliotiheea florentina; adduntuir s. Iginatii epistolae,
 quales vulgo eireuufeiruntur; adihae s. Bamabae epistola;
 accessit universis tratslatio vetus. Edidit et notas addidit Isaacus
 Vossius. [1686.]
 [Illarramendi, Ramon]: L. Gllberto, Gaircia. Moreno y el p. Berthe.
 [1895.]
 Indexcongregation (die· römische) und ihr Wirken, historisch-'kritische
 Betrachtungen, zur Aufklärung' des gebildeten Publikums. [1864.]
 Infallibilitá (la) pontificia e la litert à. L1814.]
 Initiation (l'), revue philosophique indépendante des hautes études:
 hypnotisme, théosophie, kabbale, l'ranemaçonnerie, sciences
 occultes. [1891.]
 Instructions sur les vérités· de la grâce et de la prédestination, en
 faueur des simples fidèles. [1768.] (Szerző: Nicolas Hugot.)
 Jobez, Alphonse: La France sous Louis XV. (1715—1774.) [1658.]
 Isaia, Antonio. Storia ed esame délia enciclica et de sillabo del' 8
 dieembre 1864. [1865.]
 flsenbiehl, Johann Lorenz: Neuer Versuch über die Weissagung
 vom Emmanuel. [1779.] (VI. Pius Br. á, K. t., a.)
 Izoulet, Jean: La cité moderne; métaphysique de la sociologie.
 [1895.]
 Izsóf Alajos: A gyakori szentáldozás és az élet-pszichológia. [1912.]
 iJitng Johann]: L. Beantwortung acht wichtiger einem mainzer
 Theologen vorgelegten Fragen. [1786.]
 Jurieu, Pierre: Minden munkája. [1757.]

K.

- Kaiselrling; Discours aux confédérés catholiques de Kameniek en
 Pologne. [176¾.] (Álnév. Szerző: Voltaire.)
 Kalb, J. A.: Theologisch-politische Abhandlungen von Spinoza.
 [1826.]
 Kämmerer, Johann Jakob: Abhandlung über die Exkommunication
 oder den Kirchenbann. [1795.]
 fKampf (der) zwischen Papstthum und Katholizismus im XV-
 Jahrhundert. [1833.] (Szerző: Aloysius Vock. XVI. Gergely Br. á.)
 Kant, Immanuel: Kritik der reinen Vernunft. [1827.]
 Kardec, Allan: Le livre des esprits; contenant les principes de la
 doctrine spirite. [1864.] (Álnév. Szerző: Hippolyte-Léon Denizard-
 Rivall.)
 —, Le livre des médiums. [1864.]
 —, Le spiritisme à sa plus simple expression. [1864.]
 Katechismus der ehristkatholisehen Religion herausgegeben mit

- Genehmigung sr. k. Majestät von Baiern auf Anordnung des
'bischöflichen Generalvicariats von Bamberg. [1825.] (Szerző:
Franz Stapf.)
- Katechismus (katholischer) herausgegeben im Auftrags der alt-
katholischen Synode. [1876.]
- Katechismus (kleiner katholischer) von der Unfehlbarkeit; ein
Büchlein zur Unterweisung von einem Vereine katholischer
Geistlichen. [1872.]
- Katholizismus (der evangelische), Beitrag zur Begründung der
Wahrheit, daß nur die reine Lehre des Evangeliums sich zu
einer allgemeinen Religion und Kirche eigne. [1845.]
- Keller, Ludovico; Le hasi spirituali della massoneria e la vita
pubblica. [1916.]
- Keller, Ludwig: Die geistigen Grundlagen der Freimaurerei. [1916.]
- Kiörningius, Ol aus, L. Mosuemius, Joannes Laurentius: Common-
tatio historio-theologica. [1750.]
- Kirche (die katholische) Schlesiens. [1826.] (Szerző: Johann Anton
Theiner.)
- , Der „Katholischen Kirche“ zweiter Theil, oder Paragraphen zu
einer neuen Verfassungsurkunde derselben mit Begründung aus
Geschichte, Christenthum und Vernunft. [1833.]
- Kiirche. Hat die römisch-katholische Kirche Gebrechen? Briefe
eines Laien. [1845.] (Kiadó: Maximilian Wangenmüller.)
- Klee, Frederik: Syndfloden; en Raekke af geologiske Hypoteser
fremstaaede fra et verdenshistorisk Standpunkt. [1848.] (1843-ban
német kiadás is megjelent.)
- Knoodt, Peter: Günther und Clemens; offene Briefe. [1859.]
- , Anton Günther, Eine Biographie. [1881.]
- , Die Thomas-Eneyelica Leo's XIII. vom 4. August 1879. [1881.]
- *Koch, Christophe-Guillaume: Tableau des révolutions; L. Tamassia,
Giovanni: Speechio della storia tmoderna europea. [1838.] (Javi-
tásig.)
- Koch, Wilhelm und Wecker, Otto: Religiöswissenschaftliche Vor-
träge. Dritte Reihe: Katholizismus und Christentum. [1911.]
- *Konrad, Alois: Johannes der Täufer. Graz und Wien. [1911.]
(Javitásig.)
- fKopp, Georg Ludwig Carl: Die katholische Kirche im 19. Jahr-
hundert und die zeitgemäße Umgestaltung ihrer äußeren Ver-
fassung. [1833.] (XVI. Gergely Br. á. K. t. a.)
- Komis de Tótvárad, Carlos: O easamento civil ou o direito do poder
temporal em negocios de oasamentos. [1859.]
- Kortholtus, Christi anus: Minden munkája. [1757.]

L.

- Laberthonnière, Lucien: Essais de philosophie religieuse. [1906.]
- , Le réalisme chrétien et l'idéalisme grec. [1906.]
- , Sur le chemin du catholicisme. [1913.]
- , Le témoignage des martyrs. [1913.]
- , Annales de philosophie chrétienne. [1913.]

- Laborde, Jean-Joseph: Discussion de l'origine, des progrès et des fondements de la croyance à l'immaculée conception. [1850.]
- , Censure de vingt-deux propositions de morale corrompue. [1852.]
- , Le cri d'alarme d'un catholique. [1852.]
- , Da la croyance à l'immaculée conception de la sainte Vierge. [1852.]
- , Quatre mots su; l' usure. [1852.]
- , De la voie d'autorité en matière de religion. [1852.]
- , Relation et mémoire' des opposants au nouveau dogme de l'immaculée conception et à la bulle Ineffabilis. [1855.]
- Í Laborde, Jean-Joseph] L. Stations (les véritables) du chemin de la croix. [1850.]
- fLa Borde, 'Vlivieu de: Principes sur l'essence, la distinction et le« limites des deux puissances spirituelle et temporelle; ouvrage posthume. [1755.] (XIV. Benedek Br. á.)
- La Bruyère, Eugeuio de. Duecento anni dopo ... [1866.]
- Lacaze, Félix: A Lourdes avec Zola. Parallèle au roman de Zola. Dédicace à sa sainteté le pape Léon XITL et double préface: par l'auteur, en mémoire du professeur docteur Charcot pour l'école de la Salpêtrière, par le professeur docteur Bernheim, pour l'école de Nancy. [1895.]
- La Combe, Francions: Orationis mentalis analysis. [1688.]
- La Cour, Pierre: Aeloïm ou les dieux de Moïsv. [1848.]
- La Fontaine. Jean de: Contes et nouvelles en vers. [1804.]
- *Lajolais, Nathalie de: Le livre des mères de famille et des institutrices sur l'éducation pratique des femmes. [1845.] (Javitásig.)
- Lamartine, Alphonse de: Jocelyn, épisode. [1836.]
- , Souvenirs, impressions, pensées et paysages pendant un voyage en Orient (1832—1833.) [1836.]
- , La chute d'un ange. [1838.]
- Lamé Fleury, Jules Raymond: L'histoire ancienne. [1857.]
- , L'histoire de France. [1857.]
- , L'histoire moderne. [1857.]
- , L'histoire du moyen-âge. [1857.]
- , L'histoire du nouveau testament. [1857.]
- , L' histoire romaine. [1857.]
- flamennais, Hugues-Félicité-Robert: Paroles d'un croyant. [1834.] (XVI. Gergely Br. à.)
- , Affaires de Rome. [1837.]
- , Le livre du peuple. [1838.]
- , Discussions critiques. [1841.]
- , Esquisse d'une philosophie. [1841.]
- , Amscliaspands et Darvands. [1843.]
- , Les évangiles. [1846.]
- La Mettrie, Julien Off'ray de: Oeuvres philosophiques. [1770.]
- [La Mettrie, Julien Off ray de]: L. Charp: Histoire naturelle de l'âme. [1757.]
- Lanfrey, Pierre: Histoire politique des papes. [1875.]
- Lang, Andrew: Myth, ritual and religion. [1896.]

- Langen, Joseph: Das vaticanische Dogma von dem Univeivsal-
Episcopat und von der Unfehlbarkeit des Papstes. [1874.]
- , Die trinitarische Lohrdifferenz zwischen der abendländischen
und der morgeländischen Kirche. [1876.]
- [Langenmayqr, Johann Baptist]: L. Darstellung des ältesten
Christenthums. [1838.]
- [Lanzoni, Luigi]: Inoini eucaristiei, schizz-i di meditazioni. [1892.]
- La Placette: Minden munkája. [1757.]
- Larousse, Pierre: Grand dictionnaire universel du XIXe siècle.
[1873.]
- Larroque, Patrice: De l'esclavage chez les nations chrétiennes.
[1860.]
- , Examen critique des doctrines de la religion chrétienne. [1860.]
- , Rénovation religieuse. [1864.]
- , De la guerre et des armées permanentes. [1865.]
- , De l'organisation du gouvernement républicain. [1872.]
- , De la création d'un code de droit international. [1876.]
- , Religion et politique; études supplémentaires. [1878.]
- Lasaulx, Ernst von: Über die theologische Grundlage aller philo-
sophischen Systeme. [1856.] (Rektori beszéd.)
- , Die prophetische Kraft der menschlichen Seele in Dichtern und
Denkern. [1861.]
- , Des Socrates Leben, Lehre und Tod. [1861.]
- , Neuer Versuch einer alten auf die Wahrheit der Tatsachen
gegründeten Philosophie der Geschichte. [1861.]
- Lasplacas, Francisco: El compuesto humano. [1911.]
- Mi concepto del mundo; libro primero: del hombre. [1911.]
- Mi concepto del mundo; libro segundo: Dios. [1911.]
- Mi concepto del mundo; libro tercero: El mundo e el yo
humano. [1913.]
- Ensayo de una definición de la escolástica. [1911.]
- Etológia ó filosofía de la educación. [1911.]
- Evolución de los error es antiguos en error es modernos. [1911.]
- Generación y herencia. [1911.]
- La iglesia y los estados. [1911.]
- La moral es ley moral. [1911.]
- Origen, naturaleza y formación del hombre. [1911.]
- La política. [1911.]
- La psicología. [1911.]
- La satdduria. [1911.]
- Discurso sobre la filosofía; resumen de „Mi concepto del
mundo”. [1913.]
- Lasserre, Henri: Les saints évangiles, traduction nouvelle. [1887.]
- Lasteyrie du Saillant, Charles Philibert de: Histoire de la confes-
sion, sous ses rapports religieux, moranx et politiques chez les
peuples anciens et modernes. [1846.]
- Launoius (Launoy), Ioannes: Epistolae omnes oc to partibus com-
prehensae. [1687.]
- , Veneranda romanae ecclesiae circa simoniam traditio. [1688.]

- Launoius (Laumoy), Ioanncs: De auctore vero professionis fidei, quae Pelagio, Hieronymo, Augustino tribui vulgo solet, dissertatio. [1689.]
- , De verita notione plenarii apud Augnstinum coucillii in caus rebaptizantium dissertatio. [1689.]
- , Do Simonis Stochii viso, de sabbatinae bullae privilegio et de scapularis carmeitarum sodalitate dissertationes quinque. [1689.]
- , Dissertationes très, quarum una Gregorii turonensis de Septem episooporum adventu in Galliam, altera Sulpitii Severi de primis Galliae martyribus locus defenditur, tertia quid te primi Cenomannorum antistitis epocha sentiendum sit, explicatur. [1689.]
- , Inquisitio in privilégium, quod Gregorius papa primus monasterio s. Medardi dedit fertur. [1689.]
- , De Victorino episeopo et martyre dissertatio. [1689.]
- , De mente concilii tridentini circa contritionem et attritionem in sacramento poenitentiae liber. [1691.]
- †—, Véritable tradition de l'église sur la prédestination et la grâce. [1704.] (XI. Kelemen. Br. á.)
- Ezenkivül még 17 Ms ebb jelentőségu múve van Indexen.
- Laurent, François: Histoire du droit des gens et des relations internationales. [1852.]
- , Études sur l'histoire de l'humanité. [1856.]
- Lavarino, Francesco: La mia opinione intorno alla teandria, di Mania Virgine e della ebiesia catolica. [1859.]
- La Vieomfoerie, Louis: Les crimes des papes depuis saint Pierre-jusqu'à Pie VI. [1834.]
- Lazzaretti, David: Minden munkája. [1878.]
- Le Bas, Philippe: France, dictionnaire encyclopédique. [1853.]
- , Histoire des peuples de l'antiquité. [1856.]
- , (Allemagne. [1859.]
- Le Boulanger-Vauquelin: Fin de la crise religieuse moderne. [1881.]
- Le Camus, Hieronymus: Iudicium de, nupera Isaaci Vossii ad iterates p. Simonii obiectiones responsione. [1687.] (Álnév. Szerző: IÜchard Simon.)
- Ledrain, E.: Histoire d'Israël; avec des appendices par Jules Oppert. [1887.]
- Lefrane, E.: Les conflits de la science et de la bible. [1906.] (Álnév.)
- Legrand, Jacques: Le problème de la vie. [1866.]
- Legueu, S.: Une mystique de nos jours. Soeur Gertrude Maria religieuse de la Congrégation de Saint-Charles d'Angers. [1922.] (A. A. S. 1922.)
- Lehrbuch der Religionswissenschaft: ein Abdruck der Vorlesungshefte eines ehemaligen Religionslehrers an einer katholischen Universität. [1839.] (Szerző: Bernard Bolzano.)
- Leitfaden für den katholischen Religionsunterricht an höheren Schulen, herausgegeben im Auftrage der altkatholischen Synode. [1876.]
- Le Morin, Jean: Vérités d'hier? La théologie traditionnelle et les critiques catholiques. [1907.] (Álnév.)

- Lienau, Nicolaus: Die Albigenser; freie Dichtungen. [1845]
- Lenfant, Jacques: Minden munkája. [1757.]
- Lenormaiint, François: Les origines de l'histoire d'après la bible et les traditions des peuples orientaux. [1887.]
- Leo Magnus (s.): Opera dissertationibus, nous, observationibusque illustrata, L. Quesnel, Pasquier. [1676.]
- Le Roy, Edouard: Dogme et critique. [1907.]
- Lessing, Gotthold Ephraim: L. Religion saintsimonienne; . . . cinq discours; lettres sur la religion et la politique. [1835.]
- Leti, Gnegorio: Minden munkája. [1702.]
- Let», Pomponio: Otto mesi a Roma durante il concilio vaticano; impressioni di un contemporaneo. [1876.] (Álnév. Szerző: Francesco No'bili-Vitelleschi.)
- Lettera al maresciallo Keit sopra il vano timor délia morte e lo spavento di un' altra vita del filosofo di Sans-Souci, L. Oeuvres du philosophe de Sanssouci. [1767.]
- Letters to His Holiness Pope Pius X. By a Modernist. [1912.]
- Lettre (I—XVIII) écrite à un provincial par un de ses amis sur le sujet des disputes présentes de la Sorbonne. [1657.] (Szerző: Louis de Montalte. L. Montalte: Les provinciales.)
- Leu, Joseph Burkard: Warnung vor Neuerungen und Übertreibungen in der katholischen Kirche Deutschlands. [1854.]
- Leydecker, Melchior: Minden munkája. [1757.]
- Leysler, Polycarpus: Zwo christliche Predigten: Eine von den guten Werken, wie dieselben gut evangelisch nach Christi Lehr sollen gepflanzt und getrieben werden; die Andere von dem Artikel: Wie der sündige Mensch für Gott gerecht und ewig selig werde. [1619.]
- Libri, Guillaume: Histoire des sciences mathématiques en Italie depuis la renaissance des lettres jusqu'à la fin du dix-septième siècle. [1844.]
- Libro di divozioni per le diverse ore délia g'ionata e le principal! feste dell' anno, aggiuntovi il inatutino, i vespri, i notturni ed i salmi penitenziali. Piccola biblioteca di libri divoti édita dalla rivista „Cuore e critica”.
- Lightfootus, Joannes: Minden munkája. [1690.]
- [Limbach, L. B. de]: L. Albani, Johannes Franciscus; Neniae pontificis. [1721.]
- Lipsius, Justus Orationes octo . . . [1613.]
- , Epistolarum (quae in centuriis non extaat) deicades XIX. [1626.]
- Lizzoeci, Oniello: Nuovi orizzonti filosofici, ossia avviamento a nuovi etudi di filosofia. [1905.] (Álnév. Szerző: Nicolò Jozzelli.)
- Llorente, Juan Antonio: Apologia católica del proyeeto de constitucion religiosa, escrito por un americano. [1822.]
- , História crítica de la inquisicion de Espana. [1822.]
- , Portrait politique des papes considérés comme princes temporels et comme chefs de l'église depuis l'établissement du saint-siège à Rome jusqu'en 1822. [1824.]
- , Disertacion sobre el poder que los reyes espanoles ejercieron hasta el siglo duodecimo en la division de obispados y otros

- puotos conecosos de disciplina oclesiastica eon un apendice de escrituras en que constan los hechos citados en la disertacion. [1824.]
- Llorente, Juan Antonio: Notas al dietamen de' la co mision eclesiastica enargada del arreglo delinitivo del clero de Espana. [1824.]
- [—], Aforismos politicos. [1823.]
- , Discursos sobre una constitucion religiosa. [1822.]
- , Coleccion diplomatica de varios papeles. [1822.]
- Loehstein, Veremund von: Grün de sowohl für als wieder die geistliche Immunität in zeitlichen Dingen, herausgegeben und mit Anmerkungen begleitet von F. L. W. [1767.] (Álnév: Szerző: Peter von Osterwald.)
- tlLocke, John: An essay concerning humane understanding. [1734.] (XII. Kelemen Br. á.)
- †—, Extrait d'un livre anglois. [1734.] (XII. Kelemen Br. á.)
- , The reasonableness of Christianity as delivered in the scriptures. [1737.]
- Loen, Johann Michael von: Die einzige ware Religion, allgemein in ihren Grundsätzen, verwirret durch die Zänkereien der Schriftgelehrteu, zertheilet in allerhand Sekten, vereiniget in Christo. [1760.]
- Lohetus, Daniel: Sorex primus oras chartarum primi libri de republica ecclesiastica archiepiscopi spalatensis corrodons, Leonardus Marius theologaster coloniensis, ab eiusdem d. sj>alantensis amanuensi in muscipula captus et eiusdem scalpello confossus. [1618.] (Álnév. Szerző: Marcus Antonius De Dominis.)
- Lohner, Tobias: Instructio practica de eonfessionibus rite ac fruetuose exeipiendis. [1728.]
- Loisy, Alfred: Études évangéliques. [1903.]
- , L'évangile et l'église. [1903.]
- , Le quatrième évangile. [1903.]
- , Autour d'un petit livre. [1903.]
- , La religion d'Israël. [1903.]
- Lomonaco, Francesco: Vite degli eccellenti Italiani. [1808.]
- , Analisi délia sensibilità, délie sue ioggi e delhi sue diverse modifiçazioni considerate relativamente alla morale ed alla politica. [1842.]
- , Discorsi letterarj e ûlosoiici aggiuntavi la risposta ad una critica anonima.
- Lonigo, Antonio: Saggi filosofici e poésie varie inédite. [1870.]
- Lonigus, Michael: Consilium Gregorio XV pont. max. exhibitum, cum praefatione et censura G. I. Vossii. [1624.]
- Loreta, Giuseppe: Apologia; o cattolici e liberi sentimenti, sulla ritrattazione pubblicata ed affissa sott o il suo nome a di 15 di agosto dell'anno scorso 1799. [1825.]
- Loriaux, Henri: L'autorité des évangiles; question fondamentale. [1909.] (Álnév.)
- Lubbert, Sibrandus: Minden munkája. [1757.]
- Lubieniecuis, Stanislaus: História reformationis polonicae in qua

- tum reformálom m' tum antitrinitarioruni origo et progressus in Polémia, et Jinitiniis provinciis narratur. [1687.]
- [Lucchesisi. Cesare]: L. Memorico istorico-ecclesiastichie. [1784.]
- Lucius, Lrduvieus: Jesuiterhistorie von des Jesuitenordens Urspruas; Kamen, Regeln, Beamten, Regiment, Thaten und 'Verrichtung en. [1646.]
- [Luden h. Joannes Petrus de]: L. Albani, Johannes Francison: Xenia; pontificis. [1721.]
- [Luíz, Johannes Evangelist]: L. Rathschluss (über den) Gottes. [1855.]

31.

- Maacaire, Cyrillos: La constltutioin divine de l'église. [1915.]
- MaeCric, Thomas: History of the progress and suppression of the reformation in Italy in the sixteenth century. [1836.]
- [Machet, Louis-Philibert]: La religion défendue contre les préjugés et la superstition. [1844.]
- , L. La Marne, M. de: La religion constatée universellement. [1843.]
- Maciejowski, Waelaw Aleksander: Historya pnawodawstw slowianskich. [1858.]
- , Pamietriiki o dziejaeh, pisnilennictwio i prawodawstwie slowian, jako dodateik do histoiryi prawodawstw slovianskich przez siebie napiisanoj. 11858. |
- Maçonnerie, (la) considérée comme le résultat des religions égyptienne, juive et chrétienne pax le F. M. R. de S. [1836.] (Szerző: M. Reghellini.)
- Maeterlinck, Maurice: Minden munkája. [1914.]
- Maggio, C.: Pio IX laccusato dai nemici di Rosmini. [1893.] (Álnév.)
- , Leone XIII si può accordare con Pio IX ne lia causa rosniniiana? Alla venerata memoria di Antonio Stoppant. [1893.]
- Maggioni, Franco: Questioni delicate. [1905.]
- Magnétiseur (le) spiritualiste, journal rédigé par les membres de la société spiritualiste de P axis. [1851.]
- *Mahon, Paul-Augustin-Olivier: Médecine légale et police médicale. [1820.] (Javitásig.)
- Mainibourg, Louis: Histoire de la décadence de l'empire après Charlemagne et des différends des empereurs avec les papes au sujet des investitures et de rindépendance. [1680.]
- , Histoire du grand schisme. [1680.]
- , Histoire du luthéranisme. [1680.]
- †—, Traité historique de l'établissement et des prérogatives de l'église de Rome et de ses évêques. [1685.] (XI. Ince Br. á.)
- †—, Histoire du pontificat de s. Grégoire le Grand. [1687.] (XI. Ince Br. à.)
- Maimonides, Moses: De idololatria liber cum interpretatioine'latina et notis Dionysii Vossii. [1717.]
- Majneri, Filippo: Del niatrimonio corne contratito civile e sacramento; studi. [1852.]
- Malebranche, Nicolas: Défense de l'auteur de la recherche de la vérité contre l'accusation de mr. De la Ville. [1689.]

- Malebranche, Nicolas: Lettres à un de ses amis dans lesquelles il répond aux iréfléxions philosophiques et théologiques de mr. Arnaud sur le traité de la nature et de la grâce. [1689.]
- , Lettres touchant celles de mr. Arnaud. [1689.]
- , Traité de la nature et de la grâce. [1689.]
- , De la recherche de la vérité où l'on traite de la nature de l'esprit de l'homme et de l'usage qu'il en doit faire pour éviter l'erreur dans les sciences. [1707.]
- , Entretiens sur la métaphysique et sur la religion. [1712.]
- , Traité de morale. [1712.]
- *Malet, L.: La paroisse d'après les saints canons. [1864.] (Javitásig.)
- Mamiani délia Roveré, Terenzio: Nouve poésie. [1838.]
- , Del rinnovamento délia nlosola antica italiana. [1838.]
- s Dialoghi di scienzia pirima. [1850.]
- , Due lettre: l'una a' soui elettori, l'altra alla santità di Pio IX. [1850.]
- , Dell' ontología e del metodo. [1850.]
- , D' un nu ovo dirritto pubbMco europeo. [1869.]
- , Teorica. délia l'eligiome e dello stato e sue speziali attinenze cou Koma e le nazioni cattoliche. [1869.]
- , Critica délie rivelazionl, mistica doctrina del pastore Gionata Heverley di Charleston, frammenti publicati in appendice al suo libro: La religione deiravveni/re. [1880.]
- , La religione deiravvenire: Delia religione positiva e perpétua de' gemere umano, libri sei. [1880.]
- , Compendio e sintesi délia propiria nlosofla, ossia nuovi prolegomeni ad ogni présente e futura motaiisioa, libro uno. [1881.]
- , Confessloni di un nie'tausico. [1881.]
- , Le meditazioni cairtesiane rimnovate nei seoolo XIX. [1881.]
- , Delle questioni sociali e particolaTmente dei proie tarj e del capitale, libri tre. [1882.]
- <, Del papato nei tre ultâmi seooli, compendio starico-critioo [Opus postumum]. [1885.]
- Mamone, Domenico: Istituzioni logichie. [1819.]
- Manaresi, Alfonso: L'impero romano e il cristiajniesiituo nei primi tre seooli; vol. I. Da Nerone a Commodo. [1910.]
- Mancini, Luigi: Da divina oommedia di Dante Alighieri, quadro sinottico analitico. [1864.]
- , Dio è vivo; letter a ad un amio. [1879.]
- fMandement de monseigneur l'évêque d'Auxerre, qui défend de réci-ter l'office imprimé sur une feuille volante, qui commence par ces mots: Die XXV maii, in festo s. Gregoirii ' VII papae et confessoras. [1729.] (XIII. Benedeik Br. a. Szerző: Charles-Gabriel de Thubières de Caylus.)
- fMandement de monseigneur l'évêque d'Auxerre à l'occasion du miracle opéré dans la ville de Seignelay de oe diocèse le 6 janvier 1733. [1734.] {XII. Kelemen Br. á. Szerző: Charles-Gabriel de Thubières de Caylus.)
- Mânes (Hugonis Grotii Belgarum phoenicis) ab iniquis obtrec-tationbras vindicati; accedit scriptorium eins tum editorom tum

- ineditorum conspectus triplex. [1739.] (Szerző: Petrus Anabrosius Lehmannus.)
- Mangin, Arthur: L'homme et la bête, ouvrage illustré de cent vingt gravures. [1873.]
- Mantegazza, Paolo: Elementi d'igiene. [1869.]
- , Gli amori degli uomini, saggio di una etnologia dell' amore. [1886.]
- , Fisiologia dell' amore. [1886.]
- , Igiene dell' amore. [1892.]
- , L'arte di prender moglie. [1692.]
- , Epieuro, saggio di una fisiologia del hello. [1892.]
- , Epieuro II, dizionario delle cose belle. [1892.]
- , Fisiologia dell' odio. [1892.]
- , Fisiologia della donna. [1893.]
- , L'arte di prender marito, per far seguito all' Arte di prender moglie. [1894.]
- Manuel biblique ou Cours d'Ecriture Sainte à l'usage des Séminaires. L. Vigoureux, Baguez es Brassac.
- , Tome troisième: „Nouveau Testament” par A. Brassac, etc. douzième édition, totalement refondue. Paris 1907.
- , Tome quatrième: „Nouveau Testament” par A. Brassac, etc. douzième édition. Paris 1909.
- , Tome troisième: „Nouveau Testament” par A. Brassac etc. treizième édition etc. Paris 1910.
- , Tome quatrième par A. Brassac etc. treizième édition. Paris 1911.
- , „Ancien Testament” quatorzième édition revue par A. Brassac, etc-avec la collaboration de J. Ducher. Tome premier etc. Paris 1917. Tome deuxième etc. Paris 1920.
- , „Nouveau Testament” par A. Brassac, quatorzième édition entièrement revue. Tome troisième. Paris 1913. Tome quatrième. Paris 1916.
- , Tome troisième: „Nouveau Testament” par A. Brassac, etc. quinzisième édition entièrement revue. Paris 1920. [1923.]
- Manuel d'histoire religieuse à l'usage des écoles et des collègues. [1878.] (Szerző: Emmanuel Martig.)
- Maquet, Auguste, et Alboize: Les prisons de l'Europe. [1854.]
- Marca, Petrus de: De concordia sacerdotii et imperii seu de libertatibus ecclesiae gallicanae; dissertationum libri VIII, studio Stephani Baluzil editi. [1664.]
- Marchese, Virginie: La con versioné dei protest anti per mezzo del questioiie sociale. [1892.]
- , Il diaconato oattoliao e la questione soziale. [1892.]
- , La riforma del clero secondo il coneilio di Trento. [1892.]
- , Difesa del libro: La riforma del clero secondo il coneilio di Trento. [1892.]
- Maresca, Mariano: Problemi di teología eristiana. [1866.]
- Mari, Francesco: Il quarto vangelo. [1910.]
- Maria al cuore dell' italiano; enanifestaziioni di un eremita dell' Appennino per sertvltre di seguito aile glorie di Maria scritte da Alfonso Liguori. [1880.] (Szerző: Alessandro Gavazzi)

- Mariana, Juan: Tratado de las cosas que ay dignas de remedio en la compania de Jesus. [1627.]
- Mariano, Raffaele: Gli evangelii shiottici; realtà o invenziione? Studii. [1893.]
- Mariavé, Henri: La leçon de l'hôpital Notre-Dame d'Ypres. Exégèse du secret de la Salette. [1916.]
- Marini, Giovanni Baptista: L'Adone; poe-ma. [1626.]
- , Gli amori notturni. [1625.]
- , I baci. [1628.]
- , Il camerone, prigionie horridissima in Napoli, ovo fu carcerato.. [1628.]
- , Il padre Naso. [1628.]
- , La prigionia in Torino. [1628.]
- , Ragguaglio de costumi delta Francia. [1628.]
- , I trastulli esti vi. [1628.]
- , Il duello amoroso. [1678.]
- , La lira; rime. [1678.]
- , Venere pronuba. [1678.]
- *Marmontel, Jean-François: Béli-saire. [1767.] (Javításig.)
- Maroncelli, Piero: Alle mie prigioni di Silvio Pellico addizioni- [1835.]
- Marselli, Niccola: Le origini dell' umanità. [1881.]
- , Le grandi razze del l'umanità. [18817]
- Marsigli, Próspero: El Papa y los peregrinos; crónica verdad de la romeria, jubileo en Roma y bodas de Leon XIII; version castellana de P. Biosea. [1896.] (Álnév. Szerző: José Ferraudiz Ruiz.)
- Mairtelloti, Tullio: Aurore e tramonti; poésie. [1879.]
- Martig, Emmanuel: Manuel d'enseignement pour les écoles et les collèges. [1878.]
- Martin, Louis-Auguste: Esprit moral du dix-neuvième siècle. [1855.]
- Martinez Caveró, Augustín: La revoluci3n en el dereeho. [1894.]
- Mascagni, Girotamo: Manuale di civiea. [1860.]
- Matter, Jacques: Emmanuel de Swedenborg, sa vie, ses écrits et sa doctrine. [1864.]
- Matthäi, E.: Rom und die Humanität, oder der gegenwärtige Kampf in Schlesien. [1845.]
- Maudit (le) par l'abbé***. [1864.] (Szerző: Jean-Hyppolyte Michon.)
- Maurette, Jean-Jacques: Adieux au pape, ou motifs de séparation de l'église romaine. [1852.]
- , Le pape et l'évangile, ou encore des adieux à Rome. [1845.]
- Maurice, Frederick Deniisom: Theological essays. [1854.]
- Mayer, Georg Carl: Zwei Thesen für das allgemeine Concil. [1868.]
- , Theses duae pro concilio oecumenico. [1868.]
- Mayr, Beda: Verteidigung der natüülichen, christlichen, und katholischen Religion, nach den Bedürfnissen unserer Zeiten; samt einem Anhang von der Möglichkeit einer Vereinigung zwischen unserer und der evangelisch-lutherischein Kirche. [1792.]
- [Mayr, Beda]: Schritt (der erste) zur künftigen Vereinigung. [1783.]
- Mediatore (il), giornale settimanale politico', religioso, scientifico, letterario, diretto dal professore Carlo Passaglia. [1863]

- Meier, Justus: *Juris publici quaestio capitalis: sintne protestantes, iure caesareo haereant. Lei et ultimo supplicio afficiendi.* [1634.]
- [Meissas, de]: *Ephémérides de la papauté.* [1909.] (Álnév. Szerző: Jean Vrai.)
- Mélanges (nouveaux) philosophiques, historiques, critiques. [1778.] (Szerző: Voltaire.)
- Mémoire sur le dessein qu'ont les jésuites de faire retomber la censure des cinq propositions sur la véritable doctrine de s. Augustin sous le nom de Jansenius. [1654.] (Szerző: Antoine Arnauld [iúú].)
- Mémoires historiques pour servir à l'histoire des inquisitions, enrichis de plusieurs figures. [1738.] (Szerző: Louis Ellies Dupin.)
- Mémoires secrets de la république des lettres, ou le théâtre de la vérité par l'auteur des lettres juives. [1755.] (Szerző: Jean-Baptiste de Boyer D'Argens.)
- Mémoires de la vie du comte de Grammont, contenant particulièrement l'histoire de la cour d'Angleterre sous Charles II. [1817.] (Szerző: Antoine Hamilton.)
- Memorie istorico-ecclesiastica per servire di apologia a quanto si va presentemente praticando in differe n ti corti d'Europa a fine di ridurre la disciplina ecclesiastica, specialmente regolare (per quanto sia possibile) al primiero suo istituto; opera d'un italiano. [1784.] (Szerző: Cesare Lucchesini.)
- Menghi, Girolamo: L. Mengus, Hieronymus.
- Mengus, Hieronymus: *Flagellum daemonum, exorcismos terribiles potentissimos et efficaces, remediaque probatissima complectens.* [1704.]
- , *Fustis daemonum, adiurationes formidabiles, potentissimas et efficaces coinpilectens.* [1704.]
- , *Compendio dell'arte essorcistica et possibilità delle mirabili e stupende operationi delli démoni e de malefici con li rimodij opportuni aile infirmità maleüciali.* [1707.]
- Merkle, Sebastian: *Vergangenheit und Gegenwart der katholisch-theologischen Fakultäten* [„Akademische Rundschau“; Leipzig, Okt. u. Nov. 1912.] [1913.]
- Merle d'Aubigné, Jean-Henri: *Histoire de la réformation du XIVe siècle.* [1852.]
- fMersy, Franz Ludwig: *Sind Reformen in der katholischen Kirche nothwendigi* Zweite [vermehrte] Auflage. Offenburg 1833. (XVL Geirgely Br. á.)
- Mese (il) di Maggio (strenna per nozze). [1892.1] (Szerző: Areangelo Ghisleri.)
- Mestrezat, Jean: *Minden munkája.* [1757.]
- Metay, Pierre-Augustin: *Pièces intéressantes nécessaires à examiner.* [1855.]
- , *Lamentations.* [1867.]
- Méthode pour conserver avec Dieu par l'auteur du Conseil de la sagesse. [1723.] (Az 1910. évi Castermann-féle kiadás szabad.) L. Boutauld.
- Meyrer, Hermannus: *Be praefereñtis creditorum libri très.* [1618.]

- Michaelis, Johann David: Einleitung- in die göttlichen. Schriften des neuen Bundes. [1827.]
- Michel, Louie de Figanèree: Clé de la vie, l'homme, la nature, les mondes, Dieu, anatomie de la vie de l'homme; révélations sur la science de Dieu inspirées. [1860.]
- , Vie universelle, explication .selon la science vivante et fonctionnante de Dieu; de la vie des êtres, des forces de la nature et de l'existence de tout. [1860.]
- Michelet, Jules: Mémoires de Luther écrits par lui-même traduits et mis en ordre. [1840.]
- , Du prêtre, de la femme, de la famille. [1845.]
- , L'amour. [1859.]
- , La sorcière. [1863.]
- , Bible de l'humanité. [1866.]
- , Le prêtre — Les jésuites. [1896.]
- Michelis, Friedrich: 50 Thesen über die Gestaltung- der kirchlichen Verhältnisse derr Gegenwart. [1868.]
- Michon, Jean-Hippolyte: De la rénovation de l'église. [1860.]
- [Michon, Jean-Hippolyte]: Le Confesseur. [1866.]
- , Le Jésuite. [1867.]
- , Le Maudit par l'abbé***. [1864.]
- , La Religieuse par l'abbé***. [1864.]
- Mickiewicz, Adam: L'église et le Messie. [1848.]
- , L'église officielle et le messianisme. [1848.]
- Mignet, François-Auguste-Alexis: Histoire de la révolution française depuis 1789 jusqu'en 1814. [1825.]
- [Mignot¹ Etienne]: Histoire de la réception du concile de Trente. [1757.]
- , Histoire du démêlé de Henri II avec Thomas B ecket [1757.]
- , Mémoire sur les libertés de l'église gallicane. [1757.]
- , Traité des droits de l'état et du prince. [1756.]
- Mig-orel: La semaine, ou le 3e commandement de Dieu. [1875.]
- Mill, John Stuart: Principles of political economy with some of their applications to social philosophy. [1856.]
- Millerus, Ioannes Petrus: Io. Laur. Moshemii institutiones historiae christianae in compendium redactae. [1755.]
- Ming-hetti, Marco: Stato e chietsa. [1878.]
- Mir, Miguel: História interna documentada de la Compania de Jesiús
- , Histoire intérieure de la Compagnie de Jésus... par De Réoalde du récent ouvrage espagnol de D. Mugnel Mir. [1923.]
- [—], L. Jesuitas (los) de puertas adentro.
- Mirabaud: Système de la nature, ou des lois du monde physique et du monde moral. [1770.] (Álnév. Szerző: Thyry D'Holhach.)
- [Mirabaud, Jean Baptiste de]: De l'âme et de son immortalité.
- , Le monde, son origine et som antiquité; seconde partie. [1771.]
- , Réflexions imparciales sur les évangiles. [1774.]
- [Mirabeau, Honoré-Gabriel Riquetti de]: Erotika biblion. [1804.]
- Mirálta. Constanaió: El sacramento espureo. [1887.] (Álnév. Szerző: José Ferrandiz Ruiz.)
- , Los secretos de la confession. [1887.]

- Miraita, Coiistanzino: Meimorias de un olérigo pobre, con un prólogo de Ramón Ohies. [1896.]
- Miron: De la séparation du spirituel eit du temporel. [1868.] (Álnév. Szerző: André-Saturuini Morin.)
- Mirzan. Octave: Vie de saint Polyearpe, l'ange de l'église de Sniryne et l'apôtre des Gaules. [1894.]
- Mistrali, Franco: Maria Maddalena, gli amori délia peecatrice, storia del vangelo di Christo. [1862.]
- , Vita di Gesù a Ernesto Renan. [1864.]
- Mitternacht, Joannes Sebastianus: Hexas disseirtationum sive programmatum de putidissimis papaeorum fabulis cum. appendice de-abominanda barbarie, quae rem literariam ante Lu tlierum foe daverat. [1677.]
- Mivart, St. George: Happiness in Hell. (Nineteenth Century; London, dec. 1892, febr. et apr. 1893.) [1893.]
- Moigno, Francois-Napoléon-Marie: La foi et la science, explosion de la libre pensée en août et septembre 1874; discours annotés de mm. Tyndall, du Bois-Reymond, Owen Huxley, Hooter et sir John Lubbock. [1875.]
- fMolinaeus (Du Moulin), Carolus: Minden munkája. [1658.] (VIEL Kelemen Br. á. 1602.)
- Molinaeus, Petrus [atya]: Minden munkája. [1757.]
- [Molinaeus, Petrus [fíú]: Clamor (regii sanguinis) ad coelum adversus parriicidas anglicanos. [1668.]
- *Molinos, Míguel de: Minden munkája. [1687.] (XI. Ince Br. á.)
- Mongini, Pietro: Apologia deli'opsuscolo intitolato: Il pontefioe e le-armi temporal! a difesa della spirituaiLe; lettera politico-morale. [1861.]
- ~, La cristiana procedura neü'attuale inquisizione romána; giustificazione contra le menzogne deli' „Armonia” e coinsorti. [1862.]
- , La politica in confessione, ossia l'enciclica e il sillabo in rapporto col giubileo del 1865. [1865.]
- Moni, de: Histoire critique de la créance et des coutumes des nations ■du Levant. [1685.] (Álnév. Szerző: Richard Simon.)
- Monita privata socle ta tis Jesu. [1616.] (Szerző: Hieronymus Zahorowski.)
- Monita salutairia B. V. Mariae ad cultures suos indiseretos. [1674.] (Szerző: Adam Widenfeldt [Weidenfeldt es Weidenfeldnek is nevezték].)
- Monod, Adolphe: Lucille ou la lecture de la bible. [1858.]
- Montag, Joseph von: Abhandlung von Verbrechen und Strafen, eine gekrönte Preis-Schrift, nebst angehängten Lehrsätzen aus der Polizey-Wissenschaft. [1768.]
- Montaigne, Michel de: Les essais. [1676.]
- Montalte, Louis de: Les provinciales ou les lettres écrites à un provincial de ses amis et aux rr. pp. Jésuites sur le sujet de la morale et de la politique de ces pères. [1657.] (Álnév. Szerző: Blaise Pascal.)
- Montalto, Luigi: Le provinciali, o lettere scritte ad un provinciale

- de'suoi amici, colle annotazioni di Guglielmo Wendrot [Pierre Nicole]. [1762.]
- Montalvo, Juan: Siete tratados ou dos tomos. [1884.]
- , El espectador; tomo tercero, 15 de marzo de 1888. [1888.]
- Montesperato, Ludovius de: Vindiciae pacificationis osnabruccensis et monasteriensis a declaratione nullitatis articulorum, arrogantia pontificum temerariae praeiudicialium, impudenter satis et aiidacter at ten ta ta ab Inuocentio papa X. [1654.] (Álnév. Szerző: Benedictus Carpzovius.)
- [Montesquieu, Oharles de Secondât de]: De l'esprit des loix. [1751.]
- , Lettres persanes. [1762.]
- Morale (la) universelle, ou les devoirs de l'homme fondés sur la nature. [1837.] (Szerző: Paul Thyry D'Holbach.)
- Morauo, Giuseppe: Ottimismo e pessimismo. [1892.]
- Morardo, Gaspare: Minden munkája. [1821.]
- [Morardo, Gaspare]: *l'arte di conservare ed accrescere la bellezza.* [1817.]
- , La Chiesa subalpina. [1817.]
- Morèna, Giacomo: S. Giuseppe patrono della chiesa universale. [1871.]
- Moretti, Andrea: La parola di Dio e i modern! farisei; appelo al sentimento christian«. [1864.]
- Morgan, Lady Sydney: Italy, a journal of a residence in that country exhibiting; i view of the state of society and manners, art, literature. [1822.]
- Morgana, Domenico: Natura ed effetti del dominio temporale del papi; discorso. [1850.]
- Mornaes (Mornay) Philippus: Minden munkája. [1613., 1618., 1619., 1629.]
- , L. Bivarola, Paolo. La stonia de papato.
- Mort (la) de Jésus, révélations historiques sur le véritable genre de mort de Jésus, traduites du latin en allemand et de l'allemand en français d'après le manuscrit d'un frères de l'ordre sacré des Esséniens, coudeniporain de Jésus. [1863.] (Szerző: Daniel Ramée.)
- Mosheinius, Joannes Laurentius: Commentatio historico-theologica, qua nobilissima controversia de consecrationibus episcoporum anglorum recensetur et diiudicatur, pro summis in theologia honoribus in academia iulia, praesidente Io. Laiurentio Moshemio, conscripta et exhibita ab Olao Kjørningio. [1750-]
- , Institutiones historiae christianae maiores: saeculuni primum. [1750.]
- , Institutiones historiae christianae antiquioris. [1752.]
- , Institutiones historiae christianae recentioris. [1752.]
- *—, Dissertationum ad históriám eccleslasticam pertinentium volumen primum et alteram. [1753.] (Javításig.)
- Moultrot, Gabriel-Nicolas: L. Questions sur la tolérance. [1759.]
- Moura Secco, Francisco de: Angelo, romance original. [1865.]
- Miilleir, Alexander: Encyclopädisches Handbuch des gesammten in Deutschland geltenden katholischen und protestantischen Kirchenrechts. [1830.]

- Müller, Josef: Der Reformkatholizismus: I. die wissenschaftliche Reform; II. die praktischen Reformen. [1901.]
- [Multer, Johann Christian]: Rechtfertigung- der gemischten Ehen. [1821.]
- Muniefr, F. D.: Philalêthe ou la religion de la 'bonne foi. [1856.]
- Munk, Salomon: Palestine; description (géographique, historique et archéologique. [1853.]
- Murger, Henry: Minden szerelmes regénye. [1864.]
- Murri, Romoló: I problemi dell' Italia contemporanea; vol. I: la politica cléricale o la deaiocrazia. [1909.]
- , Battaglie d'oggi. [1909.]
- , Democrazia e christianesimo; i principii comuni: Programma délia société nazionale di cultura. [1909.]
- , La filosoiia nuova o l'encicliea contro il modernismo. [1909.]
- , La vita religiosa nel cristianesimo; discorsi. [1909.]

N.

- Napoleon (saint) au paradis et en exil, suivi d'une épitro au diable. [1836.] (Szerzó: Louis-Joseph-Antoine de Potter.)
- Nave, Giusto: Fra Paolo Sarpi giustificato; dissertazioue epistolare. [1753.]
- [Neercassel, Joannes]: Amor poenitens. [1690.]
- Negri, Ada: Fatalità. [1893.]
- Negfri, Gaetano: Meditazioni vagabonde. [1897.]
- , Rumori mondani. [1897.]
- , Segni del tempi. [1897.]
- Negrini, Bernardino: Sulla prossima line del mondo, ristretto dell' opera dell' ultima perseuzione della chiesa e della line del inondo. [1875.]
- , La aiagia nel secolo decimo nono; racconti puramente storici. [1879.]
- [Negrini, Bernardino]: Dell' ultima persecuzione della chiesa. [1863.]
- , Prisca, ossia la protomartire di Roma. [1865.]
- , Barnába da Bologna. [1863.]
- Neller, (leorgius Christophorus: Vindiciae sive apologia historico-canonica pro s. provincia romána, Joannem XII pap am ut apostatam a. 963 reprobante, et coram Ottone M. imp., Henrico I trevirensi, aliisque Gemianiae et Italia© archi- et episcopis Leoném VIII canonicè eligente. [1767.]
- Neumayr, Francisus: Frag: Ob der Probabilismus oder die gelindere Sitten-Lehr catholischer Schulen abscheulich und zu verni aldehyen seye? Beantwortet wider die protestantische Zeitungs-Schreiber. [1760.]
- Nicolini, Giovanni Battista: Arnaldo da Brescia, tragédia. [1844.]
- Nichts mehreres von Ehedispensen als was Religion, Recht, Nutzen, Klugheit und Pflicht fordert. [1783.]
- Nicod, C. F.: L'avenir prochain do la France. [1851.]
- [Nicole, Pierre]: Les Imaginaires, ou lettres sur l'hérésie imaginaire. [1667.]

- [Nicole, Pierre]: Suffragia (toedecim theologorum). [1657.]
 —, L. Damvilliers, de: Les imaginaires et les visionnaires. [1667.]
 —, L. Wendrofe, Guglielmo.
 *Nieremberg, Juan Eusebio: Vida de s. Ignacio de Loyola, resinida
 y amadida de la bula y relaoiones de su canonizacion y de otros
 graves autoires. [1642.] (Javitásig.)
 Nomi (i) eucacristici: schizz-i di nieditazioni. [1892.] L. Lanzoni
 Luigi.
 Nouvelles de la république des lettres. [1692.] (Szerző: Pierre
 Bayle.)
 Novità del papismo comprovata colla ragione. [1825.]
 Nunes Giraldes, Manuel: O papa-re i e o concilio. [1870.]
 fNuytz, Joannes Neponrucenus: Juris ecclesiastiei institutiones.
 [1851.] (IX. Pius Br. à.)
 †—, In ins ecclesiasticum Universum traetiones. [1851.] (IX. Pius
 Br. à.)

O.

- Oberthür, Franz: Meine Ansichten von deir Bestimmung der Dom-
 kapitel uind von dem Gottesdienste in den Kâthedral-Kirehen.
 [1826.]
 Observateur (l') catholique revue des sciences ecclésiastiques et dee-
 faits religieux. [1859.]
 Ode Jacobus Commentairius de Angelis. [1765.]
 Oeuvres du philosophe de Sans-Souci. [1760.] (Szerző: Frederic II, roi
 de Prusse.)
 Office (l') de l'église et de la Vierge en latin et en françois, avec les
 hymnes traduites en vers. [1651.] (Szerző: Louis-Isaac le Maistre
 de Sacy.)
 Oischinger Johann Nepomuk Paul: Die spekulative Theologie des
 heiligen Thomas von Aquin, des englischen Lehrers^ in den
 Grundzügen systematisch entwickelt. [1859.]
 Olive, Joseph: Lettres aux membres de la plieuse et dévôte asso-
 ciation du coeur de Jésus et de n. d. des sept douleurs. [1903.]
 Omelia ehe i cattolici di tut to il mondo dedieano in segno di stiima
 a sua eecelenza revma monsignor Langénieux... [1880.]
 Onderrigt (herderlijk) van den arztbisschop van Utrecht... over,
 de onbeclekte ontvangelis, der h. Maagd Maria. [1856.]
 Oracle (l') des anciens fidèles pour servir de suite et d'éclaircis-
 sement à la sainte bible. [1761.] (Szerző: Voltaire.)
 Orden (der) des Friedens oder deren dreyen Andachten der hooh-
 gelohten allezeit unbefleckten Jungfrau und Mutter Gottes
 Maria. [1879.]
 Origine (suli') délie anime umane; argomenti a rovescio e testimo-
 nianae a vanvera di un airtieolista délia Souola Oattoioica. [1891.]
 (Szenző: Francesco Giovanzana.)
 Ormanian, Malachia: Les droits civils et la liberté religieuse des
 catholiques d'Orient. [1872.]
 —, Il ,Reversurus' ovvero la Turehia ed il papato, studi giuiridici..
 [1872.]

- Ormanian, Malacbias: Le Vatican et les Arméniens. [1874.]
 —.L'église arménienne: son histoire, sa doctrine, son régime, sa discipline, sa liturgie, son présent. [1911.]
 Orsières, Félix: Le vrai curé. [1854.]
 —.Essai sur l'éducation. [1854.]
 —. L'évêque selon l'évangile. [1854.]
 —, Quelques observations ethnologiques. [1854.]
 —. De la revocation arbitraire des pouvoirs spirituels d'un ecclésiastique. [1854.]
 Ortis, Jacopo: Ultime lettere. [182:4.] (Álnév. Szerző: Ugo Foscolo.)
 Osborne, Francis: The miscellaneous works. [1736.]
 Oslander, Ioannes Adam: Minden munkája. [1757.]
 [Osterwald, Peter von]: Gründe sowohl für als wieder die geistlich;» lmmnität in zeitlichen Dingen. [1767.] '(Verenmnd von Lochstein álnév alatt jellent meg.)
 Oswald, He'i'iricth: Dogmatische Mariologie, das ist: Systematische Darstellung sämmtliohr die allerseligste Jungfrau betreffenden Lehrstücke. [1855.]
 Otto (Ottius), Ioannes Henricus: Minden munkája. [1757.]
 Ouvrages philosophiques pour servir de preuves à la religion de l'auteur. [1765.] (Szerző: Voltaire.)
 Owen, Joannes: Epigrammata. [1632., 1652.]

P.

- Pabst, Johann Heinrich: L. Günther, Anton: Janusfeöpfe für Philosophie und Theologie. [1857.]
 Pfcganini, Virginia: Guida morale e pratica per le madri del pcpolo, [1891.]
 *Pagnerre: L. Dictionnaire politique. [1853.] (Javitásig;.)
 Paillot de Montabert, Jean Nicolas: L'uuitismrlre . . . [1859.]
 Paix (la) de Clément IX, ou démonstration des deux faussetés capitales avancées dans l'histoire des V propositions contre la foi des disciples de s. Augustin et la sincérité des quatre évêques, avec l'histoire de leur aecomodement et plusieurs pièces justificatives et historiques. [17Ö7.] (Szerző: Pasquier Quesnel.)
 Pallavieino Ferrante. La pudieitia schemata. [1639.]
 —, La rete di Vulcano. [1641.]
 —, Il corriere svaligiato. [1646.]
 —, Il divorzlo celeste . . . [1646.]
 —, Le hellenze del l'anima. [1659.]
 —, IlGiusepue. [1659.]
 —, Panegii'icci, epitalami. . . l'1659.]
 —. Il principe bermafrodito. [1659.1
 —, Il Sansone. [1659.]
 —, Scena retio-rica. [1659.]
 —, La Talielea. [1659.]
 —. La Bersabea. [1660.]
 — La Susanna. [1660.1
 †Pallavicino Ferrante.] L. Baccinata overo battarella . . .

- L Pallavichio Ferrante.] L. Dialogo molto curioso.
 —, L. Rettorica (la) de lie puttane.
 —, L. Spcironcini Ginifaeio. Il corriero svaligiaito.
 Palmarini, Mario: Quaudo non morremo. Lionianzo. [1912.]
 [Palmieri, Vincenzo]: Fensieri sopra la capacità e i dirit«. [1805.]
 Pamela, or virtue rewarded; in a series of familiar letters from a
 ■beautiful damsel to her parents. [1741.] (Szerzò: Samuel Richardson.)
 Papatius romanus liber de origine, progressu, at que extinetione
 ipsius. [1617.1 (Szerzò: Marcus Antonius De Dominis.)
 Pape (le) et l'Allemagne. [1887.]
 Papstbüchlein (das), ein so nützlich als unterhaltendes Lesebüch-
 lein für den gemeinen Mann aller Kk'cheugesellshaiten. [1834.]
 Pascal, Biaise: Pensées, avec les notes de ni. Voltaire. [1789.]
 [Pascal, Biaise]: L. Montalte, Louis de: Les provinciales. [1557.]
 Passaglia, Carol o: L. Medlatore (il) giornale.
 [Passaglia, Cairolo]: L. Gaussa (pro italica).
 Paurmeisteirus, Tobias: De iurisdictione imperii romani libri II
 IIGOS.]
 Payot, Jules: De la croyance. [1903.]
 —, Avant -d'entrer dans la vie; aux instituteurs et aux institutrices,
 conseils et directions pratiques. [190.3.]
 Pearsonius, Ioan née: Annales CyprLanici: L. Cypriauus (s.): Opera
 recognita et illustrata a Ioanne Fello. [1685.]
 —, An exposition of the Creed. [1707.]
 Pell-eta«, Eugène: Profession de foi du dix-neuvième siècle. [1853.]
 Pensieri sopra la capacità e i diritti che manno collegi ecclesiasticae
 o lai eu di posedere béni in comune e sopra le alicnazioni del
 medesimi. [1805.] (Szerzò: Vincenzo Palmieri.)
 Penzo, Doanenico: -Sopra una pastorale veseovile contro il mon li-
 ment o al Eosmini; osseirvaziioni storiche. [1892.]
 IPenzo, Domenico] L. Adauetus: I domina to-ri del la chiesa. [1892.]
 Perdrix, Georges: Le vrai mot- de la situation présente. [1878.] (Ál-
 név. Szerzò: Henri Brière.)
 Perkhisis, Guilielmus: Minden munkája. [1757.]
 Perosino, Gian Severino: Vita di VittoTio [Alfi](#) cri scritta cla esso,
 ridotta ad uso délia gioventù eon note e documenti. [1879.]
 Perseeuzione, (dell'iltima) délia cliiesa e délia lime del mondo per
 P. B. N. B. [1863.] (Szerzò: Bernardino Negroni.)
 Pétre, M. 1): Autobiography and life of George Tyrrell. [1913.]
 Pey-Odeix, Segismvmdo: Crisis de la compania de Jesus, hecha por
 personas eminentes en santklad y'letras. [1806.]
 —, El jesuitis.mo y sus absos; colección de articulos. [190(5.)
 Peyrat, Alphonse: Histoire élémentaire et critique de Jésus. [1854.]
 Pfiäffius, Christophorus Matthaeus: Minden munkája. [1757.]
 Phiëleutherus, Lipsiensis: Remarks upon a late discourse of free-
 thinking lin a letter to E. H. D. 1). in two parts. [1740,] (Szerzò:
 Riehard Bentley.)
 fPhilirenus, Christa nus: Cleri catholiei per foederatum Belgium et
 archiepiscopi se'hasteni religio vindicata; Johannis Clorici in s.

- Auguis tin um censura relellitur; scripta varia ad rem pertinuitia ad citleem appenduntur. [1707.] (Álnév. Szerző: Pasquier Quesnel; XI. Kelemen Br. á.)
- Pianciani, Luigi. La Koma dei papi illustrata, [1892.]
- PichlQr, Aloys: Geschichte der kirchlichen Trennung' zwischen dem Orient und Occident von den ersten Anfängen bis zur jüngsten Gegenwart. [1865.]
- , Die Theologie des Leibnitz aus sämtlichen gedruckten und vielen noch ungedruckten Quellen »mit besonderer Rücksicht auf die kirchlichen Zustände der Gegenwart zum ersten Malo vollständig dargestellt. [1870.]
- ~, Die wahren Hindernisse und die Grundbedingungen einer durchgreifenden Reform der katholischen Kirche zunächst in Deutschland. [1870.]
- Pieranton!, Augusto: Trattato di diritto interazionale. Volume I. Proiegomeni, Storia dall' antichità al 1400. (1888.)
- Pigault-Lebrun, Chairles-Antoine-Guillaume: Le eitateur. [1823.]
- , L'enfant du carnaval, histoire remarquable et surtout véritable pour servir de supplément aux rhapsodies du jour. [1828.]
- , Le folie espagnole. [1828.]
- , Jérôme. [1828.]
- , Tableaux de société, ou Fanchette et Honorine. [1828.]
- , Romans. [1834.]
- Piscator, Ioannes [Argentoratensis, 1546—1626]: Minden munkája. [1757.]
- Pizzaro, Nicolas. Cateoismo politico constituioiaJ. [1868.]
- , [Cate.cis.ino](#) de moral. [1869.]
- Planchet, Francisco Regis: El derecho canónico y el [cle.ro](#) mexicano. ó sea anotaciones al concilio V mexicano. [1901.]
- , La ensenanza religiosa en la arquidiócesis de Mexico, y suplementó á la obra „El derecho canónico”. [1901.]
- , El absolutisme episcopal en la república mexieanu; apuntes para la história. [1908.]
- Potter, Louis-Joseph-Autoi'ne de: Considérations sur l'histoire des principaux conciles depuis les apôtres jusqu'au grand schisme d'occident sous l'empire de Charlemagne. [1824.]
- , Vie de Scipion de Ricci, évêque de Pistole et Prato, et réformateur du catholicisme en Toscane. [1825.]
- , L'esprit de l'église, ou considérations philosopliques sur l'histoire des conciles et des papes. [1826.]
- , Histoire philosophique, politique et critique du christianisme et des églises chrétiennes depuis Jésus jusqu'au dix-neuvième siècle. [1838.1]
- [Potter, Louis-Joseph-Antoine de]: Saint Napoléon au paradis. [1836.]
- Poujoulat, Jean-Joseph-François: La bédouine. [1837.]
- Poza, Ioannes Baptista: Minden munkája. [1631.]
- tPrades, Ioannes Martinus* de: Hierusalem coelesti. Questio theologica: Quis est ille cuius in faelem Dens inspira: vit spiraculum vitae? [1752.] (XIV. Benede* Br. à.)

- [Pirades, Jean-Martin de]: L. Abrégé de l'histoire ecclésiastique de Fleury. 11707.] (Munkatárs: II. Frigyes porosz király.)
- pradt, Dominique Dufour de: Les quatre concordats suivis de considération sur le gouvernement de l'église en général et sur l'église de France en particulier depuis 1515. [1820.]
- , Concordat de l'Amérique avec Rome. [1827.]
- , Congrès de Panama. [1828.]
- Prati, Giovanni: Opère, edizione cwiliuata O ri vista dall'autore; canti politici. [1853.]
- , Opère, edizione ordináta e rivista dall'autore; storia e fantasia. [1853.]
- Presbyter, Lucensis: L'antichità intorno ail' elezione dei sacri pastori. [1902.] (Álnév.)
- Přjessensé, Edmond de: Le concile du Vatican, sou histoire et ses conséquences politiques et religieuses. [1876.]
- Priest (ithe). A taile of modernism in New-England. By the author of „Letters to H. H. P. Pius X.”. [1912.]
- Principes (les) de 89 et la doctrine catholique, par un professeur de grand séminaire. 11862.] (Szerző: Léon Godard.)
- Programma (il) dei modernisti; risposta ail' enciclica di Pio X. „Pascendi dominici gregis”. [1908.]
- Prohászka Ottokár: Az intellectualismus túlhajtásai. 11911.]
- , Több békeséget (Egyházi Közlöny, 1910 dec. 23.). [1911.]
- Modern catholicismus. [1911.]
- Propositiones theologicae duae, de quibus hodie maxime disputatur, clarissime demonstratae. [1657.] (Szerző: Antonius Arnaldus [fiú].)
- Proposizioni (S. F. G.) da coudannarsi. [1891.] (Szerző: Francesco Giovanzana.)
- Prota, Luigi: Roma capitale della nazione italiana e gl'interessi cattolici. [1861.]
- , Il ma tri mou io civile e il celibato del elero cattolico, eon 10 appendiei storiche del pro>f. Tommaso Semmola. [1864.]
- Proudhon, Pierre-Joseph: Minden munkája. [1852.]
- *Prudenzano, Francesco: Instituzloni di arte poetica. [1854.] (Javításiig.)
- Pucelle (la) d'Orléans; poème heroïcomique. [1757.] (Szerző: Voltaire.)
- Pufendorf, Samuel von: Einleitung zu der Historie der vornehmsten Reiche und Staaten in Europa. 11692.1
- , De iure naturae et gentium, libri octo. [1711.]
- , Introductio ad históriám europaeam, latin e reddita a loh. Frid. Cramero a multis erroribus emendata, nunc vero supplementó usque ad inltium seculi decimi octavi, itemque compendio historiae suecicae ancta. [1736.]
- , De officio hominis et civis iuxta legem naturalem, libri duo. [1751.]
- , De statu imperii germaniel liber .unus. notis ad praesens saeculum accomodatis aetuis a To. Godoír. Schaumburg. [1753.]
- Pijlido. Fernandez: Angel. *Espnnolcs* sin patria y Ja raza seifardi. [1910.]

Q.

- [Quesnel, Pasquier]: Abrégé de hi morale de l'évangile. [1713.]
 —, Divers abus et nullité« du décret de Rome du 4 octobre 17D7. [1712.]
 —, Avis sincères aux catholiques des provinces-unie«. 11707-1
 —, Causa arnaldina. [1699.]
 —, Entretiens sur^l le décret de Rome. L1710.]
 —, L'Etat présent de la faculté de théologie de Louvain. [1702.]
 —, Histoire des religieux de la compagnie de Jésus. [1750.]
 —, S. Leo Magnus: Opera. L1676.]
 —, Lettre d'un aJbbé a un prélat de la cour de Rouie. [1702.]
 —, Lettre d'un évêque à un évêque. L1704.]
 —, La Paix de Clément IX. [1707.]
 —, Le nouveau testament en françois. [1713.] (XL Kelemen Br. á.)
 —, L. Du Manoir, Défense des deux brefs. [1703.]
 —, L. Gerimau: Défense de l'église romaine, [1703.]
 —, L. Crier y: Apologie historique des deux censures de Lo.uv;ain et de Douay. [1697.] (Javitásig.)
 —, L. Philirenus, Christianus: Cleri catholici per foederatuni Belgium et archiepiiscopi sebasteni religio vindicata. [1707.] (XL Kelemen Br. á.)
 Question (la) de Loigny au 28 février 1890; nécessité pour tous d'un appel à sa sainteté Léon XIII. [1890.]
 Questions (les) de Zapata, traduites par le sieur Tamponét, docteur de Sorbonne. [1771.] (Szerző: Voltaire.)
 Questions sur la tolérance où l'on examine, si les miaxiimes de la persécution ne sont pas contraires au droit dos gens, à la religion, à la morale; à l'intérêt des souverains et du elergé. [1759.] (Szerző: Jacques Tailhié, et Gabriel-Nicolas Moulrot.)
 Quiévreux, Camille: Le paganisme au XIXc siècle. [1901.]
 Quinet, Edgar: Ahasvérus. [1835.]
 —, Le génie des religions. [1844.]
 —, Allemagne et Italie; philosophie et poésie. [1848.]
 —, La révolution. [1866.]
 —, L. Féréal, V. de: Mystères de l'inquisition. [1850.]

R.

- [Racine, Boniaventure]: L. Abrégé de l'histoire ecclésiastique.
 Ragrigues, José Maria: A faculdado de theologia e as doctrluas que ella ensina. [1890.]
 Raison (la) par alphabet. L'A, B, C, dix-sept dialogues traduits de l'anglais. [1776.] (Szerző: Voltaire.)
 Ralph: Candide, ou l'optimisme traduit de l'allemand. [1762.] (Álnév. Szerző: Voltaire.)
 Ralph, Emmanuel: Mémoires de Candide sur liberté de la presse, la paix générale, les fondemens de l'ordre social et d'autres bagatelles; ouvrage traduit de l'allemand, i 1804.] (Szerző: Isoard, Jean-Baptiste-Claude Delisle de Sales.)

- Kanalli, Ferdinando): Epistole di Francesco Petrarca recate in italiano. [1836.]
- *—, Delia, p'ist'ura religiosa, dialogo da servire di confutazione al misticismo e idealism» odierio. [1844.] (Javitásig.)
- , Le istorie italiane dal 1846 al 1853. [1855.]
- Ranke, Leopold: Die yömiischen Päpste, ihre Kirche und ihr (Staat im sechzenten und siebzehnten Jahrhundert. [1841.]
- Raposo, Amrico: Névrose mystioa. Apireoiacoe sohre a origem do culto pr est ado ao coração de Jesus. [1895.]
- Rathschluss (über den) Gottes mit der Menschheit und der Erde. 11855.] (Szerző: Johannes Evangelist Lutz.)
- Rautenstrauch, Johann: Vorstellung an s. Heiligkeit Pius VI. aus dem Manuscript des verstorbenen Herrn Delaurier. [1795.]
- Raynaudus, Theophilus: Error populáris, de communione pro mortuis. [1646.] Javitott kiadása szabad.
- , De martyrio per pestem... [1646.] Javitott kiadása szabad.
- , Erotemata de malis ac bonis libris... [1659.] Javitott kiadása szabad.
- , Operum tomus XX. [1671.] Két rész belőle: Hipparchus és *a-jzo; e:pa* saibaib.
- , Dissertatio, (A. S. C.) pro Fiisuare.
- , Emonerius, Stephanus. Splendor veritatis morális.
- , Quintinus, Leodegardus. Theoiogia antiqua de vera martyrii notione.
- , Iiiviere, A. Calvinismus bestiarum religio.
- , 'Vialle clausa, Petrus. De immunitate authorum cyriacorum a censura.
- Reali, Eusebio: Delia libertà di ooscienza nelle sue attinenzo eo potere temporale de' papi. [1861.]
- , La chiesa e l'Italia. [1863.]
- Rechberger, Georg: Handbuch des oesterreichischen Kirchenrechts. 11820. |
- Rechtfertigung der gemischten Ehen zwischen Katholiken und Protestanten in statistisch-kirchlich- und moralischer Hinsicht von einem katholischen Geistlichen, mit einer Vorrede von Herrn Dr. Leander van Ess. [1821.] (Szerző: Johann Christian iMulter.)
- Recueil de diverses pièces sur la philosophie, la religion naturelle, l'histoire, les mathématiques etc. par mrs. Leibnitz, Clarke, Newton et autres auteurs célèbres. [1742.]
- Recueil de diverses pièces concernant le quiétisme et les quiétistes, ou Molinos, ses sentimens et ses disciples. [1692.]
- Reflexionen eines Schweizers über die Frage: Ob es der catholiselu'n Eidgenossenschaft nicht zuträglich wäre, die regulären Orden gänzlich aufzuheben oder wenigstens einzuschränken? [1769-1 (Szerző: Johann Conrad Heidegger.)
- Réflexions impartiales sur les évangiles suivis d'un essai sur l'apocalypse, imprimé sur un manuscrit du célèbre mr. Abauzit. [1774.] (Szerző: Jean-Baptiste de Mirabaud.)
- Reghellini, M.: Examen du mosaïsme et du christianisme. 11836.

- [Reghellini, M.]: Esprit du dogme de la franche-maçonnerie. [1839.]
 —, La maçonnerie considérée comme le résultat des religions égyptienne, juive et chrétienne[^]. [1836.]
 Réglas, Paul de: Jésus de Nazareth au point de vue historique, scientifique et social. [1892.]
 Reichel, Wenzel, Joseph: Ist die Lehre von der Unfehlbarkeit des römischen Papstes katholisch? Eine Frage gestellt und beantwortet im Namen des hierüber noch nicht gehörten katholischen Volkes. [1871.]
 Reinkens, Joseph Hubert: Über Einheit der katholischen Kirche; einigo Studien. [1877.]
 —, Ist an die Stelle Christi für uns der Papst getreten? Eine Rede gehalten zu Würzburg. [1877.]
 Religieuse (la) par l'abbé*** auteur du Maudit. [1864.] (Szerző: Jean-Hippolyte Miction.)
 Religio liassegna di storia, délie religioni. [1921.]
 Religion (la) défendue contre les préjugés et la superstition. [1814.] (Szerző: Louis-Philibert Mache.)
 Religion saint-simonienne aux artistes ... [1835.]
 Renan, Ernest: Le livre de Job traduit de l'hébreu; étude sur l'âge et le characters du poëme. [1859.]
 —, Averroès et l'averroïsme; essai historique. [1859.]
 —, Études d'histoire religieuse. [1859.]
 —, Histoire générale et système comparé des langues sémitiques. [1859.]
 —, De l'origine du langage. [1859.]
 —, Le cantique des cantiques, traduit de l'hébreu avec une étude sur le plan, l'âge* et le caractere du poëme. [1860.]
 —, Vie de Jésus. [1863.]
 —, Les apôtres. [1866.]
 —, Saint Paul. [1869.]
 —, Questions «on temp» rain es. [1869.]
 —, Les évangiles et la seconde génération chrétienne. [1877.]
 —, L'antéchrist, [1881.]
 —, L'église chrétienne. [1881.]
 —, Marc-Aurèle et la fin du monde antique. [1882.]
 —, L'Ecclésiaste traduit de l'hébreu avec une étude sur l'âge et le caractère du livre. [1882.]
 —, Nouvelles études d'histoire religieuse. [1884.]
 —, Souvenirs d'enfance et de jeunesse. [1892.]
 —, Feuilles détachées faisant suite aux souvenirs d'enfance et de jeunesse, [1892.]
 —, Histoire de peuple d'Israël. [1894.]
 Renier, Léon: Encyclopédie moderne. [1854.]
 Renouf, Peter Le Page: The condonation of pope Honovius. [1868.]
 Renzetti, Luigi: Lotte umane; romanzo di vita russa. [1913.]
 Response au p. Annat, provincial des jésuites touchant les cinq propositions attribuées à m. l'évesque d'Ipre divisée en deux parties. [1654.] (Szerző: Antoine Arnauld [lin].)

- Response à la lettre d'une personne de condition, touchant les règles de la conduite des saints pères dans la composition de leurs ouvrages pour la deffense des vérites combattues ou de l'innocence calomniée du 20 de mars 1654. L1095.] (Szerző: Antoine Arnauld [fiú].)
- Rettorica (la) délie puttane. L. Palliavieino.
[Keusch Fr. Heinrich] L. Unfehlbarkeits-Dekret (das) von 18. Juli 1870.
- Reuss, Édouard: La bible; traduction nouvelle ave'c introductions et comiruentaieis. L1879.]
- Réveillaud, Eugénie: La question religieuse et la Solution protestante. [1878.]
- Revue spirite, journal d'études psychologiques publié sous la direction de m. Allan Kardec. [18G4.]
- Revue spiritualiste, journal mensuel rédigé par une société de spiritalistes et publié par Z.—J. Pierart. [18ti4.]
- *Reyberger, Antonius Carolus: Institutiones ethicae christianae, sen theologiae morális usibus acadeniicis accomodates. [1820.], (Javitásig.)
- Reynaud, Jaai: Philosophie religieuse; terre et ciel. [1865.]
- Rituale (katholisches) herausgegeben nach den Beschlüssen,, der beiden ersten Synoden der Altkatholiken des deutscheu Reiches. [1876.]
- Rivet, André: Minden munkája. [1757.]
- Rivista di scienza della religioni. [1916.]
- Rivista, storico-critica delle scienze teologiche; pubblicazioue raeasüe. [1910.]
- Rivista tomeistrale di studi filosofici o religiosi. [1921.]
- Roca: Le Ohrist, le papie et la démocratie. [1888.]
- , La crise fatale et le salut ide l'Europfe; étude critique sur les missions de Saint-Jves. [1888.]
- , La fin de l'ancien monde, les nouveaux cieux et la nouvelle trije. [1888.]
- Rocaberti, Hipolitia: 13 aszketikus munkája. [1688—1695.]
- Rodrigues, Hippolyte: Les trois filles de la bible. [1877.]
- , Histoire des premiers chrétiens. [1877.]
- , Les seconds chrétiens. [1877.]
- , La Justice de "Dieu, introduction à l'histoire des judéo-chrétiens. [1877.]
- , Les origines« du sermon de la, montagne. [1877.]
- Rodrigues Lente José Miaria: A sagrada congTegiacao do concilio e os direitos do senhor bispo Coude sobre a universidade de Coimbra; nova edição de uni documento recente, precedida de algumas considerações. [1890.]
- Rohling, August: Der Zukunftsstaat; ein Trostbühlein. [1897.]
- Roma e ritalia e la realtà delle cose; pensieri di un prelato italiano; opuscolo estratto daMa llassegna nazionale, an. XT. vol vol. XL VI. Firenze, 1 niarzo 1889. [1889.] (Szerző: Gereniia Bonomelli.)

- Romae ruina fimalis anno Dom. 1666. [1668.]
- Korne (la) des papes, son origine, ses phases successives ses moeurs intimes, son gouvernement, son système administratif; par Tinancien membre de la Constituante romaine; traduction de l'ouvrage italien inédit, 11860.) (Szerző: Luigi Pianciani.)
- Roques, Eugène: Aimer et souffrir, ou vie de la r. m. Sainte-Thérèse de Jésus, abbess e du monastère de Sainte-Claire (de Lavaur), écrite par elle-même, mise en ordre et annotée'. Appendice sur la vie et la mort de m. l'abbé Roques. 11893. |
- Roscoe, William: The life and pontificate of Leo the tenth. [1825.]
—, Vita e pontificato di Leone X tnaidotta. e eorredata di annotazioni e di alcuni documenti! in edit i dal conte Luigi Bossi. [1825. |
- Rosiselli, Anima: La schiavitù delle donife; nierai oria per pubblica istruzione. [1817.]
- Rosmini-Serbatì, Antonio: La costituzione secondo la giustizia sociale cou un' appendice sul' unità d'Italia. [1849.]
—, Delle cinque piaghe della chiesa, trattato dedicato al clero cattolico con appendice di due lettere sulla elezione de' vescovi a clero e popolo. [1849.]
- Rosmini (il nuovo); periodico scientifico-letterario. [1890.]
- Ross (Rosse), Alexander: A view of all the religions in the world. [1675.]
- Rossetti, Gabriele: Disquisizioni sullo spirito antipapale, che produsse la riforma e sulla segreta influenza, che esercitò nella Letteratura d'Europa e specialmente d'Italia. [1833.]
—, Iddio e l'uomo; salterio. [1837.]
—, Roma verso la meta del secolo decimonono; considerazioni. [1846.]
—, Il veggente in solitudine; poema polimetro. [1846.]
- Rousseau, Jean-Jacques: Emile, ou de l'éducation. [1762.]
—, Du contract social, ou principes du droit politique. [1766.]
—, Lettre à Christophe de Beaumont archevêque de Paris [18 novembre 1762]. [1766.]
—, Lettres écrites de la montagne.]1767.[
—, Julie ou la nouvelle Héloïse; lettres de deux amans, habi tan s d'une petite ville au pied des Alpes. [1806.]
- Royko, Caspar: Geschichte der grossen allgemeinen Kirchenversammlung zu Kostniz. [1783.]
- Ruckgaber, Aemil: Die Irrlehre des Honorius und das Vatican is che Décret über die päpstliche Unfehlbarkeit; ein Versuch zur Verständigung. [1871.]
- Russo, Fortunato: La curia romana nella sua organizzazione e nel suo completo funzionamento a da tare del 3 nov. 1908; diritto e psicologia, [1909.]
- Russo, Vincenzo Pensieri politici [1820.]

- Salbatier, Paul: Vie de s. François d'Assise. [1894.]
- Sacy, L. Le Maistre de Sacy, Louis-Isaac
- Sainjore, de: Bibliothèque critique ou recueil de diverses pièces critiques« publiées par mr. de Salnjore qui y a ajouté quelques notes. 1.1713.] (Szerző: Richard Simon.)
- Saint-Aubin, Horac« de. (Álnév. Szerző: Honoré de Balzac.)
- Saint-Beuve, Charles-Augustin: Port-Koyal. [1845.]
- Sainte-Foy, Flore de: Le miroir de la piété chrétienne, où l'on considère avec des réflexions morales l'enchaînement des vérités catholiques de la prédestination et de la grâce de Dieu, et leur alliance avec la liberté de la créature. [1678.] (Álnév. Szerző: Gabriel Gerberon.)
- , Suite du miroir de la piété chrétienne. [1678.] (Álnév. Szerző: Gabriel Gerberon.)
- Saint-Simon, Claude-Henri: L. Enfantin, Barthélemy-Prospér: Science " de l'homme. [1859.]
- Saintyves, P.: Le miracle et la critique historique. [1908.] (Álnév.)
- , Le miracle et la critique scientifique. [1908.]
- , La réforme intellectuelle du clergé et la liberté d'enseignement. [1908.]
- >, Les saints, successeurs des dieux. [1908.]
- iSalaJ, L. Ecclesiastico (I') in solitudine.
- Saldanha Marinho, Joaquim: Gaigianelli, a egregia e o estado. [1876.]
- Salette (la) L'apparicion de la Très Sainte Vierge. [1923.]
- Saltzman, Alphons: Les remèdes divins pour l'âme et le corps. [1915.]
- Salvador, Joseph: Histoire des institutions de Moïse et du peuple hébreu. [1829.]
- <, Jésus-Christ et sa doctrine; histoire de la naissance de l'église, de son organisation et de ses progrès pendant le premier siècle. [1839.]
- Salvatorelli, L.: La Biblbia. Introduzion© ail' antico e al miovo Testamento. [1916.] (Munkatárs: Hiihu, E.)
- Saloni, Antonio: Appell o al clero italiano. [1860.]
- , Mali délia chiesa e rimedi; analisi e proposte. [1864.]
- *Sanchez, Ioanities: Selectae et practicae disputationes de rebus in administratione sacramentorum praesertim eucharistiae otpoenitentiae passim occurrentibus. [1642.] (Javitásig.)
- Sand, George: Minden szerelmes regénye. [1863.] (Álnév. Szerző: Amantine-Lucile-Aurore Dudevant.)
- Sandrini, Giuseppe: Saggio di lettere giovanili ad uso de'lle scuole popolari. [1860.]
- Sangue (del) saeratissimo dii Maria; studii per ottenere la festività del medesimo. [1875.] (Szerző: Carlo Paoletti.)
- Sanguin, Andreas: Factum circa propositiones libri cui titulus: Le miroir de la piété chrétienne par Flore de Sainte-Foy. [1679-] (Álnév. Szerző: Gabriel Gerberon.)
- Santo-Domingo: Cardinale, Bischöfe und Priester als Liebes-A'ben-

- teurer durch Coelibatgebot und jesuitische Grundsätze historisch geschildert; aus dem französischen. [1833.] (Álnév.)
- Sanz Boronát. P. Elementos ide Logica. — Elementos de Psicologia. — Elementos de Ética cdenitilia. [1922.]
- Sanz del Rio, Julian: C. Cr. Krause; ideal de la luunamdad para la vida., con introducion y comentarios. [1865.]
- , Cartas inM'.ias publicadas por Manuel de la Re villa. [1876.]
- Sanz y Sanz, Antonio: Daniel, o sea la proximidad del un del siglo y principio del reino universal de Jesueristo. [1861.]
- Sarpi, Paolo: História sopra 11 heMefioii ecelesiastici. [1676.]
- , Lettere ital June scr.itte al signor Dell' Isola Groslot. [1677.]
- , Scelte letter« inédite. [1837.]
- iScarpi, Paolo]: L. História particolare d'elle cose passate tra Paolo V e la rep'Uiblica di Venetia. [1625.]
- , L. Soave Pietro: História del coneilio trident iuo. [1619.]
- , L. »Sarpi, Petrus: De iure asylorum. [1623.]
- Sarpi, Petrus: De iure asylorum liber singula ris. [1623.] (Álnév. Szerző: Paolo Sar'pi.)
- Sartori, A.: Leitfaden der christlichen Religions- und Kirchengeschichte zum Gebrauche für katholische Schüler an höherem Bürgerschulen und Gymnasien, liehst einem Anhang: Abriss der christlichen kirchlichen Archäologie. [1843.]
- Sani et David, hyperdrame d'après l'au-glals intitulé: The man after God's own heart. [1765.] (Szerző: Voltaire.)
- Savarese, Giovanni Battista: La scomuica di un' idea; risyosta al cardinal vieario di Roma. [1884.]
- Savonarola, Girolamo: Opuscoli inediti. [1837.] (Kiadó: Niccolò Tóalmásé o.)
- iSayn-Wittgenstein, Caroline-Elisabeth] L. Causes intérieures de la faiblesse extérieure de l'église en 1870. [1879.]
- *Sealiger, Joseph: Epistolae omnes quae reperiri potuerunt, mine primum collectae ac editae. [1633.] (Javitásig.)
- Searamelli, Giovanni Battista: Vita di su or Maria Crocilissa Satellico. [1769.] (Az 1819-iki római kiadás szabad.)
- ÎScharpff, Franz Anton vonj, L. Sincerus, Vincent! us: Ehrerbietige Vorstellung und Bitte au den hochwürdigsten Episcopal in Preussen. [1874.]
- Sehaumburg, Ioamves Godofridus, L. Pufendorf, Samuel von; De statu imperii germnuici. [1753.]
- Sahell, Herman: Katholische Dogmatik in sechs Büchern. [1898.]
- , Der Kathollcismus als Prineip des Forschritts. [1898.]
- , Die göttliche Wahrheit des Christentums in vier Büchern. [1898.]
- , Die neue Zeit und der alte Glaube; eine culturgeschichtliche Studie. [1898.]
- Schimmer, Carl August: Kaiser Joseph der zweite. [1854.]
- Schiögl, Xivard: Die heiligen Schriften des Neuen Bundes: aus dem Urtext übersetzt mit Erläuterungen und einer Einführung. [1921.]
- , Die heiligen Schriften des Alten Bundes. Erster Band. [1922.]

- Schlussemburgus, Conradus. Minden munkája. [1619.]
- Sehined, Georges-Louis: Principes de la législation universelle. [1827.]
(Javitásig.)
- Schneider, Fulgionis: Katechetischer Unterricht in den allgemeinsten Grundsätzen des praktischen Christenthums. [1791.]
- Schobinger, Claudius: Der schlimme Aheymst Pater Rudolf J. Gassier t von Schweltz Capuzner wegen Steiner dreyfachtein Gap ell ischtrifftmässig erforschet. 11701.]
- Scholl, Auirélien: Le procès de Jésus-Christ, [1878.]
- Schrant, Johan Maria: liet levem van Jeans Ghristus; eem geschenk aau de jongd. [1825.]
- Schreiben eines; oesterreichischen Pfarrers über die Toleranz nach den Grundsätzen der katholischen Kirche, [1783.] (Szerző: Marcus Aautom Wittola.)
- Schritt (der erste) zur künftigen Vereinigung der katholischen und der evangelischen Kirche, gewaget von einem Mönche P. F. K. in W. [1783.] dSzerző: Beda Mayr.)
- Schulte, Johann Friedrich von: Die Macht der römischen Päpste über Fürsten, Länder, Völker und Individuen. [1871.]
- , Denkschrift über das Verhältniss des Staates zu den Sätzen der päpstlichen Constitution vom 18. Juli 1870. [1871.]
- , Die Stellung der Concilien, Päpste und Bischöfe von historischen und canonistischen Standpunkte und die päpstliche Constitution vom 18. Juli 1870; mit dem Quellenhelegen. [1871.]
- , Der Cölibatszwang und dessen Aufhebung. [1876.]
- , Le pouvoir des papes depuis la proclamation du dogme de l'Infaillibilité; traduit par É. Patru. [1678.]
- Sehurmann, Anna Maria a: Opuscula hebraea, graeca, latina, italica, prosaica et metrica. [1678.]
- Schwelle', Friedrich Karl Albert: Geschichte der Philosophie im Umriss; ein Leitfaden zur Übersicht. [1855.]
- Schweykart, Johann: Mittheilungem des heiligen Erzengels Raphael im Jahre 1855 durch den Mund der Crescentia Wolf im Rapport mit den Mittheilungen seliger Geister durch die Hand der Maria Kahlhammer. [1856.]
- Schwind, Carl Franz: Über die ältesten heiligen semitischen Denkmäler; eine Abhandlung unsrer theologischem Routine entgegen. [1795.]
- , Die Pabsto in ihrer Blosse; ein Auszug ans der Parallele zwischen dem Leben Jesu und dem Lehen derer, die seine erstem. Nachfolger sein sollten, vorgestellt am Ostermontag in der Kathedralkirche zu Strassburg. [1795.]
- Science (la vraie) des écritures ou les erreurs de la scolastique et l'enseignement officiel le l'église sur le vrai sens de la bible; par X. [1911.]
- Scultetus, Abrahamus: Minden munkája. [1757.]
- Segretario (il) galante, ovvero raccolta di lettere amorcée coU'aggiunta de' brani di corrispondenza di due infelici amanti e loro tragica fine. [1853.]

- Segreti (li) di stato de i principi dell'Europa, rivelati da vari confessori politici. [1671.] (Szerző: Gregorio Leti.)
- Séгур, Louis-Gaston de: La piété et la vie intérieure. Jésus vivant en nous. [1869.]
- Séгур, Louis-Philippe de: Histoire du Bas-Empire. [1823.]
—, Histoire romaine. [1824.]
- *—, Galerie morale et politique. [1826.] (Javitásig.)
- Sempere, Juan: Historia de las renias eclesiasticas de Es p ana. L1822.]
- Senancour, Etienne Pivert de: De l'amour selon les lois premières et selon les convenances des sociétés modernes. [1838.]
- Sens (le bon), ou idées naturelles opposées aux idées surnaturelles. [1775.] (Szerző: Paul Thyrfy D'Holbach.)
- Sentiments d'un philosophe sur la scholastique en général et sur saint Thomas en particulier. [In ephemeride: Nouvelles annales de philosophie catholique, Garche 1891.] [1894.] (Szerző: Hilaire de Paris.)
- Sermon des cinquante, MDOCXLIX; on l'attribue à niii*. Du Martaine ou Du Marsay, d'autres à La Mettrie, mais il est d'un grand prince très instruit. [1765.] (Szerző: Voltaire.)
- Servo (il) moro, i-acconto autentico ed interessante diviso in tre parti. [1825.]
- Settembrini, Luigi: Lezioni di letteratura italiana dettate nell'uni versità di Napoli. [1868.]
- Seymour, Michael Hobert: A pilgrimage to Rome. [1851.]
- Siciliani, Pietro: Su rinsegnamento religioso ai bambini secondo i dettami della filosofia seintifica. [1881.]
- , La scienza nell' educazione. [1881.]
- , La critica nella filosofia zoologica del XIX secolo; dialoghi. [1882.]
- , Prolegomeni alla moderna psicogenia. [1882.]
- , Della psicogenia moderna in servizio degli studi biologici, storici e sociali; terza edizione ampliata con prefazione di Jules Soury. [1882.]
- , Sul rinnovamento della filosofia positiva in Italia. [1882.]
- , Socialismo, darwinismo e sociologia moderna; seconda edizione accresciuta d'un nuovo lavoro: Le questioni contemporanee. [1882.]
- Siciliani, Pietro, e Bonelli, G.: Teorie sociali e socialismo; conversazione epistolare. [1882.]
- Siegerster) des Lichts über die Finsternis in der katholischen Kirche Schlesiens; ein interessantes Aetenstück. [1827.]
- Sifflet, Pierre: Cours lucide et raisonné de doctrine chrétienne. [1903.]
- Signor (al) canonico Girolamo de Gregorj vicario generale capitolare sostituto; [1849.] (Szerző: Cristoforo Bouavino.)
- Siguier, Auguste: Christ et peuple. [1836.]
- Silvagni, David: La corte e la società romana nei secoli XVIII e XIX. [1885.]
- Simon, Jules: La religion naturelle. [1857.]

- Simon, Richard: Histoire critique du vieux testament. [1682.]
 —, Opuscula critica adversus Isaacum Vossium. L1687.]
 —, Histoire critique du texte du nouveau testament. [1693.]
 —, Histoire critique des versions du nouveau testament. [1693.]
 [Simon, Richard]: Le nouveau Testament de nôtre seigneur Jésus-Christ traduit sur l'ancienne édition latine. L1703.]
 —, L. Bolleville, le Prieur de: Réponse. [1687.]
 —, L. Costa, Jérôme a: Histoire de l'origine et du progrès des revenus ecclésiastiques. [1692.]
 —, L. Le Camus, Hieronymus: Iudicium. [1692.]
 —, L. Moni, de: Histoire critique de la création. [1685.]
 —, L. Sainjore, de: Bibliothèque critique. [1713.]
- Sincerus, Vincenius: Ehrerbietige Vorstellung und Bitte an den boichwürdigsten Episcopat in Preussen; ein Wort zur Verständigung. (Álnév. Szerző: Franz Anton von Scharpff.)
 Singularités (les) de la nature par un académicien de Londres, de Boulogne, de Pétersbourg, de Berlin etc. [1770.] (Szerző: Voltaire.)
 Sismondi, Jean-Charles-Léonard Simonde de: Histoire des républiques italiennes du moyen âge. [1817.]
 Smyth-Vaudry, Telesphor: The Christ-founded order of the secular priesthood. [1909.]
 Soave, Pietro: História del concilio tridentino. [1619.] (Álnév. Szerző: Paolo Sarpi.)
 *Soldini, Franciscus: De anima brutorum commentaria. [1784.] (Javításig.)
 Soler, Frederich: Judas de Keriot; poéma dramátich. [1890.]
 Soulié, Frédéric: Minden szerelmes regénye. [1861.]
 Soury, Jules: Jésus et les évangiles. [1878.]
 Spanhemius, Fridricus senior: Minden munkája. [1757.]
 Spanhemius, Fridericus iunior: Minden munkája. [1757.]
 Spaventa, Bertrando: Minden bölcséleti munkája. [1876.]
 Spinoza, Benedictus de: Halála után kiadott munkái. [1690.]
 —, L. Kalb, J. A.: Theologisch-politische Abhandlungen.
 [Spinoza, Benedictus de]: L. Traetatus theologico-politicus. [1679.]
 Spörlein, I.: Theologische Einwendung gegen die scholastisch-philosophische Lehre vom Menschen im Entwurf vorgelegt. [1868.]
 [Spreng, Johann Jakob]: L. Abhandlungen von dem Ursprünge und Altertum der Stadt Basel. [1761.]
 Stap, A.: Études historiques et critiques sur les origines du christianisme. [1866.]
 [Stapf, Franz]: L. Katechismus der christkatholischen Religion. [1825.]
 Stattler, Benedictus: Demonstratio catholica, si ve ecclesiae catholicae sub ratione societatis legalis inaequalis genuinum systema. [1796.]
 —, Epistola paraenetica ad Carolum Fridericum Bahrdt. [1797.]
 —, De locis theologicis. [1797.]
 —, Theologia Christiana theoretica. [1797.]

- [Stattkr, Benedictus]: L. Aktenstücke (authentische). [1797.]
- Stetes, Jules: Instruction morale et civique. L'homme. — Le citoyen. À l'usage de L'enseignement primaire. [1882.]
- Stefanoni, Luig-i: Storia eritica délia superstizione. [1869.]
- , La scienza délia ragione. [1870.]
- Stellung (die) des römischen Stuhls gegenüber dem Geiste des neunzehnten Jahrhunderts oder Betrachtungen über seine neuesten Hirtenbriefe. [1833.] (Szerzö: Ignaz Heinrich von Wessenberg. XVI. Gergely Br. á.)
- Stendhal, Henri Beyle de: Minden szerelmes regénye. [1864.]
- [Sterne, Laurence], L. Yorick: A sentimental journey. [1819.]
- Storia della chiesa per un vecchio cattolico italiano. [1876.] (Szerzö: Luigi Anelli.)
- Storia della inquisizione, ossia le crudeltà gesuitiche svelate al popolo italiano. [1850.] (Szerzö: V. d. Féréal.)
- Storia della prostituzione desunta dalle opere di Parent, Duchatelet, Dufour, Lacroix, Rabuteaux, Lecomr, Tax il, Flaix ed altri celebri autori. [1893.]
- Strauss, David Friedrich: Bas Leben Jesu, kritisch bearbeitet. [1838.]
- Strocchi, Tito: La famiglia di Maria; bozzetto sociale. [1870.]
- Stroud, William: Treatise on the physical cause of the death of Christ. [1878.]
- Studien (die theologischen) in Österreich und ihre Reform. [1873.] (Szerzö: Joseph Augustin Ginzel.)
- Standen der Andacht zur Beförderung wahren Christenthums und häuslicher Gottesverehrung. [1820.] (Szerzö: Heinrich Zschokke.)
- Stunden (neue) der Andacht zur Beförderung wahrer Religiosität. [1857.] (Szerzö: Heribert Ran.)
- [Subefrick, Mme de], Féréal, V. de: M'ystères de l'inquisition. [1850.]
- , Storia della inquisizione. [1850.]
- Sue, Bug'ène: Minden szerelmes regénye. [1852.]
- Suffragia (tredecim theologorum ad examinandas quinque propositiones ab Innocentio X selectorum) sen ut appellanti vota summo pontifici se riprobanda tradita. [1657.] (Szerzö: Pierre Xicole.)
- Sultanini, Baltassar: Il nuovo parlatorio délie monache. [1672.] (Szerzö: Gregorio Leiti.)
- Supplemento alla nuova enciclopedia popolare, ovvero dizionario generale di scienze, lettere, arti, storia, geografia etc. [1851.]
- [Surin, Jean Joseph]: Catéchisme spirituel contenant les principaux moyens d'arriver à la perfection par I. D. S. F. P. [1695.]
- Swedenborgius, Emanuel: Principia rerum naturalium sive novorum tentaminum phaenomena mundi elementaris philosophice explicandi. [1738.]
- Swinden, Tobias: An enquiry into the nature and place of hell. [1743.]
- Système social ou principes naturels de la morale et de la politique avec un examen de l'influence du gouvernement sur les moeurs. [1775.] (Szerzö: Paul Thyry D'Holbach.)

T.

- Tabaraud, Mathieu Mathurin: Essai historique et critique sur l'institution canonique des évêques. [1821.]
- Tabarrinî, Marco, L. Cadorna, Carlo: Religione, diritto, libertà. [1893.]
- Tailhié, Jacques]: L. Essai sur la tolérance. [1761.]
- , Histoire des entreprises du clergé. [1768.]
- , Questions sur la tolérance. [1759.]
- Taine, Hippolyte-Adolphe: Histoire de la littérature anglaise. [1866.]
- Tamassia, Giovanni: Specchio della storia moderna europea in continuazione del quadro delle rivoluzioni dell' Europa del signor Koch; prima traduzione italiana. [1838.] (Javitásig.)
- Tamburini, Petrus: Praelectionum [Ticini 1783-1788 editarum Volumina quatuor:] de institutione Christiana et de sacramentis; de ultimo hominis fine, deque virtutibus theologicis ac cardinalibus; de ethica Christiana. [1790.]
- , Do summa catholica de gratia Christi doctrinae praestantia. [1790.]
- , De fontibus sacrae theologiae, deque constitutione et indole ecclesiae christianae eiusque regimine. [1796.]
- , Praelectiones, quas habuit in academia ticinensi. 11796.]
- , Introduction à l'étude de la philosophie morale (sette volumi, Pavia 1803—1812.) [1819.]
- , Saggio di alcune poesie composte oltre Pottantesino anno dell'età sua. [18-25.]
- , Praelectiones de ecclesia Oh visiti, quas habuit in academia ticinensi [Opus postumum]. [1847.]
- Tambrini, Pietro]: Analisi del libro delle proscrizioni. 1786.]
- , Vera idea della santa sede. (1786.)
- , Letture d'un leigo piacentino. [1789.]
- , Letture teologico-politiche. 1797.]
- , Osservazioni di un teologo ad un conte. [1790.]
- , Riflessioni del teologo piacentino. 11787.]
- , Il burzio, il rate. Kisposta ai diuolbi propositi. [1791.]
- Tamponét: Les questions de Zapata, traduites sur le sieur Tamponét, docteur de Sorbonne. [1771.] (Álnév. Szerző: Voltaire.)
- , L. Am abed: Les lettres, [1779.]
- Ten Hompel, Adolph: Uditore Heiner und der Antimodernsteineid. Grenzfragen: Erstes Heft. [1911.]
- Tennemann, Wilhelm Gottlieb: Grundriß der Geschichte der Philosophie. [1845.]
- Testament de Jean Meslier. [1765.] (Szerző: Voltaire.)
- Testament (le nouveau) de notre Seigneur Jésus-Christ, trad--it sur l'ancienne édition latine, avec des remarques littérales et critiques sur les principales difficultés; Trévoux. [1703.] (Szerző: Richard Simon.)
- Testament (le nouveau) en français avec des réflexions morales sur chaque verset. [1713.] (Szerző: Pasquier Quesnel; XL Kelemen Er. á.)

- Testament O) neuv de Nossëgnour Gesu-Crist tradout in lingua piemonteisa. [1840.]
- Testory, L.: L'empire et le clergé mexicain. [1865.]
- Theiner, Anton: Die Tefomiatrisehen Bestrebungen in der katholischen Kirche; ein Sendschreiben. [1845.]
- Theiner, Johann Aniton, und Theiner, Augustin: Die Einführung der erzwungenen Ehelosigkeit bei den christlichen Geistlichem und ihre Folgen. Ein Beitrag austr 'KircÄeiigesehichte. [1829.]
- Theiner, Johann Anton]: L. Kirche (die katholische). [1830.]
- Thesen (45) zur iGeweriksehaits-Enzyklika „Singulari qniadam” von Ghibellinus und Germanieus. Seiner Eminenz dem. Herrn Kardinal Kopep, und «einer Excellens dem Herrn Kultusminister Trott zu Sola, ehrerbietigst angeeignet [1913.]
- Thoines, Anglus ex Albiis East-Saxoimm. L. White Tomas. Minden munkaija. [1663.]
- Thomas, Kempisius: De imitando Christo, interprète Sebastiano Gasitellione. [1723.]
- Thorey, J.-C: Kapports merveilleux de Mine Caniiianille B... avec le monde surnaturel. [1867.]
- Thürmer, Josepöh Alois: Die Philosophie ohne Schleier, allen die ihr gern ins Ange 'blickten.; mit einer Erklärung der Kunstwörter. [1854.]
- Tiare (plus de)! Par un catholique. [1850.]
- Tiberghien, Guillaume: Essai théorique et historique sur la génération des connaissances humaines dans ses rapports avec la morale, la politique et la religion. [1845.1
- , Les commandements de l'humanité, ou la vie morale sous forme de catéchisme populaire d'après Kranse. [1880.]
- , Éléments de morale universelle à l'usage des* écoles laïques. [1880.]
- , Eiinseignement et philosophie. Mission de la philosophie à notre époque. Doctrine de Krause. Le positivisme et la méthode d'observation. La théologie et l'origine du langage. Études sur renseignement obligatoire. L'école et l'état dans la société idéale. L'atmosphère religieuse des écoles. [1881.]
- , Psychologie élémentaire. La science de l'âme dans les limites de l'observation. [1881.]
- Tofet-oy, Dmitry: Le catholicisme romain en Russie; études historiques [1866.]
- Toinasi, Tommaso: La vita del duca Valentino. [1656.] (Álnév. Szerző: Gregorio Leti.)
- Tommaso, Niccolò: Stndii filosofici. [1842.1
- , Roma e il mondó. [1852.]
- ITommaso, Niceolò], Savonarola, Girolamo: Opuscoli inediti. [1837.]
- Tommasi, M.: H magnetismo animale; saggio seientifico. [1851.]
- Toscanelli, Ginsepe: Religion« e patria osteggiate dal papa; l'Italia si deve difendere. [1890.]
- Tractatus theologico-politieux, continuusns disserta tiones aliquot, qui bus ostenditur liberitatem philosophandi non tantum salva pietate et reipublicae pace posse concedi, sed eandem nisi cum

- pa (je reipublicae ipsaque pietate tolli non posse. [1679.] (Szerző: Beiiedietus de Spinoza.)
- Traité des droits de l'état et du prince sur les biens possédés par le clergé, i 1756.] (Szerző: Étienne Miguot.)
- Traité de la puissance ecclésiastique et temporelle. [1708.] (Szerző: Louis Elues Dupin. XI. Kelemen Br. á.)
- Traité sur la tolérance. [1766.] (Szerző: Voltaire.)
- Traité (histoalquo des excommunications, dans lequel om expose l'ancienne et la nouvelle discipline de l'église «vu sujet des excommunications et des autres censurée. [1716.] '(Szerző: Louis (Ellies Lupin.)
- Trautmansdorf, Thaddaeus de: De tolerantia ecelesiastica et civili ad Ioseplmm II augustum. [1789.]
- TreMscli, Leopold: Die chirstilicthe Weltanschauung in ihrer Bedeutung für Wissenschaft und Leben. [1858.]
- Tressera, Ceferino¹: La judia errante, novela filosofico-social. [1864.] [Trivulzio, Chilistine]: Essai sur la formation du dogme catholique. [1843.]
- Tunnel, Joseph: L'esehatoolkie à la fin du IVe siècle. [1909.] (L. a szerző álneveit: Dupin, Lenoir és Herzog.)
- , Histoire du dogme de la papauté; des origines à la fin du IVe siècle. [1909.]
- , Histoire du doigme du péché originel. [1909.]
- , Histoire de' lu théologie positive, depuis l'origine jusq'au concile de Trente. [1910.]
- , Saint Jérôme. [1910.]
- , [Te-Pbuillie.il](#). [1910.]
- , Histoire de la théologie positive, depuis l'origine jus'au concile du Vatican. [1911.]
- Turret-inns, Beiiedietus: Minden munkája. [1757.]
- Turretinus, Fraineisous: Minden munkája. 11757.]
- Turlretinus, Ioannes Alphoinsus: Minden munkája. [1757.]
- Twissus, Guilielmus: Minden munkája. [1757.]

U.

- Umiltà (la) gallicana difesa coll'uno e coU'altro . . . [1880-]
- Unfehlbarkeits-Dekret. L. Reusen Franz Heinrich. [1871.]
- Unterberg, Joannes von: Kurtzer Begriff dess wunderbaaiichen Leibens der Fragen Maria von Ward, Stiffterin dees Instituts Mariae. [1751.]
- Unzufriednen (die) in Wien mit Josephs Regierung" von J. B. [1784.] (Szerző: Igna-z Joseph Biwanko.)
- Uribe Uribe, Rafael: De cómo el liberalismo político colombiano -es p era do. [1914.]
- Usserius, Jacobus: Britannic-arum ecciesiarum antiquitates. [1706.]
- , irravissimae questionis de cflhrisitianairum ecclesiiarum in oe-eidentis praesertim partibus ab apostolieis teiaporibus ad nostram

usque aetatem continua successione et statu historiae exploratio.
[1706.]

Uzard, Leopold: Stoiria del ddavolo, illustrata da 51 disegni. [1892.]

V.

Vacherot, Étienne: Histoire critique de l'école d'Alexandrie. [1850.]

—, La religion. [1869.]

Valdivia, Juan Gualbeinto: Disertacion so'bre el celibato lei da en la
academia de ciencias y artes de Arequipa en la sesion ordinaria
del lunes 14 de mayo del 1827. [1857.]

Valle Clausa, Petrus: L. Bayinaudus.

Van Buul, Henri-Jean: Instruction pastorale sur le schisme qui divise
les catholiques de l'église de Hollande. [1844.]

Van Dalsum, Hendrik A.: Er ist geene tegenstelling tusschen de
ibeginselen van de franselhe revolutie en die van net evangelie.
[1913.]

Van de Veiden, Cornelius: Korte en noodighe onderwijsinghe voor
alle catholijcken van Nederlandt raekende, het lesen der heijlighe
ischriftuer. [1692.] (Álnév. Szerző: Gabriel Gerberon.)

Van Ess, Leander: Die heiligen Schriften des neuen Testaments
übersetzt mit angefügten Sätzen-Parallelstellen. und mit grund-
textlichen Abweichungen. [1821.]

—, Becijfertigung der gemischten Ehen. [1821.]

Vangelo (piccolo) — Dens «háritás est — ossia raccolta di divēsi
scritti spirituali intorno alla vita* del' amore [Opus postumum
ĭAngeli Berai, editum a b Augustino Bamoiseaiu]. [1895.]

Van Wijck, Adriaan: Ben catholycken theologand, ofte een theolo-
gisdhe verhandelinge aengaende de goddelyke gratie. [1690.]

—, Den toetsteen van het boekjen genaemt: Eechtmaetigh onder-
seyd enz., anders genaemt het boekje met de drie colommen.
[1690.]

—, Den oprachten catholirjek, thoonende dat Godt aen alle men-
schen, niemant uytgenomen, een genoeghsame genade geeft,
om te kuimen «aligh worden, handelende oock in't bysonder
over de ongelooovigen heydenen ende de ongedoopte kinderen.
[1693.]

—, Kort en getrouw verhael van't gene onlangs is voorgevallen
tusschen den h. Lambertus van Bhijn, pastor tot Pynacker en
my ondersehrievē Adriaan van Wijck. [1693.]

—r Vriendelijcke zentbrief aen alle de soo genaemde jansenisten.
1'1693.]

—, Emvoudigh verhael van't gene voorgevallen. is wegens seker
geschrift: Vriendetlijke zentbrief aen alle de soo genaemde jan-
senisten. [1695.]

1' Van Wijck, Adriaan]: Naeder dekreet van de rootnse viersehaer
genaemd inquisizie. [1695.]

Vaticano (il) languente dopo la morte di Clément X con i rimedii
preparati di Pasquino e Marforio per guarirlo [1677.] (Szerző:
Gregorio Leti.)

- Veith, Johann Emanuel, v. Günther, Anton, und Veith, J. E.: Lydia. Philosophisches Taschenbuch. [1857.]
- Vella R.: Vita dl Gesii Cris to messa a confronto eon Napoléoné I, Garibaldi β col papato, alla portata del'mtelligena popolarerre! [1864.]
- Vera, Auguste: Minden munkája. [1876.]
- Vwati, Lisimaco: Bella t-inannide sacerdotale antica e moderna e do] modo dl freu aria; quadro storieo-filosoiico. [1862.]
- [Vercruys.se, Francois], Félicité, Joseph de: La régénération. [1876.]
- , La résurrection. [1876.]
- Verfassung (die) der Kirche im Jahrhundert- der Apostel. Von einem katholischen Historiker. [1874.] (Szerző: Johann Mathias Watterich.)
- Vericour, L. R. de: Historical analysis of christian civilization. [1850.]
- Vérité (la) sur les condamnations, qui frappent Mathilde Marchât à Loigny iau diocèse de Chartres et les partisans de ses révélations. (1890.)
- Verona (da) Guido. Minden munkája. [1920.]
- Verri Pietro: Serit ti incditi. [1826.]
- Vianna, Pedro Arnorim: Defeza do racionaMismo ou analyse da i'ê. [1866.]
- Viardot, Louis: Les musées d'Italie, guide et memento, précédés d'une dissertation sur les origines traditionnelles de la peinture moderne. [1865.]
- Vida (a escandalosa) dos papas. [1836.]
- Vidaillan, A. de: Vie do Grég-oire VII, 1073 à 1085. [1838.]
- Vidaurre, Manuel Lorenzo de: Proyecto del eodigo ecleslaslæio. [1830.]
- , Vidaurre contra Vidaurre, vol. I. Curso de derecho eclesiastico. [1841.]
- Vie (la) de m. De Paris diacre; Bruxelles 1731. [1731.] (Szerző: Pierre Boyer.)
- Vie voluptueuse des capucins et des lionnes. [1874.]
- f Vigil, Francisco de Paula Gonzalez: Defensa de la autoridad de los gobiernos y de los obispos contra las pretensiones de la curia romana. [1851.] (IX. Pius Br. á)
- , Carta al papa y analisis del breve die 10 de junio. [1852.]
- Vigil, Francisco de Paula Gonzalez: Compendio de la defensa de la autoridad de los gobiernuos contra las pretensJones de la curia romana. [1853.]
- , Adiciones á la defensa de la autoridad de los gobiernos contra las pretensiones de la curia romana. [1853.]
- , Dialogos sobre la existeneia de Dios y de la vida futura. [1864.]
- , Manual de derecho publico eclesiastico para el us o de la juventud american'a. [1864.]
- Vigoureux, Clarisse: Parole de Providence. [1836.]
- [Villaret. Claude]: L'Esprit de monsieur de Vol-taule. [1760.]
- Villegardelle, François: Histoire des Idées sociales avant la révo-lution française, ou les socialistes modernes devancés et dépas-

- és par les anciens penseurs et philosophes avec textes à l'appui. [18524
 Villers. Charles: Essai sur l'esprit et l'influence de la reformation de Luther. [1817.]
 —, Philosophie de Kant en principes fondamentaux tie la philosophie transcendente. 1.1817.]
 Viollet, Paul: L'infaillibilité du pape et le syllabus; étude historique et théologique. [1906.]
 Viscardini Giovanni: Storia d'Italia ecompndiata per la gioventù. 11861.1'
 Visioni (le) polititche sopra gli interessi più recouditi di tutti principi e repu bliche délia ohriscianità divise in varii sogni e fa&iouameuti tra Pasquino θ il Gotbo di Riaüto. [1672.] (Szerzö: Gregorio Leti.)
 Vita ed avventure galanti del cavalière Faublas de Louvet. [1864.]
 Vita (Thomae Hobbes angli malmesburiensis philosophi.) [1702.] (Szerzö: Eiohardus Blatskbume.)
 Vita (G. D. M.) di Martin Lutero. [1882.]
 Vita di donna Olimpia Maidalchini Pamiili, principessa di s. Martine, cognata d'Innooanao X sommo pontiflce. 11791.] (Szerzö; Gregorio Leti.)
 [Vitelleschi-Nobili, Francesco], L. Leto, Pomponio; Otto mesi a Borna durante il concilio vaticano. [1876.]
 Vittorio Emanuele (a), re d'Italia [excerptum ex opuscolo: Alleanza monoteis'tica]. [1870.]
 t[Vock, Aloysius]: Der Kampf zwischen Papsttim und Katholizismus im XV. Jahrhundert. [1833.] (XVI. Gergely Br. á.)
 Vogrinec, Anton: Ágostra maxima culpa! Die bedrängte Lage der 'katholischen Kirche» deren Ursachen und Vorschläge zur Besserung. [1904.]
 fVoix (la) du sage et du peuple. [1752.] (Szer'zö: Voltaire.)
 Voltaire, François-Marie Arouet: Lettres philosophiques. [1752.]
 —, Oeuvres; nouvelle édition revue, corrigée et considerablement augmentée par l'auteur. A Dresde 1748. [1752.]
 —, Histoire de croisades. [1754.]
 —, Abrégé de l'histoire universelle depuis Charlemagne jusque à Oharlequint. [1755.]
 —, Essai sur l'histoire universelle depuis Charlemagne. [1755.]
 —, Précis de l'Ecclesiaste et du Cantique dies Cantiques en vers avec le texte en françois et des remarques de l'auteur. [1759.]
 —, Romans et contée. [1804.]
 —, L. Pascal, Biaise: Pensées. [1789.]
 [Voltaire, François-Marie Arouet]: L'A. B. C, dix-sept dialogues. [1776.]
 —, Catéchisme de l'honnête-homme. [1765.]
 —, Collection de lettres sur les miracles. [1771.]
 —Commentaire sur le livre des délits et des peines. [1768.]
 —, La défense de mon oncle. [1771.]
 —, Dictionnaire Philosophique portatif. [1765.]
 —, Les di'oite des hommes. [1769.]

- [Voltaire, François-Marie Arouet]: L'évangile de la raison. [1765.]
 —, L'évangile du jour. [1770.]
 —, Examen important de »milord Bolingbroke. [1771.]
 —, L'homme aux quarante ecus. [1771.]
 —, Nouveaux mélangés. [1778.]
 —, L'oracle des anciens fidèles. [1761.]
 —, Ouvrages philosophiques. [1765.]
 —, La pucelle d'Orléans. [1757.]
 —, Les questions de Zapata. [1771.]
 —, La raison par alphahe!. [1776.]
 —, Saul et David. [1765.]
 —, Sermon des cinquante. [1765.]
 —, Singularités de la nature. [1770.]
 —, Testament de Jean Meslier. [1765.]
 —, Traité sur la tolérance. [1766.]
 —, La voix du sage et du peuple. [1752.]
 —, L. Amabed: Les lettres. [1779.]
 —, L. Bazin: La philosophie de l'histoire. [1768.]
 —, L. Bourdillon, Joseph: Essai historique et critique. [1768.]
 —, L. Francheville, de: Le siècle de Louis XIV. [1753.]
 —, L. Gouju, Charles: Lettre à ses frères. [1762.]
 —, L. Kaiserling: Discours. [1769.]
 —, L. Ralph: Candide ou l'optimisme. [1762.]
 —, L. Tamponét: Les questions de Zapata. [1771.]
 Vonck, Cornelius Valerius, mint feiadó: Wieling, Abraham: Nubee testium. [1760.] L. Wieling.
 Vossius, Dionysius, L. Maianonide«: De idololatria. [1717.]
 Vossius, Gerardus Ioannes: Dissertationes tre de tribus symbolis, apostolico, althanasiano et consitantinopolitano. [1652.]
 —, Theses theologicae et hiistoricae de varus doctrinae dhristianae capitibus, quas olim disputandas proposuit in academla leidensi» [1685.]
 —, Harmóniáé evangelicae de p as si one, mortem ras urre cfcione a» adscensione Iesu Christi Servatoris nostri, libri très. [1866.]
 —, De theologia gentili et physiologia Christiana, sive de origine ao progressu idololatriae, deque naturae mirandis quibus> homo adducitur ad Deum; libri IX. [1716.]
 —, L. Lonigus, Michael: Consilium Gregorio XV pont. max. exhibitum. [1624.]
 Vossius, Isaaeus: De septuaginta interpretibus eorumque translatione et ohronologia dissertation es, [1686.]
 —, De lueis natura et proprietate. [1686.]
 —, De si'byllinis aliisque quae Christi natalem praecessere oraculis. Accedit eiuستي repansio ad obiectionis nuperae criticae stacxae. [1686.]
 Vrai. Jean: Ephémérides de la papauté. [1909.] (Álnév. Szerző: de Meissae.)
 Vues sur le sacerdoce et l'oeuvre sacerdotale. — Extrait de la vie de la r. m. Sainte-Thérèse de Jésus, abbesse du monastère dp Sainte-Claire (de Lavour). [1893.]

Vulpes Angelus: Sacrae theologiae. Summa Joannis Dune Scoti. Az első ikötet I. és II. rész és a második kötet I. rész a javításig, a többi részi feltétlenül tilos.

W.

- Wacker, Theodor: Zentrum und kirchliche Autorität: G-egen die Quertreiber. [1914.]
- Wallon, Jean: La vérité sur le concile, réclamations et protestations des évêques; discours de mgr. Darhoy, en. l'abbé Doellinger, ingr. Dechamps, nigr. Dupanloup; testament spirituel de Montalenibert. [1873.]
- [Wangenmüller, Maximilian]: Hat die römisch-,katholische Kirche Gebrechen? [1845.]
- [Watterich, Johann Mathias]: Die Verfassung, der Kirche. [1874.]
- Watteroth, Heinrich Joseph: Für Toleranz überhaupt und Bürgerrechte der Protestanten in [katholischen Staaten. [1783.]
- Wecker, Otto: Religiös-wissenschaftliche Vorträge. Dritte Keine: Katholizismus und Christentum. [1911.] (Munkatárs: Wilhelm Koch.)
- Weislinger, Joannes Nicoilus: Huttenus delarvatus, das ist wahrhaftige Nachricht von dem authore oder Urheber verversehreyten Epls'tolaruni obscurorum virorum Ulrich von Hütten. [1732.]
- Wendrok, Guglielmo, L. Montalto, Luigi.
- [Wessenberg, Ignaz Heinrich, von]: Die Bistums^Synode. [1849.]
- †—, Die Stellung des römischen Stuhls gegenüber dem (Mistlichen des 19. Jahrhunderts. [1833.] (XVI. Gergely Br. á.)
- Whately, Richard: Elements of logic. [1851.]
- Whitby, Daniel: Minden munkája. [1757,]
- White, Thomas. Minden munkája. [1663.]
- Wiederherstellung (über die) der Jesuiten, die Unterdrückung des Freimaurerordens und das einzige Mittel die Ruhe in Deutschland zu siehern; mit Beilagen. [1824.]
- Wieland, Franz: Mensa und Confessio; der Altar der vorkonstantinisehen Kirche. [1911.]
- , Die 'Schrift Mensa und Confessio und P. Emil Dorsch; eine Antwort. [1911.]
- , Der vorirenäische Opferbegriff. [1911.]
- Wieling, Abraham: ApoTogetius, vele együtt Blonde el akadeini. diszszertációja: de legibus. [1760.]
- , Nubes testium: A szerző holta után előszóval ellátva, kiadta: Vonok. L. ('Vonok. [1760.]
- Wiese, Sigismund: Jesus; Drama. [1845.]
- Wiesmann, Hermann, L. Zenner, Joannes Konrad: Die Psalmen nach dem Urtext ergänzt und herausgegeben. [1911.]
- Wilbrand, W.: Kritische Erörterungen über den katolischeu Religionsunterricht an höheren Schulen. [1920,]
- [Wilkins, John]: The Discovery of a new world or a discourse tending to prove that 'tis probable there may be another habitable

- world in the moon, with a discourse concerning the possibility
 «of a passage thither. [1701.]
- Willimann, J. H.: Bilder aus Italien. [1850.]
- Wittig-, Josef. (A. A. S. 1925.).
- , 1. Dde Erlösten. A Hochland-ban. (1922-iki évfolyam 7. füzet
 1—26. lap.)
- , 2. 'Mein© „Erlöstem“ in Busse, Kampf und Wehr. Halbelschwerdl,
 Fraukes Buchhandlung.
- , 3. Herrgottswissen von Wegrain und Stnassie. Geschichten von
 Webern, Zimmerleuten und Dorfjungen. Freiburg. Herder.
- , 4. Das allgemeine Priestertum; és 5. Die Kirche als Auswir-
 kung und Selbstverwicklichung der christlichen Seele; az Ernst
 Michel, Jena, Eugein Diederichs kiadásában megjelent Kirche
 und Wirklichkeit ein 'katholisches Zeitbuch-ban 1923. 21—43. és
 189—210. lap.
- , Leben Jesu in Palästina, Schlesien und anderswo. Kempten J.
 Kösel és F. Pustet. [1925.]
- [Wittola, Marcus Anton]: Schreiben eines österreichischen Pfarrers
 über die Toleranz. [1783.]
- Wolflus, Ioannes Ghristophorus: Curiae philologieae et crdticae (in
 omnes novi testamenti libros, tomi quinque). [1777.]
- Wolzenius, Iohannes Lrudovicus: Bibliotheca fratrum polonorura,
 quos unitarios voeant. [1757.]
- Woolston, Thomas: Six discourses on the miracles of our Saviour.
 [1767.]
- , Defence of his discourses on the miracles of our Saviour against
 ilie bishops of st. David's and London and his other adversaires.
 [1767.]

X.

fXenium, chronographicum, sive seleeta iniocentiae . . . [1707.] (XI.
 Kelemen Br. á.)

Y.

Yoriek: A sentimental journey through France and Italy. [1819.]
 (Álnév. Szerző: Laurence Sterne.)

Z.

- Zacheroni, Giuseppe: Lo inferno delta com media di Dante Alighieri
 col commento di Guiniforto delli Bargigi, tratto da due manoseritti
 inediti del secolo decimo quinto, con introduzione e note. [1840.]
- fZahorowski, Hieronymus:] Monita priva ta soeietatis Iesu. [1616.]
- zjaupser, Andreas]: Briefe eines Baiern an seinen Freund über die
 Macht der Kirche und des Papstes. [1770.]
- Zecchini, Stefano Pietro^Dio, l'universo e la fratellanza dl tutti gl'i
 esseri nella creiazione. [1876.]
- Zeller, Eduard: Vorträge und Abhandlungen; zweite Sammlung. VI-
 Die Sage von Pe'.rus als römischem Bischof. [1877.]

- Zenner, Joannes Konrad: Die Psalmen nach dem Urtext; ergänzt und herausgegeben von Hermann Wie&mann. I. Teil: Uebersetzuog und Erklärung. [1911.]
- Zimmermann, Johannes Georg: Ueber die Einsamkeit. [1808.]
- Zini, Zino: Il peniâmieaito e la morale asoetia. [1902.]
- ZIntel, Joseph von: Betrachtungen über die neuen kirchlichen und politischen Einrichtungen in Baiern. [1806.]
- Zirngiebl, Eberhard: Das vaticanische Conell mit Rücksicht auf Lord Actons senjdsehreihen und Bisöhof v. Ketteiers Antwort kritisch betrachtet. [1871.]
- Zigal Edouard Minden. munkája. [1898.]
- [Zschokke, Heinrich]: Stunden der Andacht zur Beförderung wahrer Religiosität. [1857.]
- Zürcher, George: Monks and their decline. [1898.]

Tartalomjegyzék.

Bevezetés.	
Történelmi áttekintés.	
Az ókorban	6
A ker. középkorban	7
A könyvnyomtatás óta	9
Az Index-kongregáció (Sz. Officium)	12
A könyvtilalomról általában.	
Természet törvény	13
Egyházi törvény	15
Az egyházi könyvbírálat.	
Minő szándék vezeti az Egyház az előző könyvbírálatban?	16
Mit akar mondani a jóváhagyás?	17
Mit kell a egyházi könyvbírálatnak alávetni?	17
A törvényszegés súlya	18
Az egyházi könyvtilalom.	
Ki tilthat el könyveket?	19
Kik kötelesek könyveket feljelenteni?	19
Mit jelenít a könyv elítélése?	20
A könyvtilalom hatályai.	
A szerzőt illetőleg	20
A könyvet illetőleg	21
A törvényszegés súlya	22
Az egyházi büntetés	23
Az általános szabályok által tiltott könyvek	24
A névszerinti tiltott könyvek	27
Kik olvashatnak tiltott könyveket?	28
Ki adhat engedélyt?	29
Hogyan értendő a kapott engedély?	80
Tiltott könyvek árusítása	30

E könyv megírásánál felhasznált közvetlen források:

Aicta Apostolímé, Sedis (A Szentszék hivatalos közlönye.)

Codex Junis Canonici (1918.).

Gréczy József: Az egyházi könyvtalalon és könyvbírálat (1915.).

Index Romanus (1924.).

Noldin: Summa Theologiae Morális. (1923.)

Schermamm: Az egyházi könyvtalalóin és könyvbírálat magyarázata (1908.).

Sipos J.: Az új egyházi törvénykönyv főbb vonásai és utasításai. II. Mad. (1918.).

Sleumer: Indes: Romanus (1920.).

Waltex J.: Egyház és kultúra (1924.).